

“ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ” ЕАД
гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Ген. Владимир Вазов” № 3

Изпълнителен Директор: +359 56 871 440

Факс: +359 56 842 979

e-mail: office@vik-burgas.com

WEB: www.vik-burgas.com

УТВЪРДИЛ:

ЦВЕТАН МИРЧЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ПЛАН
ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА
НА
„ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ” ЕАД
за периода 2025 – 2028 г.

Адрес: гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Генерал Владимир Вазов” № 3

“ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ” ЕАД
гр. Бургас, кв. Победа, ул. „Ген. Владимир Вазов” № 3

Изпълнителен Директор: +359 56 871 440

Факс: +359 56 842 979

e-mail: office@vik-burgas.com

WEB: www.vik-burgas.com

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ.....	10
II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО	11
1. Разположение	11
2. Отрасъл	13
3. Собственост.....	13
4. Форма на управление	13
5. Описание на производствения процес.....	14
6. Териториално разположение на производствата.....	14
III. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА.....	15
1. Природо-географски анализ	15
2. Социално-икономически и технически анализ на територията	18
3. Канализационна инфраструктура. Пречиствателни станции за отпадъчни води	30
4. Утайки от пречиствателните станции за отпадъчни води.....	43
5. Инвестиционна програма.....	47
IV. АНАЛИЗ НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА В ПРЯКА ВРЪЗКА С ДЕЙНОСТТА НА „ВИК“ ЕАД, ГР. БУРГАС.....	50
1. Климат и атмосферен въздух.....	50
2. Води	64
3. Отпадъци	71
4. Почви и нарушени терени.....	77
5. Защитени територии и биологично разнообразие.....	80
6. Демографско състояние на населените места на територията, обслужвана от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас	99
7. Шум.....	105
V. ФИНАНСОВИ ПАРАМЕТРИ НА ДРУЖЕСТВОТО, СВЪРЗАНИ С ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА.....	109
1. Бюджет.....	109
2. Приходиизточници.....	110
3. Разходи, включително свързани с опазване на околната среда	110
4. Ниво на такси, включително свързани с опазване на околната среда	111

VI. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ /SWOT АНАЛИЗ/	1122
VII. ЦЯЛОСТНА ВИЗИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ.....	115
VIII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ОСНОВНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	120
IX. МОНИТОРИНГ, ОТЧЕТ И КОНТРОЛ ПО ОТНОШЕНИЕ ИЗПЪЛНЕНИЕ ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	125
X. ПРИЛОЖЕНИЯ.....	126
Приложение I. Картен материал	
Приложение II. Табличен материал	

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 1. Организационна структура	14
Фигура 2. Обособена територия на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас	15
Фигура 3. Обхват на Водоснабдителните системи	17
Фигура 4. Полезен обем на яз. „Камчия“ за периода 2022 – 2024 година.....	21
Фигура 5. Полезен обем на яз. „Ясна поляна“ за периода 2022 – 2024 година.....	22
Фигура 6. Климатични области на територията на област Бургас и „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас	51
Фигура 7. Сравнителна графика по месеци за замърсяване на въздуха с ФПЧ10 в [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] за пунктовете АИС „Долно Езерово“, АИС „Меден рудник“, АИС „Несебър“, ДОАС РИОСВ за 2023 г.	57
Фигура 8. Сравнителна графика за годишното замърсяване на въздуха с ФПЧ10 в пунктовете АИС „Долно Езерово“, АИС „Меден рудник“, ДОАС РИОСВ и АИС „Несебър“, ДОАС „Славейков“ за 5-годишен период от 2019 до 2023 г.	57
Фигура 9. Регистриран брой превишения на ПС на СДН на ФПЧ10 в пунктовете АИС „Долно Езерово“, АИС „Меден рудник“, АИС „Несебър“, ДОАС РИОСВ, ДОАС „Славейков“ за 5- годишен период от 2019 г. до 2023 г.....	58
Фигура 10. Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с NO_2 в [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] за пунктовете: АИС „Долно Езерово“, АИС „Меден Рудник“, АИС „Несебър“, ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5- годишен период от 2019 г. до 2023 г.....	60
Фигура 11. Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с бензен [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] за пунктовете АИС „Долно Езерово“, АИС „Меден рудник“ , ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5-годишен период от 2019 г. до 2023 г.	61
Фигура 12. Почвени различия на територията на област Бургас	78
Фигура 13. Защитени зони по Закона за биологичното разнообразие	89

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1. Брутна добавена стойност по икономически сектори за област Бургас.....	19
Таблица 2. Обобщени данни от мониторингова програма на БДЧР за яз. „Камчия“	21
Таблица 3. Обобщени данни от мониторингова програма на БДЧР за яз. „Ясна поляна“	23
Таблица 4. Данни за аварии по външни и довеждащи водопроводи	24
Таблица 5. Данни за аварии по разпределителната мрежа	25
Таблица 6. Данни за аварии по сградните водопроводни отклонение	26
Таблица 7. Населени места, в които Дружеството не представя водоснабдителни услуги	26
Таблица 8. Извадка от воден баланс на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас за периода 2022 – 2024 г.	27
Таблица 9. Качества на питейната вода при крайния потребител.....	27
Таблица 10. Енергийна ефективност по компонент доставяне на вода	28
Таблица 11. Инвестиции във ВС „Камчия“	29
Таблица 12. Инвестиции във ВС „Ясна поляна“	29
Таблица 13. Инвестиции във ВС Местни водоизточници	30
Таблица 14. Брой потребители в агломерациите	30
Таблица 15. Агломерации с над 10 000 е.ж.	31
Таблица 16. Агломерации от 2 000 до 10 000 е.ж.	32
Таблица 17. Аварии по канализационната мрежа.....	32
Таблица 18. Аварии в канализационните помпени станции	33
Таблица 19. Консумация на ел. енергия по компонент отвеждане на отпадъчни води ..	33
Таблица 20. Енергийна ефективност по компонент пречистване на отпадъчни води	41
Таблица 21. Състояние на водоприемниците	41
Таблица 22. Количество генерирана утайка от ПСОВ по години.....	43
Таблица 23. Качество на утайките за 2023 г. – съдържание на тежки метали в утайките.	46
Таблица 24. Качество на утайките за 2023 г. – микробиологични изследвания на утайките.....	46
Таблица 25. Инвестиции в канализационните мрежи от обслужваната от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас	47
Таблица 26. Екологично състояние/потенциал и химично състояние на повърхностните водни тела в Източнореломорски район и област Бургас през 2023 г.....	69
Таблица 27. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ	71
Таблица 28. Видове отпадъци, генерирани на производствените площадки на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас.....	72
Таблица 29. Защитени територии по Закона за защитените територии	81
Таблица 30. Защитени зони по Закона за биологичното разнообразие	89
Таблица 31. Обекти, предвиждани по Интегриран воден проект за област Бургас	92
Таблица 32. Първи етап от Интегриран воден проект за област Бургас.....	93
Таблица 33. Втори етап от Интегриран воден проект за област Бургас	97
Таблица 34. Население по пол и местоживееие в общините в обхвата на "ВиК" ЕАД, гр. Бургас	100
Таблица 35. Население в област Бургас по възраст, местоживееие и пол към 31.12.2024 г.	101

Таблица 36. Информация за населението в област Бургас и в общините от област Бургас под, във и над трудоспособна възраст към 31.12.2024 год. по области, общини и местоживееене	101
Таблица 37. Раждаемост в област Бургас към 31.12.2024 год.	103
Таблица 38. Обща смъртност в област Бургас към 31.12.2024 год.	103
Таблица 39. Естествен прираст на населението в област Бургас към 31.12.2024 г. ..	104
Таблица 40. Механичен прираст на населението общо за страната и за област Бургас и общините в границите на област Бургас.....	105
Таблица 41. Гранични стойности на нивата на шума в различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях	106
Таблица 42. Регистрирани шумови нива за област Бургас за периода 2019-2023 г. (брой наблюдавани пунктове 37)	106
Таблица 43. Регистрирани шумови нива през 2023 г.	107
Таблица 44. Бюджет на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас за периода 2022 – 2024 г.	109
Таблица 45. Постъпления на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас за периода 2022 – 2024 г.	110
Таблица 46. Разходи на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас по пера и направления за периода 2022 – 2024 г.	110
Таблица 47. Дължими такси за водовземане и заустване към МОСВ	111
Таблица 48. SWOT анализ.....	112
Таблица 49. Приоритети, специфични цели и мерки.	116
Таблица 50. План за действие.	121

СПИСЪК НА АБРЕВИАТУРИТЕ

АВиК	Асоциация по ВиК
АД	Акционерно дружество
АИС	Автоматична измервателна станция
АСУ и РК	Автоматизирана система за управление и радиокомуникации
БВП	Брутен вътрешен продукт
БД	Басейнова дирекция
БДС	Брутна добавена стойност
ВЕЦ	Водоелектрическа централа
ВЗ	Вилна зона
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ВС	Водоснабдителна система
ГОП	Горен оценъчен праг
ДОАС	Differential Optical Absorption Spectroscopy/диференциална оптична абсорбционна спектроскопия
ДОП	Долен оценъчен праг
ДП	Директива за птиците
ДХ	Директива за хабитатите
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕИО	Европейска икономическа общност
ЕО	Европейска общност
ЕЖ	Еквивалент жители
ЕР	Експлоатационен район
ЕРБ	Енерго-ремонтна база
ЕСТЕ	Европейската схема за търговия с емисии
ЗБУТ	Здравословни и безопасни условия на труд
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗ	Защитени зони
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗТ	Защитени територии
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ИАУ	Излишна активна утайка

ИБР	Източнобеломорски район
ИВП	Интегриран воден проект
ИДПС	Индивидуални и други подходящи системи
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КЕВР	Комисия за енергийно и водно регулиране
КПС	Канална/канализационна помпена станция
КЦН	Краткосрочна целева норма
ЛПСОВ	Локална пречиствателна станция за отпадъчни води
МОСВ	Министерството на околната среда и водите
МАС	Мобилна автоматична станция
ММ	Магистрална мрежа
МРБ	Механично-ремонтна база
НДЕ	Нормално допустими емисии
НЕМ	Национална екологична мрежа
НР	Напорен резервоар
НСИ	Национален статистически институт
НСОМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
ОП	Обществени поръчки
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ПАВ	Полициклични ароматни въглеводороди
ПБН	Питейно-битови нужди
ПЕВП	Полиетиленови тръби висока плътност
ПГ	Парникови газове
ПЗ	Природна забележителност
ПИН	Праг за информиране на населението
ПП	Природен парк
ПР	Поддържан резерват
ПС	Помпена станция или пределна стойност
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПСПВ	Пречиствателна станция за питейни води
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ПУРН	План за управление на риска от наводнения
ПХИ	Помпени хидрофорни станции
Р	Резерват

РАУ	Рециклираща активна утайка
РБУ	Район за басейново управление
РЕПГ	Разрешително за емисии на парникови газове
РИОСВ	Регионална инспекция за околна среда и води
РМ	Разпределителна мрежа
РПИП	Регионални прединвестиционни проучвания
СДН	Среднодневна норма
СВО	Съоръжения за водоснабдяване
СГН	Средногодишна норма
СГК	Средногодишна концентрация
СК	Стандарти за качество
СКАДА	Надзорен контрол и събиране на данни
СОЗ	Санитарно охранителни зони
СУСИ	Система за управление на сигурността и информацията
СЧН	Средночасова норма
ТЕЦ	Топлоелектрическа централа
ФПЧ	Фини прахови частици
ЧРБУ	Черноморски район за басейново управление
HMI	Human-Machine Interface/ Човеко-машинен операторски интерфейс
MCC	Motor Control Center
PE	Polyethylene
PLC	Programmable logic controller
SCADA	Supervisory Control and Data Acquisition
SWOT	Strengths, weaknesses, opportunities, and threat

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият План за опазване на околната среда на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас (за краткост „ВиК“, ЕАД, гр. Бургас) е разработен съгласно чл. 5, т. 5.5 от Договора за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги, сключен между Асоциация по водоснабдяване и канализация на обособената територия, обслужвана от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас на 25.02.2016 г. и съобразно целите на *Закона за опазване на околната среда*.

Редом с Общинските планове за развитие на 13-те общини, в които действат поделенията на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас (14-те експлоатационни района), съществуват редица други общински стратегически документи, които на практика представляват интегриран инструментариум за планиране на политиката за местно развитие, в това число и по отношение опазване на околната среда. В тази връзка Плана за опазване на околната среда на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас е разработен в съответствие с общинските програми за опазване на околната среда на всичките 13 общини, на направения анализ за състоянието, специфичните проблеми на Дружеството и представлява основният документ за провеждане на политика по околна среда в региона по отношение на ВиК сектора.

Плана за опазване на околна среда на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас е основен документ при прилагане на политиките по околна среда. В него са посочени конкретни мерки, срокове и източници на финансиране с оглед създаване и подпомагане осигуряването на оптимална екологична среда на обслужваната територията. Съгласно приоритетите на Националната стратегия за околна среда, опазването на околната среда е свързано с прилагането на следните фундаментални принципи:

- Устойчиво развитие;
 - Предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве и околната среда;
 - Предимство на предотвратяването на замърсяването пред последващо отстраняване на вредите;
 - Съхранение и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие;
- Основните цели на плана са:
- Осигуряване на устойчиво решаване на екологичните проблеми на територията на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас и да подобри състоянието на компонентите на околната среда, като минимизира факторите оказващи влияние върху тях;
 - Постигане на критериите, заложи в нормативните документи по опазване на околната среда;
 - Намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда;
 - Управление на утайките от Пречиствателните станции за отпадъчни води;
 - Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането на отпадъци, което включва:
 - разделно събиране и постигане на целите за рециклиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло;
 - разделно събиране и постигане на целите за оползотворяване на битови биоразградими и биоотпадъци;
 - намаляване и предотвратяване на риска от депониране на отпадъците;
 - управление на строителните отпадъци и земни маси.
 - Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда, чрез подобряване на административния капацитет;
 - Подобряване на енергийната ефективност и използване на алтернативни източници на енергия;
 - Формиране на съзнание и интерес за икономии на водни ресурси;
 - Запазване и подобряване качеството на подземните и повърхностните води;

- Намаляване шумовото замърсяване;
- Опазване на защитените територии и влажните зони.

За целите на идентифициране и планиране на нужните действия в рамките на тази политика в настоящата план е направен анализ на средата, в т.ч. природо-географски, социално-икономически и технически анализ на територията, обслужвана от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас, анализ на компонентите и факторите на околната среда в пряка връзка с дейността, анализ на управленската структура на Дружеството, на предоставяните от него услуги и на финансовите параметри, свързани с опазването на околната среда. Въз основа на тази информация е изготвен анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите и е формулирана цялостната визия за опазване на околната среда, както и целите и приоритетите на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас, като е изготвен и план за действие за постигането им. Определени са и действията, свързани с мониторинг, отчет и контрол по отношение на изпълнението на плана за действие за опазване на околната среда.

Основната цел на настоящия План е да спомогне за създаването на оптимална екологична обстановка в района по отношение на водите, осигурявайки интегрирано опазване на околната среда.

Съобразно принципите и политиките на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас, плана за действие може да бъде допълнен и/или променен от органът, който го приема при смяна на възгледите и приоритетните цели за изграждане на политиката за опазване на околната среда.

II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

1. Разположение

Пълното наименование по съдебната регистрация на Дружеството е „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД със седалище на управление гр. Бургас, кв. „Победа“, ул. „Генерал Владимир Вазов“ № 3. Дружеството се представлява от Цветан Мирчев – Изпълнителен директор и е регистрирано в Бургаски окръжен съд по фирмено дело № 7184 от 1991 г. със седалище Бургас (решението е обнародвано в ДВ бр. 100/1991 г.). Следват промени по фирменото дело, отразяващи промените в представителството и управлението на капитала на Дружеството.

Със заповед на № РД-02-14-1094/12.06.2000 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройство, Едноличното дружество с ограничена отговорност Бургас е преобразувано в Еднолично акционерно дружество с държавно имущество с наименование „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас.

Едноличен собственик на капитала е Министерството на регионалното развитие и благоустройството на Република България.

С регистрацията на Дружеството е определен и предмета на дейност: „Извършване на сделки по водоснабдяване и канализация, напояване, хидроенергетика, отводняване, изграждане, поддържане и използване на водостопански системи или отделни водохранилища, проучване и проектиране в сферата на водоснабдяването и канализацията, експлоатация на язовири, инженерно-геоложки и хидрогеоложки проучвания, благоустройство, озеленяване, геодезични работи и други.

В рамките на утвърдения предмет на дейност обособената територия на действие на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас е обявена с Решение № РД-02-14-2234 от 22.12.2009 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството. Съгласно Решението, територия на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас обхваща общините Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Обзор, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе и Царево, област Бургас и граничи с обособените територии на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Варна, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Шумен, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Сливен,

„Водоснабдяване и канализация” ЕООД, гр. Ямбол, държавната граница с Република Турция и Черно море.

Дейността на Дружеството се осъществява в съответствие с изискванията на *Закона за водите*. „ВиК” ЕАД, гр. Бургас притежава разрешителни за водоползване за питейно-битово водоснабдяване за язовири: „Камчия” и „Ясна поляна”, издадени от Министерството на околната среда и водите. Крайният срок на разрешителните е месец май 2030 година.

Основните водоизточници на Дружеството са язовирите: „Камчия” и „Ясна поляна”, като водата се пречиства в прилежащи към язовирите пречиствателни станции за питейни води. От язовир „Камчия” през ПСПВ „Камчия” Дружеството подава пречистена питейна вода на Водоснабдително дружество Бургас, Водоснабдително дружество Варна и незначително количество на две села от област Сливен.

Управлението на „Водоснабдяване и канализация” ЕАД, гр. Бургас е разположено в областния център и се осъществява от 117 специалисти: инженери, икономисти, техници.

Експлоатацията на водопроводните съоръжения се осъществява от 1 290 души персонал, организационно обособен в тридесет и четири производствени звена, от които четиринадесет експлоатационни района, разположени в общинските центрове на областта с основни функции поддръжка и текущ ремонт на мрежата (водопроводна и канализационна); отчитане водопотреблението от абонатите на Дружеството по три показателя: питейна вода (помпажна и гравитачна), канална вода и пречистена отпадъчна вода. Съгласно одобрената структура специалистът по околна среда на Оператора е еколог в отдел „Пречистване на водите”, а специалистът по здраве и безопасност не е включен в специален отдел/звено и е на пряко подчинение на Изпълнителния директор. Дружеството е сертифицирано по Интегрираната система за управление на качеството – ISO 9001; 14001; 45001.

Специализираните дейности по автотранспорт, механизация, механо и енерго ремонт и водомерното стопанство са съсредоточени в тясно специализирани звена, разположени в производствените бази в гр. Бургас.

Пречистването на отпадъчните води се осъществява в 20 пречиствателни станции за отпадъчни води с персонал 222 души за следните населени места и квартали:

- ПСОВ „Бургас”; ПСОВ „Китен-Приморско”; ПСОВ „Лозенец”; ПСОВ „Люляково”; ПСОВ „Меден рудник”; ПСОВ „Поморие”; ПСОВ „Равда – Слънчев бряг”; ПСОВ „Царево”; ПСОВ „Обзор – Бяла”; ПСОВ „Веселие”; ПСОВ „Ветрен”; ПСОВ „Горно Езерово”; ПСОВ „Манолич”; ПСОВ „Пирне”; ПСОВ „Созопол”; ПСОВ „Маринка”; ПСОВ „Средец”; ПСОВ „Айтос”; ПСОВ „Росенец 1” и ПСОВ „Росенец 2”.

В дългосрочен план до 2028 година се предвижда изграждане на ПСОВ за по-големи населени места, които имат изградена канализация, но нямат изградени пречиствателни съоръжения.

В Дружеството са обособени 14 експлоатационни района, които покриват територията на съответната община:

- Район Бургас; Район Айтос; Район Камено; Район Карнобат; Район Малко Търново; Район Обзор; Район Поморие; Район Приморско; Район Руен; Район Созопол; Район Сунгурларе; Район Царево; Район Средец; Район Несебър (Фигура 1).

Всеки от районите се управлява от съответен Ръководител на района, подчинен на Изпълнителния директор на Дружеството. Всеки експлоатационен район разполага на място със служители и механизация. Базите на експлоатационните райони са разположени в общинските центрове и изпълняват основно функции свързани с поддръжка и текущ ремонт на водопроводната и канализационната мрежа и съоръжения. Дейността на експлоатационните райони включва още и отчитане водопотреблението от абонатите на Дружеството по трите натурални показателя: питейна вода (помпажна и гравитачна), канална вода и пречистена отпадъчна вода.

2. Отрасъл

Водоснабдяване, канализация и пречистване на води.

Ресорно министерство – Министерството на регионалното развитие и благоустройство.

3. Собственост

Съгласно Разпореждане № 1/22.01.2020 г. на Министерски съвет на Република България на 5 май е учреден „Български ВиК холдинг“ ЕАД, собственост на Държавата.

„Български ВиК холдинг“ ЕАД става едноличен собственик на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД след вписване на 9 декември 2020 г. Краен собственик на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас остава МРРБ.

4. Форма на управление

Със заповед № РД-02-14-1094 от 12.06.2000 г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството, Еднолично дружество с ограничена отговорност Бургас е преобразувано в Еднолично акционерно дружество с държавно имущество с наименование „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас. Дружеството се представлява от Изпълнителен директор: Цветан Мирчев.

Изпълнявайки изискванията на *Закона за водите*, „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас и Асоциация по ВиК на обособената територия, обслужвана от „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас подписаха на 25.02.2016 г. договор, с който се предоставя на Дружеството изключително право да стопанисва, поддържа и експлоатира всички съществуващи и бъдещи публични активи, при спазване на изискванията на *Закона за водите* и *Закона за опазване на околната среда*. Съгласно договора публичните активи – ВиК системи и съоръжения, могат да се използват само за предоставяне на услугите по доставяне, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на потребителите. Дружеството има право да получи всички приходи от предоставянето на услугите и ползването на публичните активи.

На основание чл. 219, ал. 1, т. 2 от Търговския закон, Органи за управление на еднолични акционерни дружества с държавно участие в капитала са:

- Съвет на директорите (едностепенна система) или надзорен съвет и управителен съвет (двустепенна система).

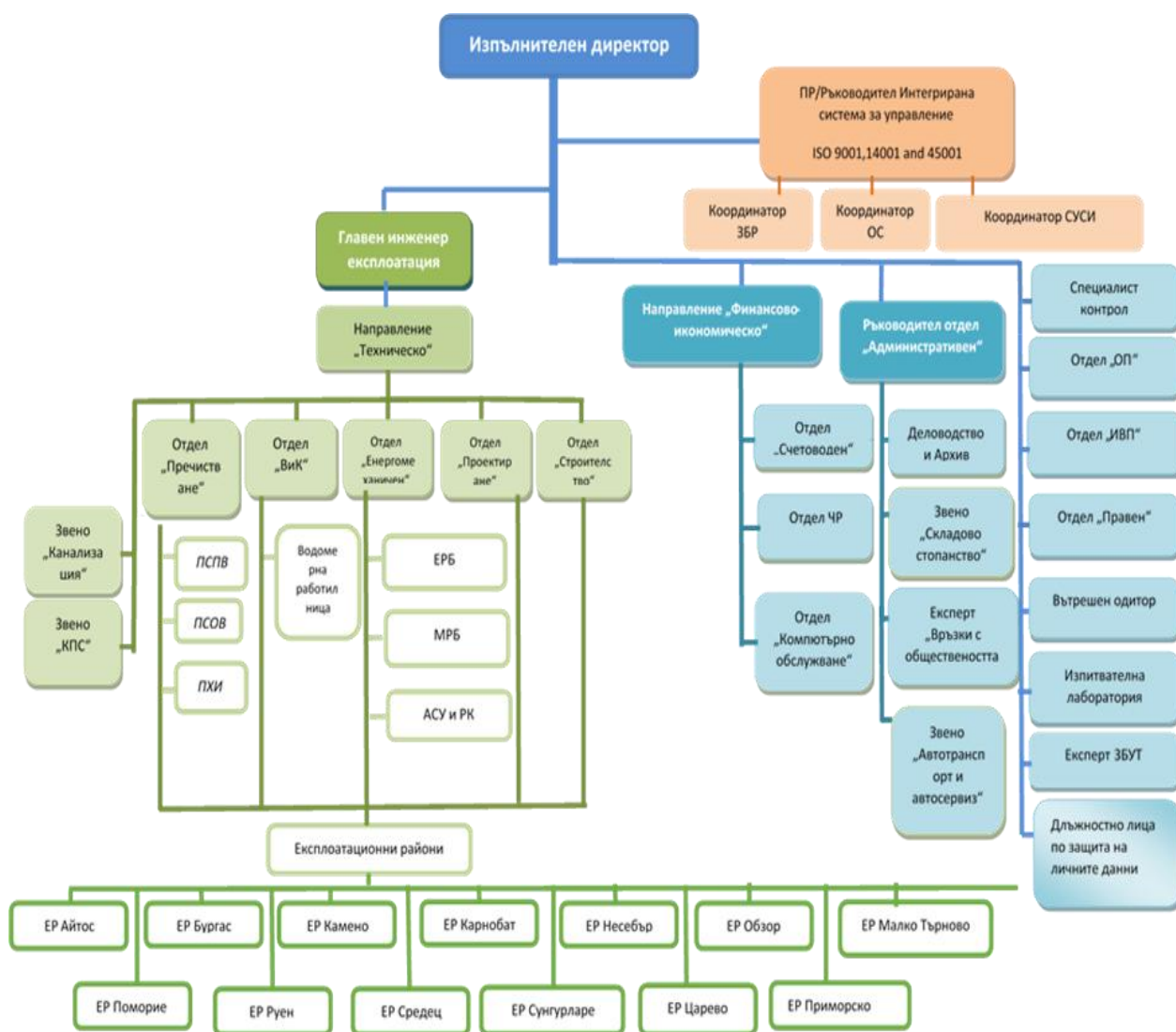
В рамките на правомощията си Изпълнителният директор разработва и утвърждава организационна структура на Дружеството, въз основа на която се изготвя и утвърждава щатно разписание.

Управлението на Дружеството се осъществява по две основни направления: Техническо и Финансово-икономическо с ръководители Главен инженер „Експлоатация“ и Ръководител направление „Финансово-икономическо“.

В направление производствено-техническо са обособени пет отдела:

- отдел „Водоснабдяване и канализация“;
- отдел „Енерго-механичен“;
- отдел „Пречистване“;
- отдел „Проектиране“;
- отдел „Строителство“.

Икономическата дейност се осъществява чрез отдели със специфични икономически функции.

Фигура 1. Организационна структура

5. Описание на производствения процес

Дейността на Дружеството се осъществява в съответствие с изискванията на *Закона за водите*.

Производствения процес включва:

- Добиване на вода /повърхностна, сондажна, дренажна/;
- Обработка на добитата вода с цел привеждането ѝ до нормите и параметрите на изискванията на *Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови нужди*;
- Доставка на добитата и обработена вода до крайните клиенти;
- Поддръжка на водопроводните системи и мрежи по населени места;
- Отвеждане на отпадъчните води, чрез канализационни системи;
- Поддръжка на канализационните системи по населени места;
- Пречистване на отпадъчните води в пречиствателни станции в населените места, където има такива.

6. Териориално разположение на производствата

Производствения процес по т. 5. е разпределен и се извършва по експлоатационни райони (Бургас, Айтос, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Обзор, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе и Царево) и ПСОВ (Бургас, Китен – Приморско, Лозенец, Люляково, Меден рудник, Поморие, Равда – Слънчев бряг,

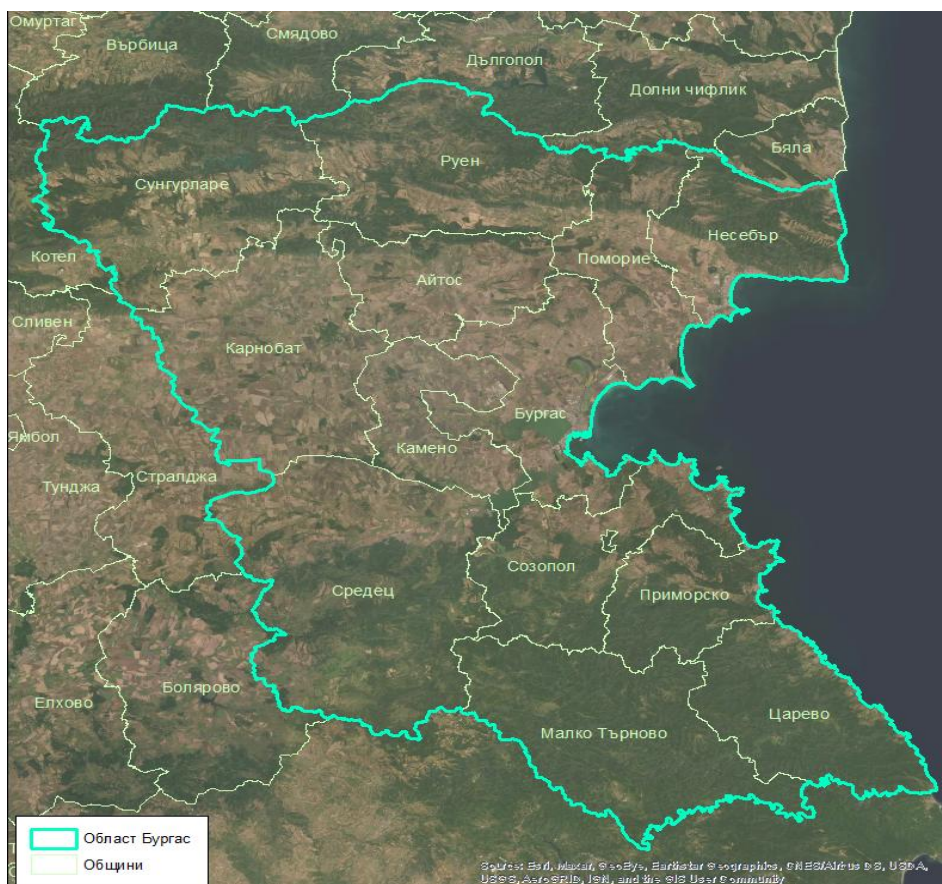
Царево, Обзор – Бяла, Веселие, Ветрен, Горно Езерово, Манолич, Пирне, Созопол, Маринка, Средец, Айтос, Росенец 1 и Росенец 2) на територията на областта.

III. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

1. Природо-географски анализ

* Географско местоположение

Обслужваната от ВиК Бургас територия обхваща цялата област Бургас, включваща 13 общини – Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе и Царево и граничи с обособените територии на „ВиК – Варна“ ООД, гр. Варна; „ВиК – Шумен“ ООД, гр. Шумен; „ВиК – Сливен“ ООД, гр. Сливен; „ВиК – Ямбол“ ЕООД, гр. Ямбол на север и на запад, държавната граница с Република Турция на юг и бреговата линия на Черно море на изток (Фигура 2).

Фигура 2. Обособена територия на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас

Обособената територия обхваща земите между билата на Котленската, Върбишката и Камчийската планини и долината на р. Двойница от Източна Стара Планина, брега на Черно море и държавната граница с Р. Турция в Странджа планина, а на югозапад се огражда от веригата ниски хълмове, оформящи вододела на р. Тунджа. На запад граничи с източните склонове на Бакърджиците, а на северозапад-север границата ѝ последователно пресича долината на р. Мочурица, ниската Карнобатска планина и пролома на р. Луда Камчия, за да завърши своя път по билата на Върбишка планина.

Общата площ на обособената територията е 7 748,1 km², което е 6,98% от площта на България.

*** Релеф**

Релефът в обхвата на обособената територия е равнинен, хълмисто-равнинен и хълмисто-планински. Представен е от Бургаската низина, Карнобатското и Айтоското поле. Преобладават площи с надморска височина от 100 до 300 m.

Най-високата точка на територията е 985 m н.в., а най-ниска разположени са горите около морския бряг – „Несебър“, „Бургас“, „Ропотамо“ и „Царево“ (0-10 m н.в). Преобладават площи с надморска височина от 100 до 300 m.

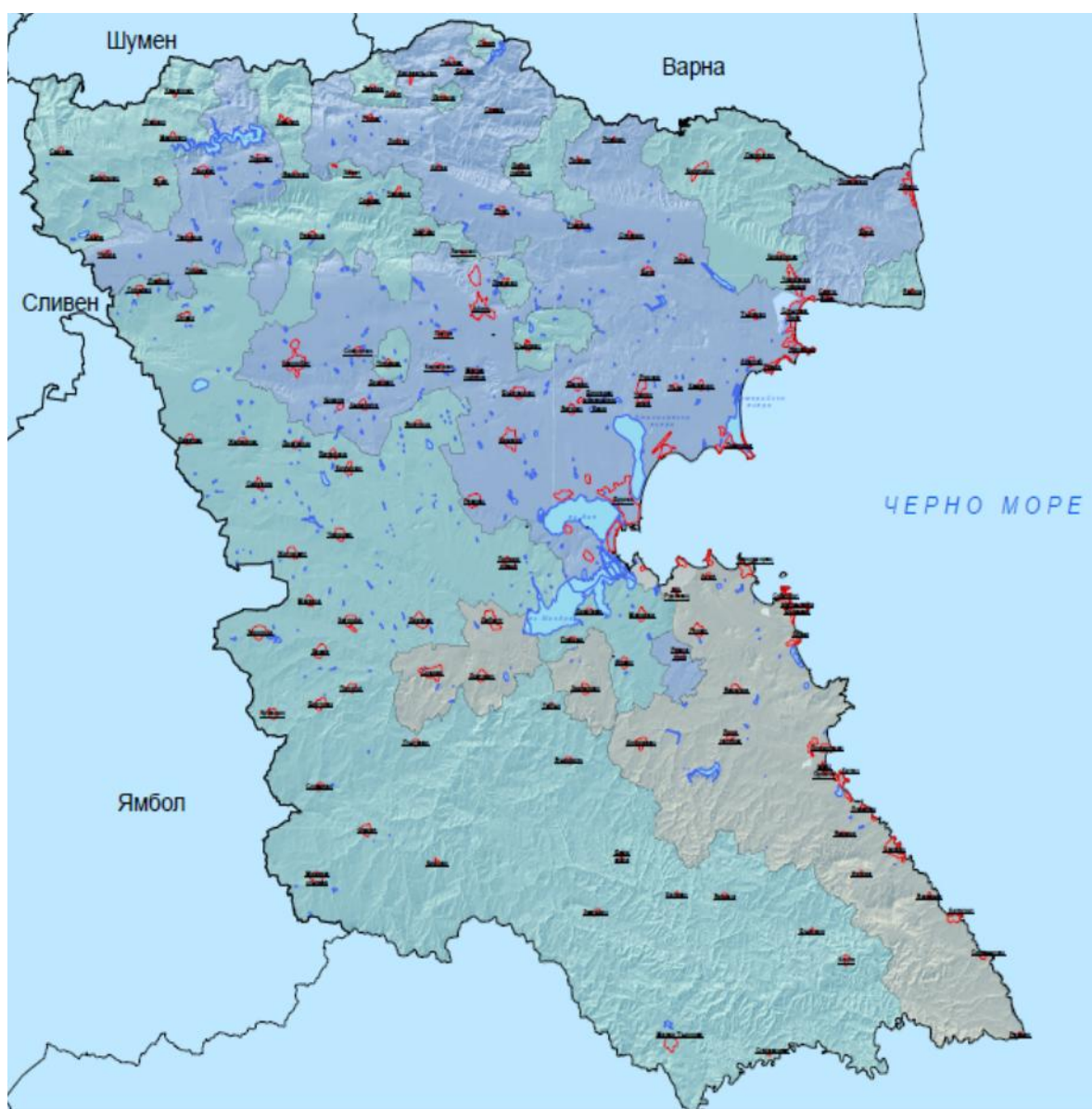
В северната част на територията Старопланинската верига се отличава с планински и хълмисто-ридов релеф, като надморската височина се понижава в посока от запад на изток. Планинската верига се разширява значително, като се разделя от долината на р. Луда Камчия на две планински и хълмисти редици. В района има цели свлачищни райони и по-големи отделни свлачища, райони със срутища и сипеи в обсега на Лудокамчийския пролом, ускорени абразионни процеси по морския бряг в участъка между долините на Двойница и Хаджийска и акумулационни процеси в устията на реките Камчия и Двойница. Подобластта е и с потенциал за равнинна ерозия, а обезлесените участъци са подложени на силна ерозия.

Централната част от територията се отличава с равнинен, хълмисто-равнинен и отчасти хълмист характер на релефа със слабо изразено вертикално разчленение. По площ той е най-голям в подобластта. Преобладават земи с надморска височина между 100 и 200 m. Липсват ясно изразени била и планински вериги. Изключение прави рида „Бакърлъка“ (Меден рид). Районът се характеризира с много слаба разчлененост. Тази част обхваща Бургаския район, който включва Бургаската низина с лиманните и лагунните езера и Върлибръгските височини, долината на р. Хаджийска и Айтоското поле.

Южната част, която обхваща Странджа планина и на Дервентските възвишения, има хълмисто-планински характер. Този район е нископланински на юг и равнинно-хълмист и нискоридов на север. Преобладават земи с надморска височина между 200 и 400 m.

*** Водоснабдявани населени места**

Населените места се водоснабдяват от три основни водоснабдителни системи: ВС „Камчия“, ВС „Ясна поляна“ и ВС „Местни водоизточници“.

Фигура 3. Обхват на Водоснабдителните системи

Обслужваните населени места са 245 броя, както следва:

- от ВС „Камчия“ се водоснабдяват 103 населени места:

Бургас	Лесопарк „Росенец“	Каблешково	Страцин	Порой
Банево	Айтос	Руен	Мъглен	Горица
Ветрен	Карнобат	Обзор	Трънак	Дъбник
Д. езерово	Поморие	Ахелой	Гълъбец	Лозарево
Лозово	Несебър	Люляково	Ябълчево	Речица
Рудник	Слънчев бряг	Българово	Ръжица	Кликач
Сарафово	Камено	Планиница	Бата	Дъскотна
м.с.Черно море	Свети Влас	Тънково	Вресово	Славянци
Г. Езерово	Равда	Равнец	Добромир	Пирне
Крайморие	Сунгурларе	Просеник	Снягово	Равна гора
Габерово	Белодол	Карагеоргиево	Съединение	Пещерско
Чубра	Подвис	Невестино	Снежа	Лька
Мрежичко	Изворище	Свобода	Сини рид	Каменяк
Прилеп	Заимчево	Листец	Черница	Баня

Билка	Рожден	Малка поляна	Брястовец	Братово
Соколец	Каравельово	Каменар	Хаджиите	Зимен
Черноград	Ясеново	Медово	Драгово	Александрово
Караново	Драганово	Соколово	Шиварово	Миролубово
Кръстина	Рупча	Поляново	Вишна	Глумче
Преображенци	Припек	Черна могила	Рудина	Приселци
Подгорец	Косовец	Козаре		

• от ВС „Ясна поляна“ се водоснабдяват 26 населени места:

Средец	Росен	Атия	Синеморец	Изгрев
Царево	Ахтопол	Равадиново	Варвара	Фазаново
Созопол	Зидарово	Ясна поляна	Бродилово	
Приморско	Китен	Лозенец	Писменово	
Черноморец	Крушевец	Веселие	Велика	
Дебелт	Ново Паничарево	Драчево	Резово	

• от ВС „Местни водоизточници“ се водоснабдяват 116 населени места:

Българи	Долно Ябълково	Заберново	Струя	Венец
Кондолово	Драка	Винарско	Топчийско	Деветак
Кости	Загорци	Вратица	Череша	Деветинци
Кошарите	Зорница	Ливада	Бероново	Детелина
Гюльовца	Кирово	Константиново	Босилково	Добриново
Оризаре	Малина	Полски извор	Ведрово	Драганци
Паницово	Кубадин	Русокастро	Везенково	Екзарх Антимово
Раковсково	Момина църква	Трояново	Велислав	Железник
Емона	Орлинци	Тръстиково	Вълчин	Житосвят
Козница	Проход	Черни връх	Горово	Искра
Вършило	Радойново	Желязово	Грозден	Крумово градище
Индже войвода	Светлина	Дрянковец	Дъбовица	Крушово
Габър	Сливово	Зетъво	Есен	Мъдрино
Присад	Суходол	Лясково	Завет	Огнен
Белеврен	Факия	Раклиново	Камчия	Раклица
Белила	Малко Търново	Съдиево	Климаш	Сигмен
Бистрец	Бяла вода	Тополица	Костен	Смолник
Богданово	Близнак	Чукарка	Лозица	Сърнево
Варовник	Бръшлян	Добра поляна	Манолитч	Церковски
Вълчаново	Граматиново	Дропла	Пчелин	Черково
Голямо Буково	Звездец	Зайчар	Садово	
Горно Ябълково	Калово	Разбойна	Скала	
Гранитец	Младежко	Скалак	Терзийско	
Граничар	Стоилово	Средна махала	Аспарухово	

Нивото на покритие с водоснабдителни услуги е над 99.93% от населението в областта.

2. Социално-икономически и технически анализ на територията

** Регионално икономическо развитие на територията, обслужвана от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас*

Основно, функциите на ВиК оператора са съсредоточени на територията на област Бургас. Областта се характеризира с голяма площ (най-голямата от всички 28 области на България). Площта на област Бургас е 7 748.1 km², а по последни данни на НСИ (към

31.12.2024 г.) населението възлиза на 388 919 души. Трябва да се отбележи, че демографската тенденция за област Бургас е неблагоприятна. Тази тенденция е пряко свързана и с развитието на стопанско-икономическия сектор в областта.

Област Бургас е с висока степен на индустриализация, като основните структуроопределящи предприятия развиват дейности в следните индустриални сектори:

- Нефтепреработвателна промишленост, която формира около 70% от обема на промишленото производство на областта. В област Бургас се намира най-голямата нефтена рафинерия в Югоизточна Европа и основния нефтен терминал на страната;

- Хранително-вкусова промишленост;
- Корабостроене;
- Рибопреработвателна промишленост;
- Текстилна промишленост;
- Производство на енергия.

Освен индустриалните предприятия, висок принос за формирането на икономическия облик на областта има туризма. Туристическият сезон заема между три и пет месеца годишно и населението на областта нараства с около 15% през туристическия сезон. Материалната база и условията за масов туризъм се развиват основно в крайбрежните общини, като общините и населените места без излаз на Черноморското крайбрежие като цяло нямат дял в развитието на туристическия продукт. Основно, туристическите услуги в областта са съсредоточени в големи курортни комплекси („Слънчев бряг“, ваканционни селища „Елените“, „Дюни“), къмпинги или по-малки места за настаняване в населените места като хотели, вкл. такива от семеен тип.

По данни на НСИ през последните пет отчетени години (2019-2023 г.) област Бургас акумулира средно 4.42% от брутния вътрешен продукт на страната. Формираната брутна добавена стойност за посочения период показва неравномерно разпределение по стопански сектори „Аграрен“, „Индустрия“ и „Услуги“. Делът им във формираната брутна добавена стойност на областта е показан в таблицата:

Таблица 1. Брутна добавена стойност по икономически сектори за област Бургас

Годи на	БДС общо (млн.лв.)	БДС „Аграрен“ (млн.лв.)	Относител ен дял „Аграрния“ в БДС за областта (%)	БДС „Индустрия“ (млн.лв.)	Относител ен дял „Индустрия“ за областта (%)	БДС Услуги (млн.лв.)	Относител ен дял „Услуги“ за областта (%)
2019	4 753	190	4.0	1 169	24.6	3 394	71.4
2020	3 969	190	4.8	699	17.6	3 080	77.6
2021	5 662	277	4.9	980	17.3	4 405	77.8
2022	6 578	276	4.2	1 829	27.8	4 473	68.0
2023	7 416	208	2.8	1 728	23.3	5 480	73.9

Посочените данни показват следните тенденции в икономическото развитие на територията, обслужвана от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас:

- Не се отчита стабилна нарастваща тенденция в развитието на сектор „Аграрен“ през анализирания петгодишен период. Делът на този сектор в общата БДС на област Бургас е нисък и не допринася за формирането на по-висока стойност през годините. Справка с предишната програма за опазване на околната среда на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас за периода 2021-2025 г. показва, че същата тенденция е била наблюдавана и

тогава. Това означава, че приносът на сектор „Аграрен“ си остава трайно незначителен за икономическото развитие на територията за дълъг период от време, което от своя страна показва липса на достатъчно инвестиции и предприемачески усилия в него;

- Сектор „Индустрия“ също не отчита стабилен ръст през наблюдавания период. Флуктуациите в развитието му не водят до еднозначна намаляваща или нарастваща тенденция. Този извод е и пряко свързан с дейността на предприятията, които определят индустриалния облик на област Бургас.

- Основно, брутната добавена стойност се формира от сектор „Услуги“. Секторът се развива с нарастващи темпове за последните пет анализирани години. В развитието на сектор „Услуги“ основен дял имат туристическите услуги.

Преките чуждестранни инвестиции в областта отбелязват темпове на растеж за последните пет години (2019-2023 г.) по данни на НСИ.

**** Водоизточници, пречиствателни станции за питейни води, водоснабдителни системи***

**** Водоизточници***

**** Язовир „Камчия“***

Основен и единствен водоизточник на ВС „Камчия“ е язовир „Камчия“. Изграден е на река Луда Камчия, чиито основни притоци преди язовира са: р. Нейковска, р. Котленска, р. Медвенска, р. Садовска, а р. Папаздере се влива директно в язовира. Язовирът е пуснат в експлоатация през 1974 година. Водосборната му област е около 792.6 km². Основните му технически характеристики са:

- общ обем 233.550 млн. м³;
- полезен обем 157.550 млн. м³;
- санитарен обем 76.000 млн. м³;
- мъртъв обем – 49.900 млн. м³.

Язовир „Камчия“ е многогодишен изравнител. От него се водоснабдяват 103 населени места, селищни образувания, курортни комплекси и ваканционни селища в общините:

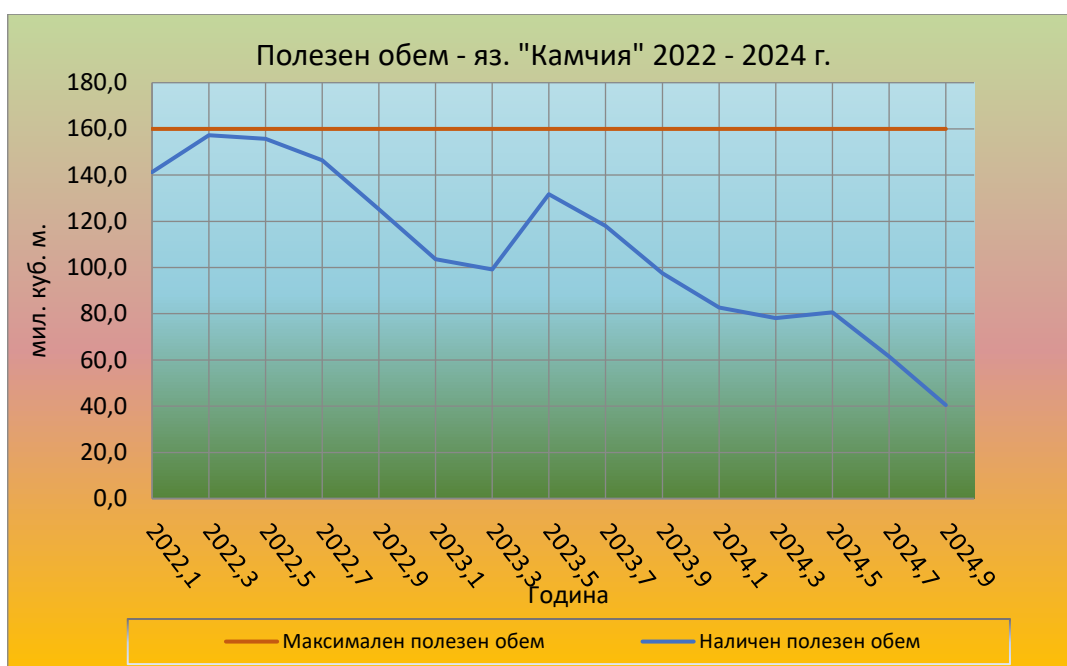
- Варна, Бяла, Дългопол, Долни чифлик, Провадия, Аврен, Девня, Белослав от област Варна;

- Руен, Несебър, Поморие, Бургас, Сунгурларе, Карнобат, Айтос, Камено от област Бургас;

- с. Пъдарево и с. Мокрен от община Котел, област Сливен.

Язовир „Камчия“ е публична държавна собственост и се стопанисва от „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас. Водите от него се използват единствено за целите на питейно-битовото водоснабдяване, като на довеждащия тръбопровод е изграден ВЕЦ „Камчия“, преди ПСПВ „Камчия“.

Данни за изменението на обема на яз. „Камчия“ за периода 2022 - 2024 година са взети от месечните графици за ползване на водите от комплексните и значими язовири (<https://www.moew.government.bg/bg/vodi-povurhnostni-vodi-mesechni-grafici-za-polzvane-na-vodite-ot-kompleksnite-i-znachimi-yazoviri/>). Данни за водочерпенето от язовира е предоставена на фигура 4:

Фигура 4. Полезен обем на яз. „Камчия“ за периода 2022 – 2024 г.

Язовир „Камчия“ е категоризиран като водоизточник от категория А2 спрямо Наредба № 12 от 18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване. В следващата таблица са обобщени данни от Годишен доклад за качеството на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване в обхвата на Басейнова дирекция за управление на водите в Черноморски район – БД Черноморски район за периода 2020 – 2023 г. (https://www.bsbd.org/bg/index_bg_1668393.html).

Таблица 2. Обобщени данни от мониторингова програма на БДЧР за яз. „Камчия“

Процент съответствие на яз. Камчия по категория А1 спрямо Наредба 12				
Година	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Задължителни показатели	100%	100%	100%	95%
Препоръчителни показатели	93%	93%	96%	96%
Екологично състояние по Наредба № Н-4				
Екологично състояние	добро	добро	добро	добро

Основните несъответствия за категория А1 се наблюдават по микробиологични показатели (Колиформи при 37°C) и свързани с тях индикатори – насищане с разтворен кислород, хлорофил А. За този период не са установени превишения на средно – годишните стойности спрямо стандартите за качество на околната среда по приоритетни вещества и специфични замърсители.

За направата на оценка на антропогенния натиск върху язовир „Камчия“ е направен преглед върху издадените разрешителни за заустване във водосбора на язовира (<https://www.bsbd.org/bg/register.html>). Като потенциални източници на замърсяване са определени канализационните системи на селата Жеравна и Медвен, град Котел и една винарска изба. Според приложение 2.4.1 от ПУРБ за яз. „Камчия“ (BG2KA400L024) рискът за качеството на водата е оценен като вероятен по показателите амониев азот и фосфати. Около водоизточника е учредена санитарно-охранителна зона, определена със Заповед № РД-756/07.10.2019 г. на Министъра на околната среда и водите.

• Язовир „Ясна поляна“

Язовир „Ясна поляна“ е построен през 1973 г. по поречието на река Дяволска. Той е основният водоизточник на ВС „Ясна поляна“. Водосборната му област е около 50.0 km², а основните му технически характеристики са:

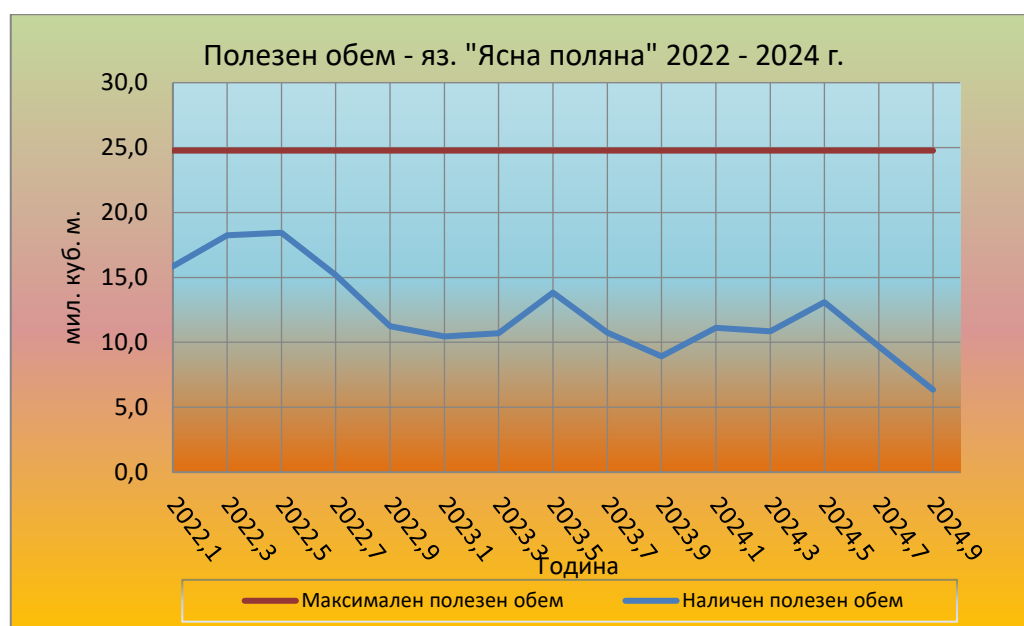
- общ обем 32.32 мил.м³;
- полезен обем 24.77 мил.м³;
- мъртъв обем – 7.55 мил.м³.

Съществуващата инфраструктура, експлоатирана от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас, дава възможност за воден трансфер към язовир „Ясна поляна“ от язовир „Ново Паничарево“ (помпажно) и от речно водохващане на река Зелениковска (гравитачно).

От язовир „Ясна поляна“ се водоснабдяват 26 населени места от област Бургас, попадащи в общините Бургас, Созопол, Приморско, Царево и Средец.

Язовир „Ясна поляна“ е публична държавна собственост и се стопанисва от „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас. Водите от него се използват единствено за целите на питейно-битовото водоснабдяване, като се пречистват в ПСПВ „Ясна поляна“.

Данни за изменението на обема на яз. „Ясна поляна“ за периода 2022 – 2024 г. са взети от месечните графици за ползване на водите от комплексните и значими язовири. (<https://www.moew.government.bg/bg/vodi-povurnnostni-vodi-mesechni-grafici-za-polzvan-na-vodite-ot-kompleksnite-i-znachimi-yazoviri/>). Данни за водочерпенето от язовира са предоставени на фигура 5:

Фигура 5. Полезен обем на яз. „Ясна поляна“ за периода 2022 – 2024 г.

Според годишните доклади за качеството на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване в обхвата на БДЧР, язовир „Ясна поляна“ се категоризира като водоизточник от категория А2. Покритието на показателите от категория А1 е високо, но има несъответствия по показателите „насищане с разтворен кислород“, както и периодично завишено съдържание на амониеви йони. В следващата таблица са обобщени данни от Годишен доклад за качеството на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване в обхвата на Басейнова дирекция за управление на водите в Черноморски район – БД Черноморски район за периода 2020 – 2023 г. (https://www.bsbd.org/bg/index_bg_1668393.html).

Таблица 3. Обобщени данни от мониторингова програма на БДЧР за яз. „Ясна поляна“

Процент съответствие на яз. „Ясна поляна“ по категория А1 спрямо Наредба 12				
Година	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Задължителни показатели	100%	100%	100%	100%
Препоръчителни показатели	89%	89%	93%	79%
Екологично състояние по Наредба № Н-4				
Екологично състояние	умерено	добро	добро	умерено

След преглед на разрешителните за заустване в повърхностни водни обекти, издадени от БДЧР, не се установи заустване на канализационни системи и промишлени предприятия във водосборите на яз. „Ясна поляна“ и яз. „Ново Паничарево“. Според приложение 2.4.1 от ПУРБ, яз. „Ясна поляна“ (BG2IU400L011) не е в риск. Около водоизточника е учредена санитарно-охранителна зона, определена със Заповед № РД-947/17.12.2019 г. на Министъра на околната среда и водите.

• Местни водоизточници

Освен ВС „Камчия“ и ВС „Ясна поляна“, в обслужваната от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас територия има множество малки населени места, които се захранват от местни, подпочвени водоизточници. В някои случаи с местни водоизточници се доставя вода и до части (обособени квартали, зони и др.) от населени места, чието основно захранване с вода е от големите водоснабдителни системи.

Обобщени данни за водните количества, разрешителните за водоползване и наличието на СОЗ около подпочвените водоизточниците са представени в Приложение II, Таблица II-1.

Превишения по здравнозначимите химически показатели по *Наредба 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели* се наблюдават по показателя „нитрати“ в някои от подпочвените водоизточници. От показателите с индикаторно значение, превишения се наблюдават по показателите „калций“, „магнезий“, „фосфор“ и „обща твърдост“.

* Пречиствателни станции за питейни води

• ПСПВ „Камчия“

Водите от язовир „Камчия“ се пречистват в ПСПВ „Камчия“. Технологичната схема е двустъпална. Основната дейност ПСПВ „Камчия“ е пречистване и дезинфекция на вода от язовир „Камчия“ за питейни нужди, посредством хлориране. За осъществяване на процесите на избистряне на водата се използват коагулант и флокулант.

Основните съоръжения, разположени на територията на ПСПВ „Камчия“ са:

- Цилиндричен затвор;
- Рибопреградно съоръжение;
- Разпределителна камера;
- Паршалов улей – 2 бр.;
- Смесители – 2 бр.;
- Реагентно стопанство с гаражи, съдове за мокро съхранение на коагулант, за приготвяне на работни разтвори на коагулант и флокулант, дозаторни помпи;
- Утаители – 30 бр.;
- Филтри – 25 бр.;
- Филтърен корпус с диспечерна, лаборатория, парокотелно, административни помещения;
- Хлораторна сграда.

Хлорът, използван за дезинфекция се съхранява в хлораторно стопанство и склад за течен хлор с проектен капацитет 15 т., състоящо се от три помещения, в които са разположени три линии за подаване на хлор в газообразна форма.

ПСПВ „Камчия“ е оразмерена за общо водно количество от $Q = 5.5 \text{ m}^3/\text{с}$ ($475 \text{ 200 m}^3/\text{d}$), като 400 l/s са предвидени за технологични нужди. Станцията е пусната в експлоатация през 1978 г. Към настоящия момент, чрез SCADA система се следят водните количества на вход ПСПВ. На изход на станцията е монтиран мониторингов панел и се следят онлайн основните показатели на пречистената вода и концентрацията на остатъчен хлор.

Технологичните отпадъчни води се насочват към пясъчна лагуна във водосбора на р. Луда Камчия.

Пречистената вода на изход ПСПВ отговаря на изискванията на *Наредба 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.*

• ПСПВ „Ясна поляна“

ПСПВ „Ясна поляна“ пречиства водите от яз. „Ясна поляна“, който е разположен на около 2 km от станцията. Оразмерена е за $1.5 \text{ m}^3/\text{с}$ ($129 \text{ 600 m}^3/\text{d}$), като 40 l/s са за собствени нужди.

Основните съоръжения, разположени на територията на ПСПВ „Ясна поляна“ са:

- Цилиндричен затвор;
- Разпределителна камера;
- Паршалов улей;
- Смесители;
- Реагентно стопанство и хлораторно помещение;
- Утаители – 6 бр.;
- Филтри – 9 бр.;
- Машинна зала с помпи за чиста вода и въздуходувки.

На територията на ПСПВ „Ясна поляна“ няма изградени съоръжения за третиране на технологичните отпадъчни води и те се заустват директно в река Дяволска.

Пречистената вода на изход ПСПВ отговаря на изискванията на *Наредба 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.*

* *Външни водопроводи, разпределителни мрежи и съоръжения за водоснабдяване*

• Външни и довеждащи водопроводи

Покритието на водоснабдителните услуги на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас е около 99.99% през 2023 г. Външната водоснабдителна мрежа, е с обща дължина от около 1 688.875 km. Най-голям относителен дял имат етернитовите водопроводи (близо 42.27%). Други материали на водопроводите са 35.79%, ПЕВП 12.81%, стоманобетон 5.03%, чугун 4.10%. Около 85% от външните водопроводи са изградени и пуснати в експлоатация преди 1990 г.

Таблица 4. Данни за аварии по външни и довеждащи водопроводи

Населено място/район	Аварии по довеждащи водопроводи, бр.		
	2022 г.	2023 г.	2024 г.
р-н Айтос	12	23	12
р-н Бургас	119	139	187
р-н Камено	43	124	154
р-н Карнобат	58	40	36
р-н Сунгурларе	16	25	19
р-н Руен	66	78	68

р-н Несебър	1	0	7
р-н Обзор	17	24	24
р-н Поморие	9	21	29
р-н Созопол	36	36	26
р-н Приморско	112	126	134
р-н Царево	15	31	12
р-н Средец	40	81	61
р-н Малко Търново	26	25	33
Общо:	570	773	802

Източник: Отчетни данни на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас – КЕВР

• Върхушните разпределителни мрежи

Общата дължина на върхушните разпределителни мрежи е около 2 622.478 km. Процентът на азбестоциментовите тръби е около 53.42%, на стоманените водопроводи около 10.37%, а РЕ тръбите са около 32.66%. Значително малък е процентът на чугунените водопроводи. На някои места се срещат и поцинковани тръби.

Таблица 5. Данни за аварии по разпределителната мрежа

Населено място/район	Аварии по разпределителна мрежа, бр.		
	2022 г.	2023 г.	2024 г.
р-н Айтос	104	131	162
р-н Бургас	304	280	279
р-н Камено	130	293	309
р-н Карнобат	310	342	384
р-н Сунгурларе	64	113	94
р-н Руен	155	141	166
р-н Несебър	65	64	58
р-н Обзор	33	23	33
р-н Поморие	110	81	92
р-н Созопол	114	110	115
р-н Приморско	64	51	63
р-н Царево	75	87	54
р-н Средец	356	422	469
р-н Малко Търново	48	34	38
Общо:	1 932	2 172	2 316

Източник: Отчетни данни на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас – КЕВР

Върхушните разпределителни мрежи в по-голямата си част са зонирани, като има монтирани регулатори на налягане и измерване на водните количества. Не всички устройства са свързани към SCADA система и за тях липсва отчитане на водомерите в реално време.

В рамките на разработването на РПИП са разработени хидравлични симулационни модели на водоснабдителните мрежи на населените места. Резултатите кореспондират с обособени точки с високи напори в разпределителните мрежи на големите градове. Друг важен резултат от проведените симулации са установените ниски скорости на движение на водата, дори и при максимална консумация (под 0,1 m/s).

• Съоръжения по водоснабдителните мрежи

„ВиК“ ЕАД, гр. Бургас експлоатира общо 236 помпени станции за водоснабдяване, като някои от тях се използват сезонно. За периода 2022-2024 г. не са констатирани аварии в помпените станции. Въпреки това, някои помпени агрегати са морално остарели и не са включени към SCADA система.

В експлоатация са 303 резервоара. В редки случаи техният капацитет не е достатъчен да поеме неравномерността на водопотреблението по време на туристическия сезон. Общият брой на сградните водопроводни отклонения към 2024 година е 118 019.

Таблица 6. Данни за аварии по сградните водопроводни отклонения

Населено място/район	Аварии по СВО, бр.		
	2022 г.	2023 г.	2024 г.
р-н Айтос	94	80	103
р-н Бургас	257	204	186
р-н Камено	21	72	83
р-н Карнобат	89	61	50
р-н Сунгурларе	4	28	5
р-н Руен	70	47	67
р-н Несебър	43	53	48
р-н Обзор	18	7	7
р-н Поморие	44	39	46
р-н Созопол	58	83	99
р-н Приморско	19	30	21
р-н Царево	41	39	35
р-н Средец	53	79	88
р-н Малко Търново	95	57	77
Общо:	906	879	915

Източник: Отчетни данни на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас – КЕВР

Основно аварията са при стари отклонения, изработени от цинковани тръби. На всички СВО има монтирани водомери за отчитане на водните количества.

*** Характерни особености на водоснабдителните системи**

• Водопотребление и загуби на вода

Нивото на покритие на водоснабдителните услуги е 99.99%.

Общият брой на населените места, обслужвани от оператора е 241, през 2024 г. няма присъединени населени места.

Таблица 7. Населените места, в които Дружеството не предоставя водоснабдителни услуги

Община	Населено място/район	Брой жители
Карнобат	с. Сан Стефано	27
Малко Търново	с. Сливарово	1
Руен	с. Дюля	0
	с. Звезда	0
Средец	с. Варовник	3
	с. Гранитец	5
	с. Граничар	1
	с. Пънчево	6
	с. Тракийци	0
Сунгурларе	с. Скала	2
Общо		45

Данните са от ГРАО от преброяването към 2023 г.

Броя потребители за цялата обслужвана територия е 283 251, от които 257 165 битови и 26 086 фирми.

Извадка от водния баланс на ВиК Бургас е представен в следващата таблица:

Таблица 8. Извадка от воден баланс на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас за периода 2022 – 2024 г.

Показател		м. ед.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
1.	Общо количество вода на входа на системата Q4	м³/Г	57 115 966	56 902 256	62 069 393
2	Обща законна консумация Q5	м³/Г	29 599 908	29 390 778	30 946 380
		%	51.8	51.7	49.9
2.1	Продадена фактурирана вода Q3	м³/Г	27 315 269	27 114 688	28 463 604
		%	47.8	47.7	45.9
2.2	Подадена нефактурирана вода Q3A	м³/Г	2 284 639	2 276 090	2 482 776
		%	4.0	4.0	4.0
3	Общи загуби на вода A15(Q6)	м³/Г	27 516 058	27 511 478	31 123 013
		%	48.2	48.3	50.1
		м³/км/ден	17.52	17.51	19.71
3.1	Търговски загуби на вода Q8	м³/Г	5 711 596	5 690 225	6 206 939
		%	10.0	10.0	10.0
3.1.1	Незаконно ползване Q8.1	м³/Г	2 855 798	2 845 112	3 103 470
3.1.2	Неточност при измерване Q8.2	м³/Г	2 855 798	2 845 113	3 103 469
3.2	Реални загуби на вода Q7	м³/Г	21 804 462	21 821 253	24 916 074
		%	38.2	38.3	40.1
3.2.1	Течове във водопроводите за сурова вода и загуби при пречистването Q7.1	м³/Г	3 856 899	6 068 415	7 059 837
3.2.2	Течове в системата за пренос и разпределение Q7.2	м³/Г	17 417 563	15 222 838	17 326 237
3.2.3	Течове и препълване на резервоарите за съхранение Q7.3	м³/Г	90 000	90 000	90 000
3.2.4	Течове в сградните отклонения Q7.4	м³/Г	440 000	440 000	440 000

Източник: Отчетни данни на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас – КЕВР

По данни на НСИ, водопотреблението в домакинствата в област Бургас възлиза на 109 л/ден на жител на ден през 2021 г., като бележи тенденция за увеличаване през годините - 111 л/ден на жител за 2022 г. и 115 л/ден на жител за 2023 г.

• **Качества на питейната вода при крайния потребител**

Информация за броя изследвани проби по Наредба 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели и процента на съответствие е представен в следващата таблица:

Таблица 9. Качества на питейната вода при крайния потребител

Водоснабдителни зони	Бр. проби			% на съответствие		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Микробиологични показатели						
Големи Зони	1 775	2 047	2 129	99.94	99.80	100.00
Малки Зони	1 724	1 886	1 936	99.07	98.57	98.14
Общо	3 499	3 933	4 065	99.51	99.19	99.07
Физикохимични показатели						
Големи Зони	1 283	1 324	1 342	100.00	100.00	100.00
Малки Зони	3 113	2 900	3 001	97.82	97.62	98.00
Общо	4 396	4 224	4 343	98.91	98.81	99.00
Показатели с индикаторно значение						
Големи Зони	9 093	9 236	9 067	99.99	99.99	100.00

Малки Зони	5 152	4 919	4 829	99.20	99.14	99.09
Общо	14 245	14 155	13 896	99.60	99.57	99.55
Радиологични показатели						
Големи Зони	0	10	10	-	100.00	100.00
Малки Зони	125	159	130	98.40	97.48	98.46
Общо	125	169	140	98.40	98.74	99.23

Ежегодно Дружеството разработва План за мониторинг на питейната вода в Бургаски област, съгласно чл. 9 от *Наредба № 9/16.03.2001 г. (посл. изм. и доп. ДВ. бр. 43/16.05.2023 г.) за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели*, която се съгласува с Регионалната здравна инспекция - Бургас. Съгласно Плана акредитираната Изпитвателна лаборатория при „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас извършва мониторинг на питейната вода във всяка зона на водоснабдяване, с цел установяване съответствие на качеството на питейната вода, предназначена за питейно-битови цели.

За 2024 г. „ВиК“ операторът отчита 100% изпълнение на мониторинга на питейната вода. При заложи в одобрения Бизнес план 129 бр. зони на водоснабдяване в обслужваната от „ВиК“ оператора територия има намаление на броя зони на водоснабдяване - преминаване на зони № 14 и № 59 към зона № 1 – водоснабдителна система „Камчия“ и сливане на зони № 131 и № 145 в обща зона № 133. От заложените за 2024 г. по мониторингова програма 126 бр. зони всички са с изпълнен мониторинг.

През 2024 г. за големите зони на водоснабдяване по отношение на физико-химични, микробиологични, радиологични и показатели с индикаторно значение годишно постигнатото ниво е 100.00%, спрямо заложеното в одобрения Бизнес план - 99.01%.

За малките зони на водоснабдяване през 2024 г. по отношение на физико-химични, микробиологични, радиологични и показатели с индикаторно значение годишно постигнатото ниво е 98.42%, спрямо заложеното в одобрения Бизнес план - 97.96%.

Причина за повишените стойности по показател желязо е застояване на питейната вода по водопроводната мрежа през зимния период, поради пониженото потребление. Замърсяването е вторично и се дължи на лошото техническо състояние на водопроводите.

Отклоненията по показатели „нитрати“, „калций“ и „фосфати“, се дължат на неконтролираното използване на азотно-фосфорни торове от земеделските производители в районите на СОЗ на водоизточниците.

За отстраняване на констатираните отклонения от страна на Дружеството са предприети всички необходими мерки, осигуряващи подаването на безопасна и чиста питейна вода. Населените места с трайно завишени стойности по някои показатели се наблюдават с по-голяма честота, което е заложено в мониторинговата програма, чиято основна цел е да се удостовери, че прилаганите мерки за контролиране на рисковете за човешкото здраве по цялата водоснабдителна система – от водосборния басейн през водовземането, пречиштането и съхранението до разпределението действат ефективно и доставяната вода чрез водоснабдителната система е безопасна и чиста.

• Консумация на електро енергия

Енергийната ефективност по направление водоснабдяване на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас е значително по-ниско в сравнение със средните стойности за България.

Таблица 10. Енергийна ефективност по компонент доставяне на вода

Енергийна ефективност по компонент водоснабдяване				
Район	м. ед.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
ВиК Бургас	kWh/y	22 203 991	22 603 611	23 785 808
ВиК Бургас	kWh/m ³	0.389	0.397	0.383

Средно за страната	kWh /m ³	0.54	0.56	0.56
--------------------	---------------------	------	------	------

• **Инвестиционна програма**

Инвестиционната програма на Дружеството е подробно описана в РПИП и е систематизирана в следващите таблици.

Таблица 11. Инвестиции във ВС „Камчия“

Местоположение	Съществуващо положение	Предложени решения
Деривация Камчия	174 km външни водопроводи	9.3 km рехабилитация
ПСПВ Камчия	Капацитет: 5 500 l/s	Ново съоръжение за технологични води
Бургас (вкл. Сарафово)	58 km магистрална мрежа (ММ) 450 km разпр. мрежа (РМ) 12 напорни резервоара (НР) 13 помпени станции (ПС)	ММ: 16.9 km рехабилитация РМ: 29.3 km рехабилитация ПС: 12 бр. рехабилитация
Несебър	27 km магистрална мрежа 224 km разпределителна мрежа 4 напорни резервоара 3 помпени станции	ММ: 9.8 km рехабилитация; 0.8 km нова НР: 20 000 m ³ нов обем
Поморие	10 km магистрална мрежа 49 km разпределителна мрежа 0 напорни резервоара 1 помпени станции	ММ: 11 km рехабилитация; 0.4 km нова НР: 7 500 m ³ нов обем
Карнобат	0.2 km магистрална мрежа 60 km разпределителна мрежа 1 напорен резервоар 1 помпени станции	ММ: 0.2 km рехабилитация РМ: 10.8 km рехабилитация; 0.5 km нова мрежа
Айтос	0.5 km магистрална мрежа 57 km разпределителна мрежа 2 напорни резервоара 0 помпени станции	ММ: 0.2 km рехабилитация РМ: 6.2 km рехабилитация; 0.8 km нова мрежа

Таблица 12. Инвестиции във ВС „Ясна поляна“

Местоположение	Съществуващо положение	Предложени решения
Деривация Ясна поляна	132 km външни водопроводи	50 km рехабилитация
ПСПВ Ясна поляна	Капацитет: 1.470 l/s	Нова съоръжение за технологични води
Созопол	4.8 km магистрална мрежа (ММ) 41.3 km разпр. мрежа (РМ) 2 напорни резервоара (НР) 1 помпени станции (ПС)	ММ: 1.9 km рехабилитация НР: 7 500 m ³ нов обем
Царево	3.6 km магистрална мрежа 32.6 km разпр. мрежа 3 напорни резервоара 0 помпени станции	ММ: 2.6 km рехабилитация РМ: 0.8 km рехабилитация. НР: 2 500 m ³ нов обем
Черноморец	7.9 km магистрална мрежа 22.9 km разпр. мрежа 2 напорни резервоара 0 помпени станции	ММ: 0.98 km рехабилитация РМ: 0.58 km рехабилитация; 0.35 m нова мрежа НР: 3 080 m ³ рехабилитация
Лозенец	3.4 km магистрална мрежа 28.8 km разпр. мрежа 1 напорен резервоар 0 помпени станции	НР: 2 500 m ³ нов обем
Китен	3 km магистрална мрежа	ММ: 2.97 km рехабилитация

Местоположение	Съществуващо положение	Предложени решения
	13.6 km разпр. мрежа 1 напорен резервоар 0 помпени станции	
Приморско	2.7 km магистрална мрежа 38.7 разпр. мрежа 2 напорни резервоара 0 помпени станции	ММ: 0.72 km рехабилитация НР: 5 000 m ³ нов обем

Таблица 13. Инвестиции във ВС „Местни водоизточници“

Местоположение	Съществуващо положение	Предложени решения
Обзор	7.5 km магистрална мрежа (ММ) 45.3 km разпр. мрежа (РМ) 2 напорни резервоара (НР) 1 помпени станции (ПС)	ММ: 5.2 km рехабилитация; 2.1 km нова мрежа РМ: 0.9 km рехабилитация НР: 4 500 m ³ нов обем

3. Канализационна инфраструктура. Пречиствателни станции за отпадъчни води.

* Канализационни мрежи

• Общи положения

В РПИП са обособени общо 24 агломерации. В 5 от тях няма наличие на канализационна система: Ахтопол, Сунгурларе, Синеморец, Дюни, Малко Търново. Населените места от тези агломерации използват индивидуални и други подходящи системи (ИДПС) за отпадъчните води. По данни от РПИП, постоянно живущото население, което използва ИДПС на територията възлиза на около 8% от обслужвана от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас територия.

Таблица 14. Брой потребители в агломерациите

Код на Агломерацията	Агломерация	Брой потребители, 2022 г.		Брой потребители, 2023 г.		Брой потребители, 2024 г.	
		Канализация	Канализация и ПСОВ	Канализация	Канализация и ПСОВ	Канализация	Канализация и ПСОВ
BGAG51500_00	Несебър, Сл. бряг Равда, Кошарица, Св. Влас, Елените	33 351	28 675	35 349	32 424	37 358	34 218
BGAG00833_00	Ахелой	923	925	911	914	940	942
BGAG07079_00	Бургас Долно езеро Лозово Крайморе	111 378	110 990	113 399	112 946	115 497	115 021
BGAG57491_00	Поморие	14 481	14 480	15 024	15 012	15 533	15 534
BGAG67800_00	Созопол	5 661	5 120	5 905	5 901	5 752	5 749
BGAG58356_00	Приморско	3 674	3 672	3 901	3 900	4 137	4 135
BGAG53045_00	Обзор	1 746	1 746	1 797	1 797	1 863	1 863
BGAG00151_00	Айтос	8 931	8 929	9 094	8 989	9 217	8 962
BGAG36525_00	Карнобат	7 518	0	7 611	0	7 672	0
BGAG48619_00	Царево	4 178	3 999	4 122	4 117	4 289	4 288
BGAG37023_00	Китен	889	889	922	920	940	940

Код на Агломерацията	Агломерация	Брой потребители, 2022 г.		Брой потребители, 2023 г.		Брой потребители, 2024 г.	
		Канализа ция	Канализ ация и ПСОВ	Канализ ация	Канализ ация и ПСОВ	Канализ ация	Канализ ация и ПСОВ
BGAG81178_00	Черноморец	2 446	2 434	2 503	2 498	2 643	2 643
BGAG44094_00	Лозенец	1 038	1 041	1 130	1 130	1 167	1 166
BGAG07079_03	Сарафово	5 806	5 806	6 314	6 312	6 698	6 698
BGAG17974_00	Средец	3 938	3 463	3 948	3 466	3 499	3 485
BGAG00878_00	Ахтопол	1 252	0	1 274	0	1 297	0
BGAG63183_00	Рудник-Черно море	0	0	1 810	1 810	1 821	1 821
BGAG10820_00	Ветрен	1 183	1 183	1 187	1 187	1 224	1 224
BGAG07079_05	Банево, Минерални бани	1 788	1 787	1 807	1 804	1824	1 824
BGAG35883_00	Камено	2 036	0	2 068	0	2 078	0
BGAG66528_00	Синеморец	512	0	525	0	531	0
BGAG070247_00	Сунгурларе	371	370	372	371	372	371
BGAG67800_01	Дюни	0	0	0	0	0	0
BGAG07079_04	Горно Езерово	549	548	549	548	548	547
BGAG63224_00	Руен	732	721	751	746	764	759
BGAG46663_00	Малко Търново	1 965	0	1 941	0	1 940	0

Източник: КЕВР

Обслужваната от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас територия има силно изразен сезонен характер, що се отнася до генерираните отпадъчни води. Това се дължи на летния туристически сезон. В РПИП са направени задълбочени изследвания по отношение на генерираните товари в сезон (включително и товари от туристи и временно пребиваващи) за агломерациите с над 10 000 ЕЖ и такива с от 2 000 до 10 000 ЕЖ.

Таблица 15. Агломерации с над 10 000 е.ж.

Нова европейска идентификация на агломерацията	Ново наименование на агломерацията	Географска ширина	Географска дължина	Големина Е.Ж.
BGAG51500_00	Несебър, Сл. Бряг, Равда, Кошарица, Св. Влас, Елените, Ахелой	42° 41' 22.528"	27° 42' 49.159"	272 993
BGAG07079_00	Бургас, Долно Езерово, Лозово, Крайморие, Меден рудник			213 281
BGAG57491_00	Поморие	42° 33' 57.988"	27° 37' 21.483"	34 602
BGAG67800_00	Созопол	42° 24' 20.929"	27° 42' 08.970"	32 679
BGAG58356_00	Приморско	42° 15' 49.646"	27° 44' 56.189"	28 687
BGAG53045_00	Обзор	42° 49' 12.432"	27° 52' 49.941"	20 393
BGAG00151_00	Айтос	42° 42' 04.439"	27° 15' 10.182"	23 499
BGAG36525_00	Карнобат	42° 39' 06.051"	26° 58' 51.956"	18 716
BGAG48619_00	Царево	42° 10' 01.183"	27° 51' 06.834"	16 486

BGAG37023_00	Китен	42° 14' 12.612"	27° 46' 22.004"	14 071
BGAG81178_00	Черноморец	42° 26' 34.975"	27° 38' 23.247"	14 161
BGAG07079_03	Сарафово	42° 33' 43.468"	27° 31' 22.608"	11 791
BGAG44094_00	Лозенец	42° 12' 22.540"	27° 48' 38.602"	12 138

Източник: РПИП

Таблица 16. Агломерации от 2 000 до 10 000 е.ж.

Нова европейска идентификация на агломерацията	Ново наименование на агломерацията	Географска ширина	Географска дължина	Големина Е.Ж.
BGAG17974_00	Средец	42° 20' 42.736"	27° 10' 49.812"	8 743
BGAG00878_00	Ахтопол	42° 05' 54.982"	27° 56' 10.041"	6 496
BGAG63183_00	Рудник-Черно море	42° 37' 08.585"	27° 29' 14.597"	5 611
BGAG66528_00	Синеморец	42° 03' 37.217"	27° 58' 50.241"	4 363
BGAG07079_05	Ветрен, Банево, Минерални бани	42° 37' 02.462"	27° 23' 25.293"	4 060
BGAG70247_00	Сунгурларе	42° 45' 45.515"	26° 46' 39.773"	3 553
BGAG35883_00	Камено	42° 34' 22.443"	27° 17' 38.199"	3 813
BGAG67800_01	Дюни	42° 22' 18.666"	27° 42' 25.401"	3 199
BGAG07079_04	Горно Езерово	42° 29' 05.419"	27° 22' 45.030"	2 678
BGAG63224_00	Руен	42° 47' 53.413"	27° 17' 02.838"	2 329
BGAG46663_00	Малко Търново	41° 58' 46.752"	27° 31' 31.348"	2 194

Източник: РПИП

Общата дължина на канализационната мрежа, обслужвана от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас възлиза на около 1 014.00 км. Най-висок дял имат бетоновите тръби, по-малко са PVC, етернит, стоманобетон и ПЕВП. Общия брой на канализационните помпени станции е 87, а на сградните канализационни отклонения е 59 478.

Общият брой населени места обслужвани от Дружеството, в които се предоставя услугата отвеждане на отпадъчни води е 33 бр.

• Аварии по канализационната мрежа

Броят на аварияте по канализационната мрежа и канализационните помпени станции е представен в следващите таблици.

Таблица 17. Аварии по канализационната мрежа

Населено място/район	Аварии по канализационната мрежа, бр.		
	2022 г.	2023 г.	2024 г.
р-н Айтос	56	79 (1)	24
р-н Бургас	1 128 (12)	1 196 (12)	965 (7)
р-н Камено	5	8	3
р-н Карнобат	24	32	28 (1)
р-н Сунгурларе	0	0	0
р-н Руен	0	0	0
р-н Несебър	346 (1)	259 (1)	424
р-н Обзор	15	15	15
р-н Поморие	89	106 (2)	52 (1)
р-н Созопол	81	121 (1)	48
р-н Приморско	94	78	75
р-н Царево	69 (2)	81 (1)	82

р-н Средец	43	35	47
р-н Малко Търново	8	9	4
Общо:	1 958 (15)	2 019 (18)	1 767 (9)

Източник: КЕВР

*Забележка: В скоби са показани броя аварии в следствие на срутвания на канализационна мрежа. Другите аварии са в следствие на запушване на клонове и шахти.

Таблица 18. Аварии в канализационните помпени станции

Населено място/район	Аварии в КПС, бр.		
	2022 г.	2023 г.	2024 г.
р-н Айтос	1	0	4
р-н Бургас	18	25	64
р-н Камено	няма КПС		
р-н Карнобат	няма КПС		
р-н Сунгурларе	няма КПС		
р-н Руен	няма КПС		
р-н Несебър	58	73	76
р-н Обзор	няма КПС		
р-н Поморие	32	45	16
р-н Созопол	32	23	27
р-н Приморско	15	11	11
р-н Царево	12	20	9
р-н Средец	0	0	3
р-н Малко Търново	0	1	0
Общо:	168	198	210

Източник: КЕВР

• Енергийна ефективност

Консумираната електроенергия от всички канализационните помпени станции за периода 2022 – 2024 година е представена в следващата таблица:

Таблица 19. Консумация на ел. енергия по компонент отвеждане на отпадъчни води

Енергийна ефективност по компонент канализация				
Населено място/район	м. ед.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
ВиК Бургас	kWh	6 516 347	6 387 446	6 562 993

Източник: КЕВР

* Пречиствателни станции за отпадъчни води

• ПСОВ „БУРГАС“ – агломерация Бургас, Лозово, Крайморие, Долно Езерово, Меден рудник

Отпадъчните води от гр. Бургас, кв. Долно Езерово и кв. Лозово се пречистват в ПСОВ „Бургас“. Оразмерена е за 397 745 ЕЖ, а разрешеният годишен лимит е 43 771 968 m³/у. Анализите от замерванията на вход ПСОВ Бургас показват, че станцията работи под проектния си хидравличен капацитет и близо до проектния си капацитет по отношение на натоварването. Основните стъпала на пречистване и съоръженията по пътя на водата и утайките са:

- 3 бр. фини решетки, шнекова ПС, пясъко и мазнинозадържатели, 2 бр. първични утайтели, 3 бр. трикоридорни биобасейни с пневматична аерация, 3 бр. вторични утайтеля, реагентно стопанство, смесител за хлор и 4 бр. контактни резервоара;
- ПС за активна утайка, ПС за смесена излишна активна и първична утайка, ПС към метантанкове, 2 бр. метантанкове, реконструирани като открити изгниватели, 2 бр.

калоуплътнители за промити утайки и 2 бр. за изгнили утайки, 2 бр. декантерни центрофуги Alfa Laval, изсушителни полета за утайка 15 дка и 2 бр. за пясък, ПС за пясъчен пулп.

Реконструирана е през 2010 год. и е изградена СКАДА система от фирма GVA~TECHFINA – Швейцария. При реконструкцията всички основни агрегати – помпи и въздуходувки са решени с честотно управление. Мрежовата връзка между обектите е ефирна (WiFi). Системата се наблюдава и управлява локално и с възможности за управление по интернет. Системата за управление не включва обектите на вход – решетки, входна помпена станция и отделението за обезводняване на утайките. Съоръженията в ПСОВ „Бургас“ са в добро техническо състояние.

Водоприемник е **езеро Вая (Бургаско езеро)**. Не са констатирани превишения на индивидуалните емисионни норми на пречистените води, съгласно издаденото Разрешително за заустване във воден обект и изискванията на *Директива 91/271 ЕИО/21.05.1991 г. за пречистване на градските отпадъчни води, изм. с Директива 2024/3019/27.11.2024 г.*

• ПСОВ „МЕДЕН РУДНИК“ – агломерация Бургас, Лозово, Крайморие, Долно Езерово, Меден рудник

В ПСОВ „Меден рудник“ се пречистват отпадъчните води от квартал Меден рудник. Разрешените параметри на ПСОВ „Меден рудник“ са: 6 822 m³/d хидравличен капацитет или годишно водно количество 2 490 030 m³/у и е оразмерена за 48 900 ЕЖ. Основните съоръжения са:

- входна груба решетка, ПС за входни води, фини решетки, 2 бр. пясъкозадържатели, 2 бр. биобасейни, 1 бр. вторичен утаител, резервоар за дъждовна вода, реагентно стопанство;

- ПС за рециркулираща и излишни утайки, 1 бр. утайкоуплътнител, 1 бр. резервоар за съхранение на утайки, 1 бр. декантерна центрофуга Hiller.

Изградена като нова ПСОВ на мястото на старата през 2007 год. През 2023 г. е извършена реконструкция на станцията, която включва изграждане на два нови биобасейна, един вторичен утаител и СКАДА система на фирма SIEMENS. Всички основни агрегати – помпи и въздуходувки са решени с честотно управление. Мрежовата връзка между обектите е кабелна (оптична LAN мрежа). Хардуерната част е изградена на база контролери на SIEMENS – SIMATIC S7300, наблюдавани от софтуера на СКАДА системата. Диспечирането на системата се наблюдава на място и е с възможности за управление по интернет. Обект на управление са всички елементи от входа до изхода на станцията.

Техническото състояние на всички съществуващи съоръжения е добро. В ПСОВ „Меден рудник“ постъпват води с висок дебит и нисък товар, което кореспондира с висока инфилтрация в мрежата. При максимален приток част от входящия поток може да прелее от дъждовния задържател и да байпасира пречиствателната станция.

Пречистените отпадъчни води се **заустват в езеро „Мандра“** и качествата на пречистената вода на изход ПСОВ отговарят на изискванията на чл. 5 от Директива 91/271/ЕИО, изм. с Директива 2024/3019/27.11.2024 г. и Разрешителното за заустване.

• ПСОВ „РАВДА“ – агломерация Несебър, Слънчев бряг, Равда, Кошарица, Св. Влас, Елените и Ахелой

ПСОВ „Равда“ обслужва канализационни системи на гр. Несебър, ТК „Слънчев бряг“, с. Равда, с. Кошарица, гр. Ахелой, с. Тънково и част от гр. Свети Влас (стария град и източната част от кварталите под основния път). Площадката се намира в землището на гр. Ахелой. Първоначално станцията е била пусната в експлоатация през 1968 г. През 2005 г. се прави основна реконструкция, като технологията е изцяло променена и са пуснати 4 бр. SBR с общ капацитет 75 000 ЕЖ и хидравлично

натоварване от 19 400 m³/d. През 2015 г. е пусната втора (нова) линия с капацитет 156 000 ЕЖ и разрешения хидравличен капацитет през летния сезон 36 500 m³/d, а през зимния сезон 11 350 m³/d или годишно водно количество 20 367 000 m³/у. Общия капацитет на ПСОВ „Равда“ възлиза на 222 000 ЕЖ.

Основните съоръжения в ПСОВ „Равда“ са:

Линия с SBR – 75 000 е.ж.

- Първично пречистване – решетки, стъпкови 3 бр. с компактор и пясъкозадържател;
- Биологично пречистване – SBR реактори;
- Реагентно стопанство за дефосфатизация.

Нова линия – 156 000 е.ж.

• Първично пречистване – решетки, пясъкозадържател, първичен утайтел;

• Биологично пречистване – биобасейн с предварително включена денитрификация, вътрешна рецикулация и симултанно химично отстраняване на фосфор;

• Вторични утайтели;

• Третиране на утайките – уплътнители за първична утайка, инсталация механично съгъстяване, анаеробна стабилизация на утайката в метантанкове, уплътнители за стабилизирана утайка, шнекови преси за механично обезводняване на утайката;

• Реагентно стопанство за дефосфатизация;

• Дезинфекция – UV инсталация за обеззаразяване на пречистената вода, преди отвеждането и към дълбоководно заустване.

Всички съоръжения са в добро техническо състояние. Характерно за работата на ПСОВ „Равда“ е голямата неравномерност в постъпващите водни количества и товари през годината. Това се дължи на пиковите натоварвания по време на летния (туристическия) сезон.

Пречистените отпадъчни води се заустват **дълбоководно в Черно море**. Качествата на пречистената вода на изход ПСОВ отговарят на изискванията на чл. 5 от Директива 91/271/ЕИО, изм. с Директива 2024/3019/27.11.2024 г. и Разрешителното за заустване.

• ПСОВ „ПОМОРИЕ“ – агломерация Поморие и агломерация Сарафово

ПСОВ „Поморие“ обслужва гр. Поморие и кв. Сарафово и е със следните проектни параметри: разрешения хидравличен капацитет през летния сезон 3 004 683 m³/d, а през зимния сезон 12 355 m³/d. Оразмерена е за 56 626 ЕЖ.

Основните съоръжения на територията на станцията са:

• сграда решетки, хоризонтален аериран пясъкомаслозадържател, аварийен изравнител, селектор, денитрификатор, 5 бр. биобасейни с повърхностна аерация, 3 бр. вторични радиални утайтели, UV модул за дезинфекция, помпена станция изход, ПС за РАУ и ИАУ, дренажни канализационни и утайкови води, въздуходувна;

• черпателен резервоар за активна утайка, 3 бр. аеробни стабилизатори, ПС за стабилизирани утайки, 2 бр. декантерни центрофуги Alfa Laval, 2 бр. утайкоуплътнители, камера за реакция, 11 бр. изсушителни полета за утайка, сграда реагентно стопанство.

ПСОВ „Поморие“ е построена през 1980 - 1998 год. През 2015 година е реконструирана и е въведена СКАДА система на фирма SIEMENS. Базира се на 4 броя програмируеми контролери (PLC) тип S7 300 – SIEMENS, работещи съвместно с апаратурата, разположена в ел. табла ниско напрежение – MCC (Motor Control Center) и контролно-измервателни прибори. PLC управляват и контролират процесите и съоръженията посредством цифрови и аналогови входно/изходни модули. Всички PLC, HMI (Човеко-машинен операторски интерфейс) и СКАДА операторските станции са свързани в обща мрежа от типа INDUSTRIAL ETHERNET. Ethernet мрежата свързва външно сградите с инсталираните в тях MCC посредством оптичен кабел, свързан през patch-панели. Всички въздуходувки, повърхностни аератори и помпените агрегати (с изключение на помпи за излишна и помпи за стабилизирана утайка) са решени с

честотно управление. Диспечирирането на системата се наблюдава на място и е с възможности за управление по интернет. Обект на управление са всички елементи от входа до изхода на станцията.

Всички съоръжения са в добро техническо състояние. ПСОВ „Поморие“ работи в рамките на проектните си параметри.

Пречистените отпадъчни води се заустват **дълбоководно в Черно море**. Качествата на пречистената вода на изход ПСОВ отговарят на изискванията на чл. 5 от Директива 91/271/ЕИО, изм. с Директива 2024/3019/27.11.2024 г. и Разрешителното за заустване.

• ПСОВ „СОЗОПОЛ“ – агломерация Созопол и агломерация Черноморец

ПСОВ „Созопол“ обслужва гр. Созопол, гр. Черноморец и с. Равадиново. Разрешения хидравличен капацитет на ПСОВ възлиза на 10 172 m³/d през летния сезон и 2 349 m³/d през зимния сезон или годишно водно количество 1 796 130 m³/у. ПСОВ е оразмерена за 64 560 ЕЖ. Постъпващите водни количества на вход и техният товар са по-ниски от проектните. Основните съоръжения в ПСОВ „Созопол“ са:

- груби решетки;
- първично (механично) пречистване – фини решетки (5 mm отвори), аериран пясъко и мазнинозадържател, първични хоризонтални утайтели;
- биологично пречистване – смесителна и разпределителна камера, биобасейн с предварително включена денитрификация, вътрешна рециркулация и симултанно химично отстраняване на фосфор;
- вторични утайтели и детектори за следене на нивото на утайката;
- UV дезинфекция;
- аеробен стабилизатор – в него е осигурено достатъчно количество кислород за редуциране на органичните вещества и превръщането им в стабилни крайни продукти;
- утайкоуплътнители - оборудван е с бавнооборотна бъркалка за хомогенизиране;
- механично обезводняване на утайките – осъществява се с два броя центрофуги. Филтратът от обезводняването се връща за пречистване пред входна помпена станция;
- спомагателни съоръжения – реагентно стопанство, въздуходувна станция, помпена станция за рециркулираща и излишна утайка, входна и изходна помпена станция.

Пречистените отпадъчни води се заустват **дълбоководно в Черно море**. Качествата на пречистената вода на изход ПСОВ отговарят на изискванията на чл. 5 от Директива 91/271/ЕИО, изм. с Директива 2024/3019/27.11.2024 г. и Разрешителното за заустване.

• ПСОВ „ОБЗОР - БЯЛА“ – агломерация Обзор

ПСОВ „Обзор - Бяла“ пречиства водите на гр. Обзор, както и на гр. Бяла, която се намира във Варненска област. ПСОВ е пусната в експлоатация през 1993 г. и е основно реконструирана през 2004 г. и през 2025 г. са изградени и въведени в експлоатация следните подобекти: сграда за инсталация за постваруване на утайките, инсталация за постваруване на утайките, измервателно устройство за пречистена вода на изход ПСОВ и подпорна стена.

Основните съоръжения в ПСОВ „Обзор - Бяла“ са:

- фини решетки, пясъко и мазнинозадържател, 2 бр. денитрификатори, 2 бр. биобасейни с пневматична аерация, 2 бр. вторични хоризонтални утайтели, 1 бр. контактен резервоар, въздуходувна станция и реагентно стопанство;
- 2 бр. буферни резервоари за утайка, помпени шахти за утайка, 1 бр. декантерна центрофуга Alfa Laval.

ПСОВ „Обзор – Бяла“ е с проектен капацитет от 40 000 ЕЖ и хидравлично натоварване от 10 000 m³/d или годишно водно количество 1 750 000 m³/у. Към настоящия момент ПСОВ „Обзор – Бяла“ работи под проектните си параметри, дори и по време на натоварения летен сезон.

Пречистените отпадъчни води се заустват в **река Двойница**. Качествата на пречистената вода на изход ПСОВ отговарят на изискванията на чл. 5 от Директива 91/271/ЕИО, изм. с Директива 2024/3019/27.11.2024 г. и Разрешителното за заустване.

• **ПСОВ „АЙТОС“ – агломерация Айтос**

ПСОВ „Айтос“ пречиства отпадъчните води от гр. Айтос и е въведена в експлоатация през 2020 г. и е с проектен капацитет от 22 044 ЕЖ и хидравлично натоварване от 4 525 m³/d или годишно водно количество 1 651 625 m³/у. Основните съоръжения в нея са:

- механична груба решетка – монтирана във входна помпена станция; фина решетка, аериран пясъкомаслозадържател, устройство за сепариране на пясъка, аерационна система и камера за мазнини; биологично пречистване – селектор пред биобасейна; биобасейн - двукоридорен, с нитрификация и денитрификация; вторичен радиален утайтел – 2 бр.; обеззаразяване на пречистените води и разходомер на изход.

- утайкоуплътнител; силос хомогенизатор; обезводняване на утайките – хранващи ексцентрик винтови помпи, центрофуга, инсталация за подготовка и дозиране на полимер, силос за вар; временно депо за обезводнена утайка.

Заустването на пречистените отпадъчни води след ПСОВ е в Аланско дере, приток на **река „Айтоска“**.

Качествата на пречистената вода на изход ПСОВ отговарят на изискванията на чл. 5 от Директива 91/271/ЕИО, изм. с Директива 2024/3019/27.11.2024 г. и Разрешителното за заустване.

• **ПСОВ „ЦАРЕВО“ – агломерация Царево**

ПСОВ „Царево“ обслужва гр. Царево и е с проектен капацитет от 17 000 ЕЖ и хидравлично натоварване от 4 200 m³/d през летния сезон и 1 700 m³/d през зимния сезон или годишно водно количество 1 500 000 m³/у. Към настоящия момент ПСОВ „Царево“ работи под проектните си параметри, дори и по време на натоварения летен сезон. Основните съоръжения в нея са:

- фини решетки, пясъко и мазнинозадържател, денонощен изравнител, 2 бр. денитрификатори, 2 бр. биобасейни с пневматична аерация, 1 бр. вторичен радиален утайтел, ПС за изравнен оток, 1 бр. контактен резервоар, въздуходувна станция, реагентно стопанство.

- 1 бр. силос за излишна утайка, ПС за активна утайка, 1 бр. шнекова филтърпреса.

ПСОВ „Царево“ се управлява на база PLC, визуализация на мнемосхема със светлинни индикатори. Има монтирано честотно управление на една от въздуходувките.

Пречистените води, по посочения по-горе начин, се събират в подземен колектор и се заустват гравитачно в **река Попска**. Качествата на пречистената вода на изход ПСОВ отговарят на изискванията на чл. 5 от Директива 91/271/ЕИО, изм. с Директива 2024/3019/27.11.2024 г. и Разрешителното за заустване.

• **ПСОВ „КИТЕН“ – агломерация Китен и агломерация Приморско**

ПСОВ „Китен“ обслужва гр. Китен и гр. Приморско и е с проектен капацитет 55 000 ЕЖ. Станцията е с хидравличен капацитет от 13 910 m³/d и годишно водно количество 5 007 296 m³/у. Станцията работи под проектния си хидравличен капацитет и с голяма сезонна неравномерност по отношение на натоварването.

Основния технологичен процес на пречистването се извършва в следните съоръжения:

- първично пречистване – фини решетки, аериран пясъкомаслозадържател, първичен утайтел;

- биологично пречистване – биобасейн със симултанна денитрификация;

- вторично утаяване – радиални утайтели – 3 бр.;
- дезинфекция с UV инсталация;
- аеробна стабилизация;
- утайкоуплътнител, механично обезводняване с центрофуги;
- реагентно стопанство за химическа дефосфатизация с FeCl_3 ;
- отвеждащ колектор – частично подменен;
- спомагателни съоръжения – реагентно стопанство, въздуходувна станция, помпена станция за рециркулираща и излишна утайка, входна и изходна помпена станция.

Пречистените води се събират в подземен колектор и се заустват в **р. Караагач**.

• ПСОВ „ЛОЗЕНЕЦ“ – агломерация Лозенец

ПСОВ „Лозенец“ пречиства отпадъчните води от с. Лозенец и в.с. „Лозенец“ е изпълнена като типово модулно съоръжение с капацитет от 3 000 ЕЖ. Станцията е с хидравличен капацитет от 1 000 m^3/d и годишно водно количество 365 000 m^3/y .

Изградени са 2 бр. типови модула VITKOVICE HYDROVIT C-500, пред които е изграден задържателен резервоар 1 000 m^3 за равномерен поток снабден с миксер аератор.

Основния технологичен процес на пречистването се извършва в следните съоръжения:

- приемна камера с обем 8 m^3 и снабдена с решетка;
- пясъкозадържател;
- двуетажен утайтел;
- биологично стъпало;
- ултразвуково измервателно устройство.

Пречистените отпадъчни води се заустват в сухо дере, вливащо се след 1500 m в **Черно море**. Наблюдавани са отклонения на качествата на пречистената вода спрямо изискванията на чл. 5 от Директива 91/271/ЕИО, изм. с Директива 2024/3019/27.11.2024 г. и Разрешителното за заустване, основно в период на активен туристически сезон.

• ПСОВ „ЛЮЛЯКОВО“ – агломерация Люляково

ПСОВ „Люляково“ пречиства отпадъчните води от канализационна система с. Люляково. Изградена е и въведена в експлоатация през 2013 г. Проектния капацитет на станцията е 2 800 ЕЖ и хидравлично натоварване от 675 m^3/d или годишно водно количество 246 375 m^3/y .

Основния технологичен процес на пречистването се извършва в следните съоръжения:

- груба механична решетка за механично пречистване, биобасейни, контактен резервоар, въздуходувна станция, реагентно стопанство;
- анаеробен стабилизатор, декантерна центрофуга.

Управлението е на база PLC (Schneider Electric) със СКАДА система, компютърна визуализация.

Заустването на пречистените отпадъчни води след ПСОВ е гравитачно, брегово, тръбно в дере, приток на река „Луда Камчия“.

• ПСОВ „ВЕТРЕН“ – агломерация Банево – Ветрен – Минералните бани

ПСОВ „Ветрен“ пречиства отпадъчните води от кв. Ветрен, Минерални бани, кв. Банево, кв. Рудник и кв. Черно море. Изградена е и въведена в експлоатация през 2016 г. Проектния капацитет на станцията е 16 784 ЕЖ и хидравлично натоварване от 2 571 m^3/d или годишно водно количество 938 415 m^3/y .

Основния технологичен процес на пречистването се извършва в следните съоръжения:

- входна камера с монтирана груба решетка, механични решетки, биологично отстраняване на фосфор, пясък и мазнинозадържател;
- басейн с активна утайка (ASB) с въздуходувна станция, станция за дозиране на реагенти, станция за обезводняване на утайката, UV дезинфекция.

Заустването на пречистените отпадъчни води след ПСОВ е в **река “Курбардере“ от извор до вливане в Атанасовско езеро.**

• ПСОВ „ГОРНО ЕЗЕРОВО“ – агломерация Горно Езерово

ПСОВ „Горно Езерово“ пречиства отпадъчните води от кв. Горно Езерово. Изградена и въведена в експлоатация е през 2016 г. Проектния капацитет на станцията е 3 160 ЕЖ и хидравлично натоварване от 684 m³/d или годишно водно количество 249 660 m³/y.

Основния технологичен процес на пречистването се извършва в следните съоръжения:

- груба механична решетка, пясък и мазнинозадържател, биологично пречистване с включена денитрификация, утаител;
- утайкоуплътнител, мацератор за мелене на груби частици, полимерна станция, двускоростен декантер за дехидратиране и шнек за обезводнена утайка.

Заустването на пречистените отпадъчни води след ПСОВ е в **дере от водосбора на Бургаско езеро.**

• ПСОВ „СРЕДЕЦ“ – агломерация Средец

ПСОВ „Средец“ пречиства отпадъчните води от гр. Средец. Изградена и въведена в експлоатация е през 2009 г. Проектния капацитет на станцията е 22 770 ЕЖ и хидравлично натоварване от 5 000 m³/d или годишно водно количество 1 825 000 m³/y.

Основния технологичен процес на пречистването се извършва в следните съоръжения:

- механично пречистване - фини механизирани решетки, хоризонтален аериран пясък и мазнинозадържател;
- биологично пречистване - аерация със симултанна денитрификация, вторичен утаител, помпена станция за активна утайка, обеззаразяване;
- уплътнител за акумулиране на стабилизирани утайки, изсушителни полета.

Пречистените води се заустват гравитачно в **река Средецка.**

• ПСОВ “ВЕСЕЛИЕ“ – агломерация Веселие

ПСОВ „Веселие“ пречиства отпадъчните води от с. Веселие. Изградена и въведена в експлоатация е през 2016 г. Проектния капацитет на станцията е 800 ЕЖ и хидравлично натоварване от 130 m³/d или годишно водно количество 47 450 m³/y.

Основния технологичен процес на пречистването се извършва в следните съоръжения:

- събирателен резервоар, пясък и мазнинозадържател, сито, селектор, денитрификатор, биофилтри, биобасейн с пневматична аерация, вторични утаители, микрофилтър, бързи самопочистващи се пясъчни филтри за допречистване на отпадъчните води, обеззаразяване на отпадъчните води;
- вторичен утаител, аеробен стабилизатор и механично обезводняване на излишната активна утайка с камерна филтърпреса.

Пречистените отпадъчни води след ПСОВ се заустват в **дере, вливащо се в река „Мехмедженска“, ляв приток на р. „Ропотамо“.**

• ПСОВ „МАНОЛИЧ“ – агломерация Манолитч

ПСОВ „Манолич“ пречиства отпадъчните води от с. Манолич. Изградена и въведена в експлоатация е през 2010 г. Проектния капацитет на станцията е 1 800 ЕЖ и хидравлично натоварване от 259 m³/d или годишно водно количество 94 608 m³/y.

Основния технологичен процес на пречистването се извършва в следните съоръжения:

- фина решетка, първичен утаител, биореактор, работещ в режим на нитрификация и денитрификация, вторичен утаител, обеззаразяване;
- утайкоуплътнителят - трикамерен, в него е предвидено смесената утайка да се съхранява до един месец, като отдекантираната вода се връща на вход станция.

Пречистените отпадъчни води след ПСОВ се заустват в **сухо дере, вливащо се в опашката на яз. „Камчия“**.

• ПСОВ „МАРИНКА“ – агломерация Маринка

ПСОВ „Маринка“ пречиства отпадъчните води от с. Маринка. Изградена и въведена в експлоатация е през 2018 г. Проектния капацитет на станцията е 1 180 ЕЖ и хидравлично натоварване от 259 m³/d или годишно водно количество 94 608 m³/y.

Основния технологичен процес на пречистването се извършва в следните съоръжения:

- груба решетка, пясъкозадържател, потопени помпи, денитрификационна зона, нитрификационна зона, вторичен утаител, реагентно стопанство;
- утайкоуплътнител, лентова филтърпреса с винтов транспортър, инсталация за флокулант с дозаторни помпи.

Пречистените отпадъчни води след ПСОВ се заустват в **река „Маринка“ от извор до вливане в Черно море**.

• ПСОВ „ПИРНЕ“ – агломерация Пирне

ПСОВ „Пирне“ пречиства отпадъчните води от с. Пирне. Изградена и въведена в експлоатация е през 2019 г. Проектния капацитет на станцията е 800 ЕЖ и хидравлично натоварване от 129.60 m³/d или годишно водно количество 47 304 m³/y.

Основния технологичен процес на пречистването се извършва в следните съоръжения:

- груба решетка, механично пречистване от ротативна решетка;
- биологичното пречистване първичен утаител, биобасейн за отстраняване на фосфора, зона за денитрификация и зона за отстраняване на азота.
- вторичен утаител, аеробен стабилизатор.

Заустването на пречистените отпадъчни води след ПСОВ е в **северно дере, приток на река „Айтоска“**.

• ЛПСОВ „РОСЕНЕЦ“ 1 – агломерация Росенец

ЛПСОВ „Росенец“ 1 пречиства отпадъчните води от зона хижа, Лесопарк „Росенец“, имот I-141. Изградена и въведена в експлоатация е през 2023 г. Проектния капацитет на станцията е 1 500 ЕЖ и хидравлично натоварване от 267 m³/d или годишно водно количество 94 455 m³/y.

Основния технологичен процес на пречистването се извършва в следните съоръжения:

- механично пречистване – барабанно сито, конвейр компактор, транспортър за пясък, въздуходувка с аерационна система;
- биологичното пречистване – биобасейн с нитрификационна и денитрификационна зона, вторичен утаител, дезинфекция в контактен резервоар;
- лентова филтър преса, инсталация за подготовка на флокулант, винтова дозираща помпа за флокулант, контейнер за обезводнени утайки.

Заустването на пречистените отпадъчни води след ПСОВ е в **сухо дере, вливащо се в „Черно море“**.

• **ЛПСОВ „РОСЕНЕЦ“ 2 – агломерация Росенец**

ЛПСОВ „Росенец“ 2 пречиства отпадъчните води от зона хижа, Лесопарк „Росенец“, имот I-142. Изградена и въведена в експлоатация е през 2023 г. Проектния капацитет на станцията е 1 500 ЕЖ и хидравлично натоварване от 267 m³/d или годишно водно количество 94 455 m³/y.

Основния технологичен процес на пречистването се извършва в следните съоръжения:

- механично пречистване – барабанно сито, конвейър компактор, транспортър за пясък, въздуходувка с аерационна система;
- биологичното пречистване – биобасейн с нитрификационна и денитрификационна зона, вторичен утайтел, дезинфекция в контактен резервоар;
- лентова филтър преса, инсталация за подготовка на флокулант, винтова дозираща помпа за флокулант, контейнер за обезводнени утайки.

Заустването на пречистените отпадъчни води след ПСОВ е в **сухо дере, вливащо се в „Черно море“**.

* **Енергийна ефективност**

Консумираната електроенергия от ПСОВ, обслужвани от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас, за периода 2022 – 2024 г. е представена в следващата таблица.

Таблица 20. Енергийна ефективност по компонент пречистване на отпадъчни води

Енергийна ефективност по пречистване на отпадъчни води				
Населено място/район	м. ед.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
ВиК Бургас	kWh/m ³	0.391	0.389	0.410
Средно за страната	kWh/m ³	0.24	0.25	0.25

Източник: КЕВР

Състояние на водоприемниците

Обобщена информация за състоянието на водоприемниците от канализационните мрежи, обслужвани от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас е взета от Годишен доклад за оценка на актуалното състояние на водите в Черноморски район (2021 – 2023 г) на БДЧР, приложения 1-1:1-8.

Таблица 21. Състояние на водоприемниците

Водоприе мник	Разрешител но за заустване	Код на водно тяло	2021 г.				2022 г.				2023 г.			
			БП	ФХ П	ЕК с-е	Х с-е	БП	ФХ П	ЕК с-е	Х с-е	БП	ФХ П	ЕК с-е	Х с-е
ез. Вая - ПСОВ Бургас	23240004/ 02.01.2005 г.	BG2SE900 L037												
дере № 10731.106. 41 - ПСОВ Веселие	23710093/ 10.11.2014 г.	BG2IU200 R004												
р. Курбар дере - ПСОВ	23710102/ 06.04.2016 г.	BG2SE900 R025												

Водопримик	Разрешително за зауставяне	Код на водното тяло	2021 г.				2022 г.				2023 г.			
			БП	ФХП	ЕКс-е	Хс-е	БП	ФХП	ЕКс-е	Хс-е	БП	ФХП	ЕКс-е	Хс-е
Ветрен														
дере към ез. Вая - ПСОВ Горно Езерово	23710101/ 14.10.2015 г.	BG2SE900 L037												
р. Караагач - ПСОВ Китен	23140042/ 27.09.2016 г.	BG2IU600 L018												
сухо дере - ПСОВ Лозенец	23710083/ 18.03.2013 г.	неидентифицирано												
дере приток на р. Камчия - ПСОВ Люляково	23740045/ 28.05.2013 г.	BG2KA40 0R1111												
сухо дере към яз. Камчия - ПСОВ Манолитч	23740052/ 05.02.2016 г.	BG2KA40 0L024												
ез. Мандра - ПСОВ Меден рудник	23240009/ 05.06.2017 г.	BG2MA10 0L001												
р. Двойница - ПСОВ Обзор-Бяла	23140034/ 01.09.2014 г.	BG2SE400 R1106												
северно дере, приток на река Айтоска-ПСОВ Пирне	23710100/ 17.08.2015 г.	BG2SE900 R1130												
р. Попска - ПСОВ Царево	23140007/ 27.10.2008 г.	неидентифицирано												
р. Малката река - р. Средецка - ПСОВ Средец	23140026/ 14.05.2007 г.	BG2MA90 0R1020												
р. Айтоска - ПСОВ	23140035/ 17.09.2014 г.	BG2SE900 R1130												

Водоприе- мник	Разрешител но за заустване	Код на водно тяло	2021 г.				2022 г.				2023 г.			
			БП	ФХ П	ЕК с-е	Х с- е	БП	ФХ П	ЕК с-е	Х с- е	БП	ФХ П	ЕК с-е	Х с- е
Айтос														
р. Маринка - ПСОВ Маринка	23110031/30. 05.2016 г.	BG2IU100 R003												
Черно море – ПСОВ Равда	23340008/ 11.04.2014 г.	BG2BS00 0C1108												
Черно море – ПСОВ Поморие	23340005/ 26.09.2009 г.	BG2BS00 0C1108												
Черно море – ПСОВ Созопол	23340003/ 31.08.2011 г.	BG2BS00 0C1011												
Сухо дере, вливащо се в Черно море – ЛПСОВ Росенец	23710106/ 03.08.2020 г.	неиденти- фицирано												
Дере, приток на река Сигмен	33740193/18. 11.2016 г.- Карнобат	BG3TU60 0R068												

Легенда:

отлично
добро
умерено
лошо
много лошо
няма данни

4. Утайки от пречиствателните станции за отпадъчни води

Общото количество генерирани утайки и оползотворени утайки от ПСОВ, обслужвани от ВиК Бургас, за периода 2022-2024 г. е представено в следващата таблица:

Таблица 22. Количество генерирана утайка от ПСОВ по години

Количество утайки	м. ед.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Произведени утайки от ПСОВ през годината	т.с.в.	2 042	1 405	1 453
Оползотворени утайки, произведени през година	т.с.в.	1 516	344	552
Депонирани утайки, произведени през година	т.с.в.	0	0	0
Налични утайки, произведени преди началото на годината	т.с.в.	842	526	1 080

Количество утайки	м. ед.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Оползотворени утайки, произведени преди началото на годината	т.с.в.	842	507	574
Депонирани утайки, произведени преди началото на годината	т.с.в.	0	0	0
Остатък утайки към края на периода	т.с.в.	526	1 081	1 407
Процент влажност на генерираните утайки	%	80	81	81

Източник: КЕВР

Съгласно Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (приета с ПМС № 201/04.08.2016 г. обн., ДВ, бр. 63/12.08.2016 г., изм., бр. 55/07.07.2017 г.) е допустимо използването на утайки от ПСОВ за земеделски нужди. В практиката утайките се използват главно за две цели: наторяване на земеделски земи и рекултивиране на нарушени терени.

Допустимо е оползотворяване на утайки чрез употребата им в земеделието, когато отговарят на следните изисквания:

- утайките не представляват или не притежават свойства на опасни отпадъци;
- концентрациите на един или повече тежки метали и арсен в почвата както преди влагането на утайки, така и след това да не надвишават максимално допустимите концентрации (МДК):

Максимално допустими концентрации на тежки метали в почвата

рН	МДК							
	кадмий	мед	никел	олово	цинк	живак	хром	арсен
< 6	1.5	80	90	60	200	-	-	-
6 – 7.4	2.0	140		100	250	1.5	200	25
> 7.4	3.0	200	110	120	300	1.5	200	25
МДК в mg/kg са представени спрямо абсолютно сухо вещество								

Максимално допустими концентрации на тежки метали и арсен в утайките, предназначени за употреба в земеделието

Показатели	МДК
Кадмий	30
Мед	1600
Никел	350
Олово	800
Цинк	3000
Живак	16
Хром	500
Арсен	25
МДК в mg/kg са представени спрямо абсолютно сухо вещество	

- утайките да не са предварително третирани;
- да не съществува опасност от замърсяване на прилежащите повърхностни и подземни водни обекти;
- да отговарят на микробиологичните и паразитологични изисквания:

Микробиологични и паразитологични изисквания, които трябва да бъдат изпълнени след третиране на утайки, предназначени за оползотворяване в земеделието

Показател	Допуск на показателя	Мерна единица
Salmonella spp.	Отсъствие (не се допуска)	20 g мокро тегло

Escherichia coli	100 НВЧ	g мокро тегло
Clostridium perfringens	300 НВЧ	g мокро тегло
Жизнеспособни яйца на хелминти	1	1 кг. сухо тегло
20 g означава, че в 20 g проба от утайка във влажно състояние не трябва да се открива присъствие на Salmonella spp. при прилагане на качествен метод за откриване; НВЧ – най-вероятно число		

Не се допуска оползотворяване на утайки върху:

- ливади, пасища или площи, засети с фуражни култури, когато се използват за паша или фуражите се прибират в срок, по-кратък от 45 дни след употребата на утайките;
- почви, върху които се отглеждат плодове и зеленчуци, с изключение на овощни дървета и лозя;
- почви, предназначени за отглеждане на овощни, зеленчукови и други култури, които са в директен контакт с почвата и се консумират в сурово състояние, за период 10 месеца преди и по време на събиране на реколтата;
- крайбрежни заливаеми ивици, речни русла и защитни диги;
- пояс I и пояс II на санитарно-охранителни зони на водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди;
- земеделски земи в защитени територии, обявени по смисъла на *Закона за защитените територии*.

Производителите на утайки, предназначени за употреба в земеделието извършват изпитване на утайките от акредитирани лаборатории най-малко за следните показатели:

- сухо вещество;
- общ органичен въглерод;
- активна реакция – рН;
- общ азот по Келдал;
- амониев и нитратен азот;
- фосфор – екстрахируеми и обменни форми, преизчислен като P₂O₅;
- калий – екстрахируеми и обменни форми, преизчислен като K₂O;
- калций – обменни форми;
- магнезий – обменни форми;
- водоразтворими сулфати, преизчислени като сяра;
- тежки метали и металоиди: кадмий, мед, никел, олово, цинк, живак, хром, арсен – екстрахируеми форми;
- escherichia coli, Salmonella spp., Clostridium perfringens и жизнеспособни яйца на хелминти.

Производителите на утайки, предназначени за оползотворяване в земеделието или рекултивация на нарушени терени, ги предават единствено на лица, притежаващи разрешение по чл. 6, ал. 1, т. 3 от *Закона за опазване на земеделските земи* и документ по чл. 35, ал. 1 от *Закона за управление на отпадъците* за съответната дейност.

Дружеството възлага на акредитирана лаборатория извършване на анализи на произведените утайки по показатели съгласно *Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието*.

От резултатите от извършените анализи се установи, че произведените утайки от ПСОВ са с високо органично съдържание (органичен въглерод между 11 и 31%), като съдържанието на азот, фосфор и калий ги правят подходящи за оползотворяването им в земеделието като тор. В утайките не се установява наличие на тежки метали и арсен в концентрации, по-високи от изискванията на *Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата*

им в земеделието. Микробиологичните показатели също са в допустимите граници, което ги прави подходящи за употреба в земеделието.

Таблица 23. Качество на утайките за 2023 г. – съдържание на тежки метали в утайките

Тежки метали	Бургас		Меден рудник	Ветрен	Обзор-Бяла	Равда	Поморие	Созопол	Китен	Царево	Средец	МДК, mg/kg
As	<5		<5	<5	<5	<5	<5	<5	<5	<5	<5	25
Cd	<0,5		<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5	2,33	30
Cr	89,2		65,2	111,8	62,3	62,3	44,2	41,4	53,2	62,8	329,6	500
Ni	47,3		37,2	66,7	38,5	38,5	29,0	29,4	48,2	35,7	50,0	350
Cu	371,9		250,4	383,6	602,2	602,2	269,4	454,8	451,7	322,0	329,6	1600
Zn	1601		692,0	1573	1338	1338	716,0	979,0	1292	871,6	1145	3000
Pb	158,9		27,2	77,2	26,4	26,4	22,7	45,4	54,4	65,6	74,1	800
Hg	<1		<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	16

Източник: Здравно-екологична експертиза на обезводнени утайки от ПСОВ към „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас

Таблица 24. Качество на утайките за 2023 г. – микробиологични изследвания на утайките

Показатели ПСОВ	Salmonella sp.	Коли-Форми	Escher. coliTitar	Ентеро Коки	Clostr.per Fringens	Жизнеспособни яйца на хелминти
Бургас	Не се изолира	<0,30	<0,30	<0,30	<0,30	Не се откриват
Меден Рудник	Не се изолира	<0,30	<0,30	<0,30	<0,30	Не се откриват
Ветрен	Не се изолира	<0,30	<0,30	<0,30	110/1,1.10 ² /	Не се откриват
Обзор-Бяла	Не се изолира	<0,30	<0,30	2,3	110	Не се откриват
Равда	Не се изолира	<0,30	<0,30	<0,30	2,3	Не се откриват
Поморие	Не се изолира	<30	<0,30	<0,30	2,3	Не се откриват
Созопол	Не се изолира	<0,30	<0,30	<0,30	<0,30	Не се откриват
Китен	Не се изолира	<0,30	<0,30	<0,30	0,94	Не се откриват
Царево	Не се изолира	<0,30	<0,30	24	110	Не се откриват
Средец	Не се изолира	<0,30	<0,30	2,3	94 /9,4.10/	Не се откриват
ИЗИСКВАН ИЯ	Не се допуска в 20 г.	-	До 100 в 1 г.	-	До 300 в 1 г.	1 на 1кг сухо вещество

Източник: Здравно-екологична експертиза на обезводнени утайки от ПСОВ към „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас

Дружеството има разработен план за управление на отпадъците.

В заложените в РПИП план за дългосрочно управление на утайките от ПСОВ са заложен три основни направления за оползотворяване:

- съвместно изгаряне на утайките в ТЕЦ, като най-близко разположения такъв е ТЕЦ Сливен.

- оползотворяване в селското стопанство;
- оползотворяване за рекултивация на нарушени терени.

Оползотворяването на утайките, образувани от дейността на ПСОВ, експлоатирани от Дружеството се предават на фирма, имаща съответните разрешителни за тяхното депониране и/или оползотворяване, съгласно сключен договор. До месец май 2023 г. оползотворяването на утайките е осъществено от приемащата фирма за „Рекултивация, съгласно приет План за рекултивация, Решение № 288/09.05.2008 г. за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства с. Дебелт – рекултивация на нарушени терени (кариера за пясък и чакъл)“.

Предвид натовареността на съществуващите регионални депа и високата цена за депониране на отпадъци, депониране към настоящият момент не се извършва. Предвижда се и в бъдеще образуванията от пречистването на отпадъчните води утайки (код на отпадъка 19 08 05) да се оползотворяват чрез употребата им в земеделието, по начин гарантиращ опазване на човешкото здраве и околната среда, включително на почвите и на повърхностните и на подземните води, при спазване на изискванията на *Закона за водите*.

5. Инвестиционна програма

Инвестиционната програма на Дружеството е подробно описана в РПИП и е систематизирана в следващите таблици:

Таблица 25. Инвестиции в канализационните мрежи обслужвана от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас

Агломерация	Съществуващо положение	Предложени решения
Бургас	Тип: 67% смесена, 33% разделна Степен на свързаност: 98.8% Магистрална канализационна мрежа: 31 Разклонения: 215	6.6 km рехабилитация 29.4 km нова
Сарафово	Тип: Предимно смесена Степен на свързаност: 96.9% Магистрална канализационна мрежа: 2.6 Разклонения: 18.4	3.6 нова
Несебър	Тип: Предимно разделна Степен на свързаност: 99.7% Магистрална канализационна мрежа: 25 Разклонения: 168	5 ПС рехабилитация
Поморие	Тип: 62% смесена, 38% разделна Степен на свързаност: 99.1% Магистрална канализационна мрежа: 5.8 Разклонения: 47.8	4.6 km рехабилитация
Созопол	Тип: Разделна Степен на свързаност: 89.4% Магистрална канализационна мрежа: 7.7 Разклонения: 40.6	10.1 km нова
Приморско	Тип: Разделна Степен на свързаност: 94.9%	3.4 km рехабилитация 5.8 km нова

Агломерация	Съществуващо положение	Предложени решения
	Магистрална канализационна мрежа: 12.8 Разклонения: 21.2	
Обзор	Тип: Разделна Степен на свързаност: 98.2% Магистрална канализационна мрежа: 4.7 Разклонения: 17.6	1.6 km рехабилитация
Айтос	Тип: Предимно смесена Степен на свързаност: 98.2% Магистрална канализационна мрежа: 12.7 Разклонения: 46.6	0.6 km рехабилитация 3.7 km нова
Карнобат	Тип: Комбинирана Степен на свързаност: 97.3% Магистрална канализационна мрежа: 8.4 Разклонения: 36.3	5.1 km нова
Царево	Тип: 74% смесена, 26% разделна Степен на свързаност: 97.7% Магистрална канализационна мрежа: 5.6 Разклонения: 23	1.9 km рехабилитация 1.3 km нова
Китен	Тип: Разделна Степен на свързаност: 100% Магистрална канализационна мрежа: 5.1 Разклонения: 9.8	0.8 km рехабилитация 3.3 нова
Черноморец	Тип: Разделна Степен на свързаност: 92.9% Магистрална канализационна мрежа: 3 Разклонения: 23.3	5 km нова
Лозенец	Тип: Разделна Степен на свързаност: 99.7% Магистрална канализационна мрежа: 2.8 Разклонения: 9.8	7.8 km нова

Основни изводи и заключения

* Водоизточници

Язовирите „Камчия“ и „Ясна поляна“ са с качества, подходящи за използването на водите за питейно-битово водоснабдяване. Покриват изцяло изискванията на категория А2, като покритието на изискванията на категория А1 по задължителни и препоръчителни показатели е много високо (близо 100% по задължителни и близо 90% по препоръчителни). Проведения мониторинг над качеството на водите не установява наличие на специфични и приоритетни вещества в язовирите.

Антропогенния натиск върху повърхностните водоизточници от заустване на отпадъчни води в техния водосбор е минимален.

Язовирите „Камчия“ и „Ясна поляна“ са многогодишни изравнители с достатъчен капацитет да задоволят нуждите на обслужваното население за питейно-битово

водоснабдяване. През последните години се констатира спад на наличните водни ресурси.

Язовирите „Камчия“ и „Ясна Поляна“ са изградени и пуснати в експлоатация преди 45 години. Поради дългия експлоатационен период и натрупването на утайки е възможно да се образуват естествени гнилоствни процеси на дъното, които да влошат качеството на водата в двата язовира.

В някои подземни водоизточници, обслужващи малки населени места, периодично се наблюдават завишени концентрации на показател „нитрати“ и индикаторните показатели „калций“, „магнезий“ и „обща твърдост“. Учредените около водоизточниците СОЗ се ограничават до I-ви пояс.

*** ПСПВ**

Съществуващите ПСПВ имат достатъчен капацитет да задоволят нуждите на обслужваното население, като работят под проектния си капацитет.

Технологичната схема на ПСПВ е съобразена с качествата на суровата вода. На изхода на ПСПВ не се констатира нарушение на изискванията на *Наредба 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови нужди*.

Заложени са инвестиции за обработка на технологичните отпадъчни води.

ПСПВ „Камчия“ и ПСПВ „Ясна поляна“ са с изградена SCADA система.

Технологичните отпадъчни води от ПСПВ се заустват директно във водоприемници.

*** Външни водопроводи, разпределителна мрежа и съоръжения за водоснабдяване**

Висока степен на покритие на услугите по водоснабдяване – над 99.9%.

Устойчива консумация на вода - около 107 l/d на жител в домакинствата.

Дружеството предприема мерки, свързани с автоматизация на водоснабдителната система с оглед оптимизация на експлоатацията.

За периода 2022 – 2024 г. общата дължина на рехабилитираната водопроводна мрежа е 98 км, което значително ще намали загубите на вода и аварийите по водопроводната мрежа.

Енергийната ефективност по компонент доставка на вода е по-висок от средния за сраната;

Вътрешните водоснабдителните мрежи са зонирани. Въпреки това има наличие на високи напори (над 6.5 bar) в някои точки по мрежите. „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас е предприело мерки за по-устойчиво управление на водоснабдителните мрежи.

Множество участъци с голям диаметър във вътрешните водоснабдителни мрежи. Това от една страна води до достатъчен капацитет на системата за обезпечаване на нуждите от вода дори и при голяма сезонна неравномерност. От друга обаче увеличава транзитното време и може да доведе до влошаване на качествата при крайния потребител. Обуславя и високи разходи за ремонт и поддръжка.

Наличие на амортизирана водопроводна мрежа, които са причина за чести аварии, загуби на вода и влошаване на качеството на водата при крайния потребител.

Неефективна дезинфекция на водата поради използван ръчен метод в съоръжения, обслужващи малки зони на водоснабдяване.

*** Канализационни мрежи**

Голям процент на разделната канализационна мрежа в обслужваната територия, което е предпоставка за по-добра работа на ПСОВ.

Относително високо покритие на канализационните мрежи в агломерации с над 10 000 ЕЖ.

Дъждопреливниците от смесените канализационни мрежи в агломерации с над 10 000 ЕЖ работят нормално в сухо време.

Директно заустване на непречистени отпадъчни води от агломерация с над 10 000 ЕЖ поради липса на ПСОВ Карнобат.

Не всички клонове от канализационната мрежа на агломерации Бургас и Несебър са свързани с ПСОВ.

Лошо техническо състояние на канализационните помпени станции. Дружеството предприема мерки за рехабилитацията им.

В голямата си част канализационните мрежи са в лошо техническо състояние. Наблюдават се периодични аварии в следствие на срутвания на канализационни клонове.

Висок процент на инфилтрация в агломерации Бургас, Поморие, Айтос, Карнобат, Царево – над 30%. Това намалява хидравличната проводимост на клоновете. При смесени канализационни системи подлага под риск работата на преливниците в сухо време.

*** ПСОВ**

Капацитета на обслужваните от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас ПСОВ са с достатъчен капацитет да поемат генерираните товари от агломерациите.

Технологичните схеми на съществуващите ПСОВ са съобразени спрямо сезонната неравномерност в натоварването на обслужваната територия.

Повечето ПСОВ са оборудвани със SCADA системи и позволяват прецизен контрол над процесите на пречистване.

Наблюдава се подобрене в екологичното състояние и качествата на водоприемниците.

Дружеството има разработен план за управление на отпадъците. Генерираните количества утайки се оползотворяват в земеделието.

Пречистените отпадъчни води са с качества, съответстващи на изискванията на чл. 5 от Директива 91/271/ЕИО, изм. с Директива 2024/3019/27.11.2024 г. и Разрешителните за заустване.

Енергийната ефективност по дейностите за пречистване на отпадъчните води е по-висока спрямо средната за страната.

Част от агломерация Несебър се обслужва от частна ПСОВ „Елените“, която е с недостатъчен капацитет.

IV. АНАЛИЗ НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА В ПРЯКА ВРЪЗКА С ДЕЙНОСТТА НА „ВИК“ ЕАД, ГР. БУРГАС

1. Климат и атмосферен въздух

*** Климат**

Климатична характеристика на територията на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас

Бургаска област се характеризира с преходноконтинентален и умерено-континентален климат в северозападните си части, преходно-средиземноморски в южните си предели и черноморско влияние в източните си предели.

Фигура 6. Климатични области на територията на област Бургас и „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас

В преходно-континенталната климатична област могат да се определят два климатични района - Климатичен район на Източна Средна България и Климатичен район на Бургаската низина, където попада и Бургаска област.

Най-общо този район обхваща равнинната част между нос Емине и Маслен нос, като обгражда врязаният в сушата Бургаски залив. Климатът на неговата крайбрежна част е почти идентична с този в Климатичен район на Странджанското Черноморие.

В останалата част на района в зависимост от отдалечеността от морето с навлизане в сушата зимните температурни условия не са така меки както по крайбрежието. Средната януарска температура в континенталната част е с около 1-1.5°C по-ниска от тази по крайбрежието. При силни застудявания температурата в силно вдадените в морето части пада до около -16 °C, докато във вътрешността може да достигне до -21-22°C, като в някои още по-вътрешни части може да е и по-ниска.

През пролетта разпределението на температурите е обратно, вътрешните части са по-топли, докато крайбрежните остават по-хладни. Утвърждаването на температурата над 10°C във вътрешните части става с по-бърз темп и се наблюдава около 10 дни преди това да настъпи в крайбрежните части. Най-общо за района това настъпва в край на първото и началото на второто десетдневие на април.

Периодът с устойчиво задържане на температурите над 10°C в крайбрежната част продължава до през първото десетдневие на ноември, докато във вътрешността около седмица по-малко.

Юлските температури в целия район са около 23-24°C. Големите горещини се проявяват по-слабо по крайбрежието където са около 32-33°C и значително по-силно във вътрешността, където са от порядъка на 36°C и повече. По време на горещите вълни в най-отдалечените от морето места може да се наблюдават температури и в граници 41-42°C.

Годишната сума на валежа в крайбрежната част извън тази на Бургаския залив е около 470-520 mm, а във вътрешността 520-580 mm. В целия район най-големи валежи има през есента, а най-малки в крайбрежната част през лятото, а в останалата част през пролетта. В целия район най-сух е август, а най-влажен в крайбрежната част - ноември, като в останалата част на района е юни.

Умерено-континентална климатична област в орографско отношение е твърде разнообразна. Обхваща крайдунавските низини, хълмистите райони до Стара планина, най-източните части на Стара планина, Ихтиманското Средногорие и високите котловини на Краище. Климатът ѝ се формира от преобладаващото влияние на континентални въздушни маси на умерените ширини и такива формирани над Балканския полуостров.

В Северния климатичен район на Дунавската равнина поради относително голямата отдалеченост от Стара планина, тя не оказва съществено влияние на климата. Само при рязко изразен фьон тук той се проявява, наистина по-слабо, но въпреки това води до повишаване на температурите и топене на снежната покривка. Откритостта на района спрямо северните и североизточните студени нахлувания на полярни и континентални въздушни маси през зимата е причина зимата тук да е най-студена, в сравнение с другите равнинни райони на страната. В пониженията на релефа най-ниските минимални температури са около 20-25°C под нулата, а в много студени зими могат да достигнат -30-35°C. При устойчиво антициклонално време и снежна покривка минималните температури в пониженията на релефа могат да са около 5-6°C по-ниски от ограждащите ги хълмове. В западните части на района снежната покривка се задържа малко по-продължително отколкото в останалите му части, поради относително по-големите валежи. Тази част от района е по-силно повлияна от планината, в резултат на което тук годишното разпределение на валежите се характеризира с известно изравняване на сезонните валежни суми. Годишните валежи тук са между 540-580 mm. Лятото, поради малката надморска височина на терена и подчертаната континенталност на климата, е горещо.

Източният климатичен район, част от който е обхванат от област Бургас, обхваща източната част на Добруджа и низините на Провадийска река, Голяма Камчия и част от долината на Луда Камчия без Черноморското крайбрежие, като на юг достига до ниските планински части на Източна Стара планина. Континенталният характер на климата тук е малко смекчен и до известна степен се доближава до този на Северното Черноморие. Зимата е сравнително по-мека от тази в другите части на равнината. Средната януарска температура е от 0 °C до около -1 °C. Зимните студове не са така големи, но пък са характерни силните североизточни ветрове, особено в северната част на района, които духат при силни североизточни нахлувания. Скоростта им расте по посока на морето като скоростта им достига до 20 m/s и повече. Снежната покривка е по-неустойчива от тази в Северния район. Характерна черта на климата в този район е относително хладната пролет. Въпреки неголямата надморска височина, лятото не е така горещо, както в другите части на равнината. Средната юлска температура е около 21-22 °C. Режимът на валежите значително се различава от този в Северния и Среден райони. Тук годишните суми на валежа са около 500 mm, което очертава района като един от най-сухите в страната. Особено чести и продължителни са засушаванията през лятото и есента. През тези сезони има средно по 2-3 безвалежни периода с продължителност 16-20 дни. Разликата между зимните и летните валежи е около 10-12% от годишната сума. Според орографските си особености, Източният район може да се раздели на 2 части: северна – с по-студена и ветровита зима, с по-малка сума на валежите и с по-рязко изразено различие между зимните и летни валежи и южна, вкл. област Бургас, с по-мека зима и относително по-равномерно разпределение на валежите. Освен това в южната и на места в северната част минимумът на валежа се отменя към септември.

Континентално-средиземноморска (преходна) - Непосредствената близост на района до топлото през зимата море, южното му положение и голямото влияние на средиземноморските циклони през зимата го определят като район с най-мек зимен режим. През втората част на есента и първата половина на зимата той е с най-високи температури за страната – средната декемврийска температура е 5-5.5°C, а средната

януарска температура в района е около 3°C над нулата. Това показва, че районът е по-топъл с около 1-2°C от Петричко-Санданския през този период. От февруари обаче, той изостава в температурно отношение и средната месечна температура за февруари е около 3-3.5°C.

В района има общо около 17-18 дни с отрицателни температури за целия зимен сезон, като само 3-4 от тях са с температури под -5°C. В общо климатичен аспект застудявания с температури под -7-8°C са сравнително редки. Първите мразове обикновено се получават към средата на декември, а последните – към края на второто десетдневие на март.

Средиземноморското влияние върху режима на валежите се проявява в добре оформения максимум на валежите през студеното полугодие. Най-често вали в края на есента и началото на зимата. Зимните валежи са около 140 – 200 mm и са едни от най-големите за низините райони на страната. Голяма част от тях е под формата на дъжд, но около 1/3 са от сняг. Снежната покривка която се образува е краткотрайна, като такава има само през 15-16 дни от годината. Тя се наблюдава от началото на третото десетдневие на декември до към края на февруари. През зимата този район се характеризира и с висока облачност. През зимните месеци тя е около 70% при 15.7 мрачни и около 3 ясни дни за януари.

Лятото тук е слънчево, сухо и много топло. Средните месечни температури през юли са около 23-23.5°C. Максималните температури рядко надвишават 32-33°C, но все пак в отделни години са възможни и температури до 39-40°C. Под влияние на морската бриза влажността е по-висока. Това допринася за облекчаване на тежкото състояние, в което би изпаднала растителността по време на добре изразеното лятно засушаване. В около 5 от дните на сезона могат да се формират условия близки до тези във влажните тропици, горещо и влажно време, което трудно се понася от човека.

Лятото се характеризира с малка облачност за юли тя е около 22% при около 17 ясни и само 1 мрачен ден. Лятната сума на валежите е най-ниската за годината и е около 98 mm, с което той се очертава като един от най-задушливите за страната. Засушаването тук започва след прекратяването на юнските валежи и трае почти непрекъснато до към средата на септември.

Есента е значително по-топла от пролетта, като средната температура за месец октомври е около 15-15.5°C, с около 4.5-5°C по висока от тази за симетричния април. Есенното увеличение на валежите води до набирането на сезонна сума на валежа около 210 mm, с което есента се утвърждава като най-валежен сезон. Максимумът на валежите е през ноември със средна месечна сума около 88 mm.

Черноморска климатична област обхваща меридионална ивица с ширина 20-40 km на запад от брега на Черно море. Климатът тук се формира освен под влиянието на атмосферната циркулация, характерна за тази част на Балканския полуостров и под влиянието на Черноморския басейн. В областта се преплитат две климатични влияния - на континента Европа (от северозапад и североизток) и средиземноморско от югозапад. Континенталното климатично влияние е по-силно изразено в северната половина, средиземноморското - в южната половина. Черно море от своя страна допълнително трансформира нахлуващите над него въздушни маси и формира специфичен климат. Той не може да бъде отнесен нито към преходно-средиземноморския, нито към преходно-континенталния климат. Специфичния черноморски климат е по-мек въпреки липсата на планински прегради. Благодарение на Черно море адвекциите на студени континентални или арктични въздушни маси не се проявяват така остро. Средната януарска температура е положителна – 3.2°C (по Южното Черноморие). Средните годишни температурни амплитуди са най-ниски за страната (20 – 21°C). Областта се характеризира с най-слаби валежи. Така например в Добруджа те не достигат 500 mm, но в южната част нарастват на 900 mm. В северната част зимната и лятна сума на валежите се изравнява, като на места преобладава лятната сума. В южната част (на юг

от н.Емине) зимната сума на валежите е винаги по-голяма. В зависимост от термичните условия снежната покривка в северната част се задържа 2-4 седмици, а в южната 4-5 денонощия. През лятото преобладава бризовата циркуляция, която са заражда благодарение на откритата водна площ и денонощния режим на температурата. През зимата преобладаващи са северните и североизточни ветрове. Понякога тяхната скорост надхвърля 30 m/s.

Въздействие върху климата от дейността на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас

Промените в климата са в резултат на комплексни продължителни процеси, отдалечени във времето и пространството и които силно зависят както от развитието на съвременната геоложка епоха (планетарни причини), така и от слънчевата активност, т.е. те са факт, вследствие на глобални процеси с големи териториални мащаби както в Северното, така и в Южното полукълбо. Климатичните промени се отразяват най-вече на режима на температурата на въздуха и на валежите, както и на промяната на сезоните. Пространственият мащаб на количествата на емисии, генерирани от дейността на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас, както при извършване на рутинните експлоатационни дейности на обектите и съоръженията, част от Дружеството, така и при извършване на строителни и ремонтни работи са с подмрежов ефект за пространствените мащаби на изменение на климата. Следователно дейността на Дружеството няма и не се очаква да има въздействие, резултат от което да се доведе до изменение в режима и пространственото разпределение на стойностите на климатичните елементи в разглеждания район.

Нивата на емисиите на парникови газове (ПГ) от дейността на Дружеството, както генерираните към момента, така и очакваните да се генерират след реализиране на предвидените инвестиции, в сравнение с количеството ПГ в национален мащаб са с пренебрежими нива, в резултат от което може да се заключи, че дейностите на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас не оказват и не се очаква да окажат въздействие върху климата в разглеждания район.

Дружеството не експлоатира съоръжения, генериращи емисии, обект на разрешително за емисии на парникови газове (РЕПГ) с цел осъществяване на мониторинг и участие в Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ).

**** Атмосферен въздух***

Опазването на чистотата на атмосферния въздух е една от най-важните задачи и основно задължение на цялото общество. Като един от водещите компоненти на околната среда, управлението, опазването и контролът на атмосферния въздух следва да доведе до максимално постигане на конкретните цели: запазване качеството на въздуха в райони, в които то не е нарушено и подобряване в останалите райони. По този начин ще бъде подсигурана защита на човешкото здраве, на живата природа, както и предотвратяване настъпването на опасности и щети за обществото. Опазването на атмосферния въздух се основава на принципите на устойчиво развитие и се извършва при условията и реда на *Закона за чистотата на атмосферния въздух*.

На контролираната от РИОСВ – Бургас територия по-големите източници на емисии на вредни вещества са „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, „Топлофикация Бургас“ АД, „Кроношпан България“ ЕООД, „Трансвагон“ АД. Тези дружества представят ежегодно регистрационни карти. Контролът на промишлените обекти с организирани източници на емисии в атмосферния въздух и горивните инсталации с топлинна мощност над 0,5 MW се осъществява съгласно изискванията на *Наредба № 6/26.03.1999 г. за реда и начина на измерване на емисиите на вредни вещества изпускани от неподвижни източници на емисии*.

Качество на атмосферния въздух на територията на област Бургас и „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас

Мониторинг на качеството на атмосферния въздух на територията на област Бургас се извършва в следните мониторингови пунктове:

- **АИС „Долно Езерово“**, кв. Долно Езерово, гр. Бургас е градски фонов пункт. Той е разположен на около 1,5 km от основната площадка на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД и на около 2 km от ПСОВ „Бургас“. Районът попада под пряк пренос на емисии от основната площадка на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД и промишлените предприятия разположени източно от кв. Долно Езерово. Отчитат се и емисии от комунално-битовата дейност на населението (битово отопление с въглища и дърва). Анализират се данните на показателите: серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, метанови и неметанови въглеводороди, сероводород, фини прахови частици, озон, бензен и метеопараметри;

- **АИС „Меден рудник“**, кв. Меден рудник, гр. Бургас е градски фонов пункт. Контролира се районът на ж.к. Меден рудник, който е в непосредствена близост до окислителните езера за отпадъчни води от основната площадка на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД. Едното от тези езера към момента представлява открито депо за нефтени утайки и шлам и е признато за „Стари екологични щети“. Отчитат се емисии от битовия сектор тъй като к-с Меден рудник не е включен в системата за централно топлоснабдяване и от други промишлени дейности. Анализират се данните на показателите: серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, сероводород, фини прахови частици, озон, бензен и метеопараметри;

- **АИС „Несебър“** е разположен в гр. Несебър. Пунктът е градски фонов. Отчита въздействието на интензивен автомобилен трафик и значителна комунално-битова дейност. Анализират се данните на показателите: серен диоксид, азотни оксиди, бензен, р-ксилен, толуен, фини прахови частици, озон и метеопараметри;

- **ДОАС – РИОСВ** (диференциална оптична автоматична система) гр. Бургас измерва атмосферните замърсители: серен диоксид, азотни оксиди, озон, стирен, бензен, о-ксилен, р-ксилен и толуен. Разположена е в непосредствена близост до най-натоварената входно-изходна пътна артерия на гр. Бургас – участъка между МБАЛ и сградата на РИОСВ – Бургас. Анализираният от нея район е под въздействието на интензивен автомобилен трафик, значителна комунално-битова дейност, пренос на емисии от технологичната дейност на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД и останалите промишлени предприятия в гр. Бургас, разположени в северната промишлена зона. В пункта се извършва и контрол на замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ10;

- **ДОАС – Камено** е разположена в гр. Камено измерва атмосферните замърсители: серен диоксид, азотни оксиди, озон, фенол, стирен, бензен, о-ксилен, р-ксилен и толуен. Този пункт се поддържа от „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД;

Предприятието е основен източник на по-голямата част от атмосферните замърсители на територията на общината от горивните процеси и производствената си дейност. Неговото въздействие е най-силно върху КАВ на най-близко разположените населени места, като селата Братово, Равнец, гр. Българово, Бургаските квартали „Лозово“, „Ветрен“ и „Долно Езерово“. Влиянието му върху централните части на гр. Бургас е силно редуцирано поради по-голямата отдалеченост и свързаните с това процеси на разсейване.

- **Мобилна автоматична станция (МАС)** към община Бургас е въведена в експлоатация през април 2011 година. Тя е единствената в страната автоматизирана общинска станция. Чрез нея се следят нивата на следните замърсители на атмосферния въздух: серен диоксид, азотни оксиди, озон, стирен, бензен, сероводород, ФПЧ10 и ФПЧ2.5. Мобилният характер на станцията позволява тя да бъде ситуирана на различни места на територията на община Бургас.

Общото състояние на атмосферния въздух се определя чрез показателите, посочени в чл. 4 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух* - общ суспендиран прах, фини прахови частици, тежки метали (Pb, Cd, Ni, As), полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ), серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, озон, бензен и сероводород. Сероводородът е включен като допълнителен показател, тъй като се емитира основно от нефтопреработващите предприятия.

Нормите за ФПЧ10, SO₂, NO₂, бензен, озон, олово и въглероден оксид и алармените прагове за SO₂, NO₂ са съгласно *Наредба № 12/15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух*.

Нормите за полициклични ароматни въглеводороди, арсен, кадмий и никел са определени в *Наредба № 11/14 май 2007 за норми за арсен, кадмий и никел и полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ)*.

Нормите за стирен, толуен, ксилен и сероводород са определени в *Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места*. Анализът на данните, регистрирани през 2018 г., е както следва:

• Фини прахови частици ФПЧ10

През 2023 г. концентрацията фини прахови частици (ФПЧ10) в атмосферния въздух е измервана в следните пунктове за мониторинг: ДОАС-РИОСВ, АИС „Долно Езерово“, АИС „Меден рудник“, ДОАС „Славейков“ и АИС „Несебър“.

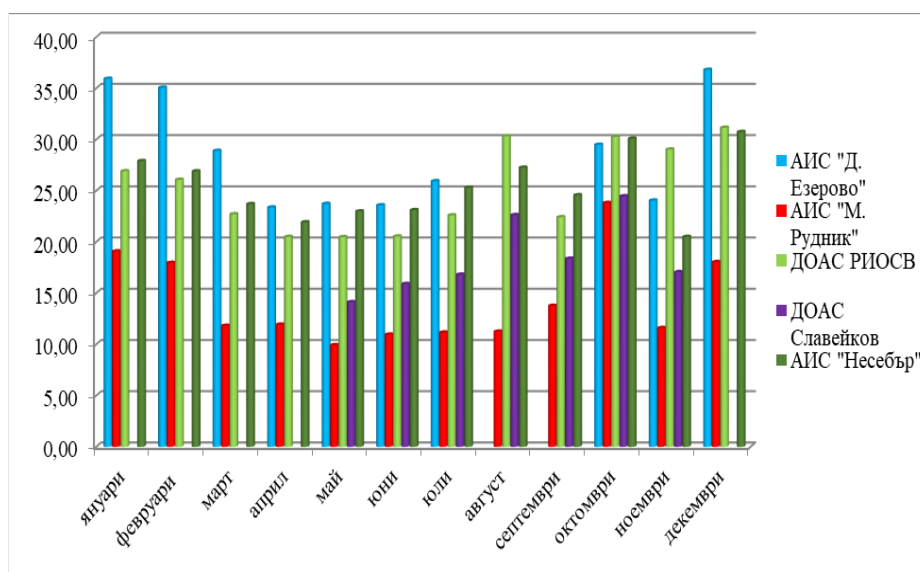
В пункт ДОАС-РИОСВ са отчетени 348 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). От тях 3 бр. са над нормативно определената средноденонощна норма (СДН) от 50 µg/m³. Отчита се драстично намаление на дните с превишения през годината (9 пъти), спрямо предходната 2022 г. Максималната средноденонощна концентрация през годината е 67.80 µg/m³ (1.35 пъти СДН), измерена на 25.01.2023 г. Средногодишната концентрация е 25.33 µg/m³, която е по-ниска от средногодишната норма от 40 µg/m³. За ДОАС-РИОСВ се отчита спазване на нормите, като през 2023 г. се наблюдава намаляване на замърсяването както по отношение на средноденонощна норма, така и по отношение на средногодишната концентрация.

В АИС „Меден Рудник“ са извършени 359 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). Отчетено е 1 превишение на СДН. Максималната измерена средноденонощна стойност за периода е 108.91 µg/m³ (2.1 пъти СДН), измерена на 05.10.2023 г. Средногодишната концентрация е 14.30 µg/m³, далеч под средногодишната норма. Отчита се намаление по всички показатели в сравнение с предходната година.

В АИС „Долно Езерово“ са измерени 333 бр. валидни средноденонощни стойности. Констатиран са 16 броя превишения на СДН, което не превишава нормативния максимум от 35 броя в рамките на една календарна година. Най-високата среднодневна концентрация през годината е 80.72 µg/m³ (1.6 пъти СДН) на 13.12.2023 г. Отчетена е средногодишната концентрация 28.59 µg/m³, с което се отчита спазване на годишната норма. В сравнение с предходната 2022 г. дните с наднормено замърсяване през 2023 г. са намалели с 60%, отчита се намаление на годишната концентрация.

В АИС „Несебър“ са направени 365 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). Констатиран са 7 броя превишения на средноденонощната норма, което е далеч под нормативно определените 35 броя за година. Най-високата измерена концентрация е 60.11 µg/m³ (1.2 пъти СДН) на 03.01.2023 г. Средногодишната концентрация е 25.42 µg/m³, с което се отчита спазване на средногодишната норма.

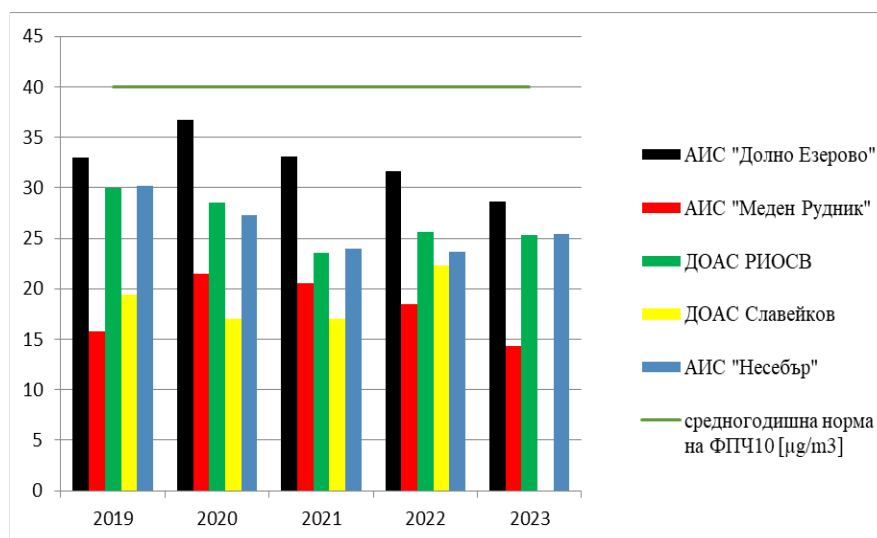
В ДОАС „Славейков“ са регистрирани 297 бр. валидни средноденонощни стойности (81%), което е под изисквания минимум валидни данни за определяне на средногодишна стойност (90%). Отчетени са 12 бр. превишения на СДН на ФПЧ10, измерена максимална средноденонощна стойност 86.86 µg/m³ на 04.01.2023 г.

Фигура 7. Сравнителна графика по месеци за замърсяване на въздуха с ФПЧ10 в $[\mu\text{g}/\text{m}^3]$ за пунктовете АИС „Долно Езерово“, АИС „Меден Рудник“, АИС „Несебър“, ДОАС РИОСВ за 2023 г.

От представената сравнителна графика се вижда, че концентрацията на замърсителя в районите е по-висока през зимните месеци. Най-ярко това се вижда за района контролиран от АИС „Долно Езерово“. Основна причината е използването на твърди горива за отопление с високо съдържание на пепел и лошите метеорологични условия, не позволяващи разсейването му в атмосферата.

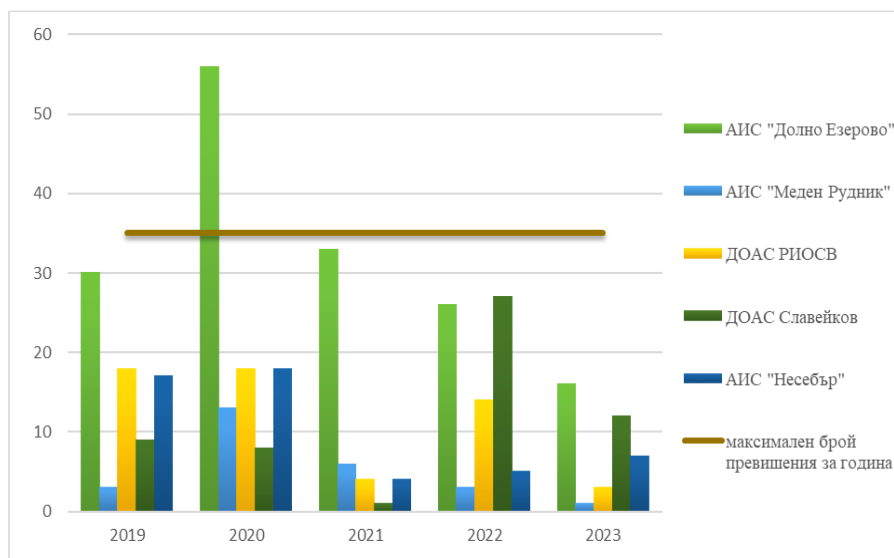
През летния период концентрацията на замърсителя се влияе от емисиите от автомобилния транспорт и преноса на прах от уличната мрежа.

Фигура 8. Сравнителна графика за годишното замърсяване на въздуха с ФПЧ10 в пунктовете АИС „Долно Езерово“, АИС „Меден рудник“, ДОАС РИОСВ и АИС „Несебър“ за 5-годишен период от 2019 г. до 2023 г.

Представената сравнителна графика за средногодишното замърсяване с ФПЧ10 показва видимо намаление на средногодишните концентрации на ФПЧ10, отчетени от АИС „Долно Езерово“ и АИС „Меден рудник“, запазване на нивата на замърсителя в района контролиран от ДОАС-РИОСВ и леко покачване на средногодишното замърсяване в гр. Несебър. За района на ж.к. „Славейков“ не може да се направи извод

за средногодишното замърсяване, тъй като не може да бъде определена средногодишна концентрация (недостатъчен брой данни).

Фигура 9. Регистриран брой превишения на ПС на СДН на ФПЧ10 в пунктовете АИС „Долно Езеро“, АИС „Меден рудник“, АИС „Несебър“, ДОАС-РИОСВ, ДОАС „Славейков“ за 5-годишен период от 2019 г. до 2023 г.

Графиката представя броя превишения на СДН, сравнено с нормативно определените 35 бр., съгласно Наредба № 12/15.10.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух. През 2023 г. не се наблюдава превишаване на нормата.

Поради факта, че през последните години замърсяването с фини прахови частици се дължи и на природни фактори и през 2023 г. е приложена изготвената от Националният институт по метеорология и хидрология Методика за определяне на превишенията на пределно допустимите стойности на ФПЧ10, които се дължат на емисии от природни източници – пустинен прах.

Преизчислените средногодишни концентрации и броят на превишенията на средноденоношните концентрации през 2023 г. са представени в таблицата:

Пунктове за мониторинг	Регистрирани превишения на СДН, бр. дни	Превишения на СДН след корекция, бр. дни	Регистрирана СГК, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	СГК след корекция, $\mu\text{g}/\text{m}^3$
ДОАС - РИОСВ	3	3	25.33	24.83
АИС „Д. Езеро“	16	15	28.53	28.08
АИС „М. рудник“	1	1	14.30	14.15
АИС „Несебър“	7	7	25.42	25.00

*За данните, регистрирани от ДОАС-Славейков, Методиката не се прилага, тъй като пункта не е част от НСМОС.

Замърсяването с фини прахови частици (ФПЧ10) е един от основните показатели за качеството на атмосферния въздух (КАВ) на територията, контролирана от РИОСВ-Бургас. Продължава тенденцията по отношение спазване на нормите на замърсителя (СГН и брой превишения на СДН) в районите на мониторинг, като през 2023 г. в района на кв. „Долно Езеро“ също се постигна спазване на утвърдената норма от 35 броя превишения на СДН.

Във връзка с нарушеното качество на атмосферния въздух по показател ФПЧ10, Община Бургас изпълнява мерките, заложи в „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на Община Бургас за периода 2021 – 2027 г.“ съгласно чл. 27, ал.1 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух*.

Видно от резултатите от мониторинга, през 2023 г. заложените мерки (краткосрочни и дългосрочни) са довели до намаляване на замърсяването с ФПЧ10 и спазване на нормите на замърсителя, определени в екологичното ни законодателство.

• Серен диоксид SO₂

Основен източник на емисии на серен диоксид е технологичната дейност на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, както и процесите свързани с изгаряне на твърди и течни горива в промишлеността и бита. В пунктовете за мониторинг не са регистрирани превишения на алармения праг от 500 µg/m³.

В АИС „Долно Езерово“ по показател серен диоксид не са регистрирани превишения на средночасовата норма (СЧН – 350 µg/m³) и средноденонощната норма (СДН – 125 µg/m³). Средногодишната концентрация за 2023 г. е 13.14 µg/m³.

В АИС „Меден рудник“ не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Средногодишната концентрация за 2023 г. е 10.82 µg/m³.

В ДОАС-РИОСВ не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Средногодишната концентрация за 2023 г. е 4.91 µg/m³.

В АИС „Несебър“ по показател серен диоксид не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Средногодишната концентрация е 7.00 µg/m³.

ДОАС-Камено не регистрира превишения на средночасовата и средноденонощната норма. Средногодишната концентрация е 8,39 µg/m³.

• Азотен диоксид NO₂

Основен източник на емисии на азотен диоксид са автомобилния транспорт и горивните процеси в промишлените предприятия. В пунктовете за мониторинг не са регистрирани превишения на алармения праг за предупреждение на населението от 400 µg/m³.

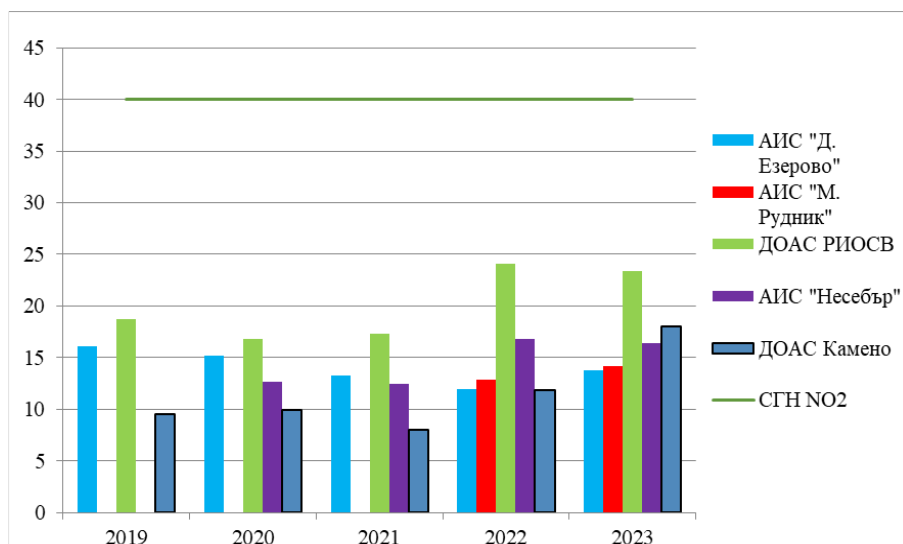
В АИС „Долно Езерово“ отчетената средногодишна концентрация (СГК) през 2023 г. е 13.81 µg/m³ и е далеч под средногодишната норма (СГН - 40 µg/m³). Не са регистрирани превишения на средночасовата норма (СЧН – 200 µg/m³).

В АИС „Меден рудник“ не са регистрирани концентрации над средночасовата норма. Средногодишната концентрация е 14.12 µg/m³.

В ДОАС-РИОСВ през 2023 г. не са регистрирани превишения на средночасовата норма. Средногодишна концентрация през годината е 23,38 µg/m³.

В АИС „Несебър“ не са регистрирани средночасови концентрации над средночасовата норма. Средногодишната концентрация е 16,44 µg/m³.

ДОАС-Камено не регистрира превишения на СЧН. Средногодишната концентрация за 2023 г. е 17.99 µg/m³.

Фигура 10. Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с NO_2 в $[\mu\text{g}/\text{m}^3]$ за пунктовете: АИС „Долно Езерово“, АИС „Меден рудник“, АИС „Несебър“, ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5-годишен период от 2019 г. до 2023 г.

От сравнителната графика се вижда, че и през 2023 г. се запазва устойчивата тенденция за средногодишно замърсяване с азотен диоксид далеч под нормативно определеното в Наредба № 12/15.10.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.

• Въглероден оксид CO

Измерва се в два пункта за мониторинг: АИС „Долно Езерово“ и АИС „Меден рудник“. Не са регистрирани концентрации, превишаващи максималната осемчасова средна стойност в рамките на денонощие – $10 \text{ mg}/\text{m}^3$, съгласно Наредба № 12/15.10.2010 г.

За двата пункта се отчита тенденция на задържане на постоянно ниско ниво на този замърсител, далеч от нормата за опазване на човешкото здраве от $10 \text{ mg}/\text{m}^3$.

• Озон O3

Нивата на озон се следят в пунктовете за мониторинг с непрекъснато измерване – АИС „Меден рудник“, АИС „Долно Езерово“ и АИС „Несебър“, ДОАС-РИОСВ и ДОАС-Камено.

В петте пункта през 2023 г. не са регистрирани превишения на алармения праг за предупреждение на населението (ППН – $240 \mu\text{g}/\text{m}^3$) и прага за информиране на населението (ПИН) – $180 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

През месеците юли и август в пунктовете за мониторинг АИС „Долно Езерово“, АИС „Несебър“ и ДОАС-РИОСВ са регистрирани осем-часови средни стойности, превишаващи краткосрочната целева норма (КЦН- $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$) за опазване на човешкото здраве. Съгласно таблица 5 от приложение № 3 към чл. 5, 6, 7, чл. 18, ал. 1 и чл. 19, ал. 1 от Наредба № 12/15.10.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух, КЦН не трябва да се превишава повече от 25 дни за календарна година, осреднено за тригодишен период. В четирите пункта през предходните три години не са регистрирани дни с превишения на КЦН.

През летния период на годината ДОАС-Камено също регистрира осем-часови средни стойности, превишаващи краткосрочната целева норма КЦН.

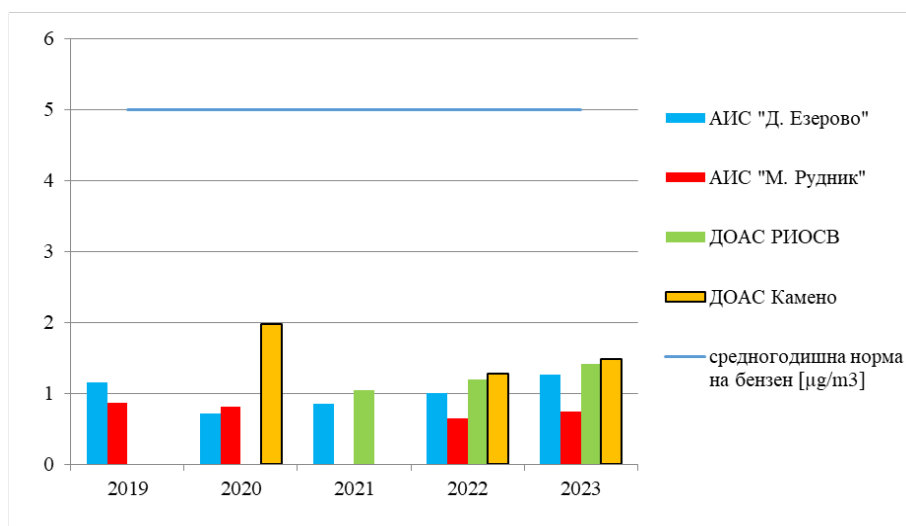
• Бензен

Съгласно Наредба № 12/2010г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух качеството на атмосферния въздух по показател бензен се оценя, чрез средногодишна норма от $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (СГН).

Нивата на бензен се следят в пунктовете за мониторинг с непрекъснато измерване – АИС „Меден рудник“, АИС „Долно Езерово“ и АИС „Несебър“, ДОАС-РИОСВ и ДОАС-Камено.

Нивата на бензен в пунктовете за мониторинг с непрекъсната измерване през 2023 г. са следните:

Пункт за мониторинг	СГК, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	СГН, $\mu\text{g}/\text{m}^3$
АИС „Долно Езерово“	1.27	5
АИС „Меден Рудник“	0.74	5
ДОАС – Камено	1.48	5
ДОАС – РИОСВ	1.41	5
АИС „Несебър“	0.00	5

Фигура 11. Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с бензен в $[\mu\text{g}/\text{m}^3]$ за пунктовете: АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5-годишен период от 2019 г. до 2023 г.

От представената графика се вижда, че средногодишната концентрация на бензен в пунктовете за мониторинг е далеч под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве.

• Сяроводород H_2S

Нивата на сяроводород се следят в автоматичните измервателни станции в кв. „Долно Езерово“ и в ж.к. „Меден рудник“.

Съгласно Наредба №14 от 23.09.1997г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места пределно допустимата средноденонощна концентрация на замърсителя е $0.003 \text{ mg}/\text{m}^3$, максимално еднократната пределно допустима концентрация е $0.005 \text{ mg}/\text{m}^3$.

Данните, получавани от анализаторите за сяроводород в АИС в НСМОС се приемат за достоверни само при стойности над $0.015 \text{ mg}/\text{m}^3$, т.е. 3 пъти над максимално

еднократната пределно допустима концентрация и 5 пъти над пределно допустимата средноденонощна концентрация.

През 2023 г. в двата пункта не са регистрирани превишения на максимално еднократната концентрация. Няма регистрирани превишения и на средноденонощната норма.

• Общи въглеводороди

Нивата на общите въглеводороди се следят само в АИС „Долно Езерово“, поради близостта на пункта до „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД. В екологичното законодателство няма определена норма за съдържание на въглеводороди в атмосферния въздух.

• Стирен

Показателят се измерва, чрез работещ в непрекъснат режим пункт ДОАС-РИОСВ и ДОАС, намиращ се в гр. Камено.

И в двата пункта не се отчитат превишения на пределно допустимата концентрация (ПДК) максимално еднократна – $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и ПДК среднодневна – $3 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

• Пара- и орто- ксилен

Орто-ксилен се измерва от ДОАС-РИОСВ, пара-ксилен се измерва от АИС „Несебър“, ДОАС-РИОСВ и ДОАС-Камено.

Не са регистрирани превишения на ПДК максимално еднократна – $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и ПДК среднодневна – $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ на орто-ксилен и пара-ксилен.

• Толуен

Замърсителят толуен се следи в АИС „Несебър“, пунктовете ДОАС-РИОСВ и ДОАС-Камено. Няма регистрирани превишения на ПДК максимално еднократна – $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и ПДК среднодневна – $250 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

• Тежки метали (Pb, Cd, Ni, As) и полиароматни въглеводороди (ПАВ)

Периодични измервания на нивата на тежки метали (Pb, Cd, Ni, As) и полиароматни въглеводороди (ПАВ) се извършват в пункт АИС „Несебър“. В ДОАС-РИОСВ се измерват Ni и ПАВ.

Средногодишните концентрации на арсен, кадмий, никел и бензо(а)пирен са под целевите норми за съдържанието им в атмосферния въздух, съгласно *Наредба № 11 от 14.05.2007 г. за норми за арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух*.

Средногодишните концентрации на олово са под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве, съгласно *Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух*.

През 2023 г. Мобилната автоматична станция (МАС) към община Бургас е провела измервания в 7 точки на територията на гр. Бургас – кварталите на града и района около рафинерията. Измерваните показатели са озон, азотни оксиди, серен диоксид, сероводород, бензен, стирен, ФПЧ10 и ФПЧ2,5, етилбензен. Резултатите от измерванията са както следва:

- през м. Януари и м. Февруари, до средата на м. Март МАС следи КАВ в кв. „Долно Езерово“, кръстовище на ул. „Г. Дълбошки“ и ул. „Алабин“;

- от средата на м. Март до началото на м. Април МАС е позиционирана в к-с „Изгрев“;

- в периода 05.04.-11.05.2023 г. измервания са извършвани до портала на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД водещ към кв. „Долно Езерово“. Мониторинга се извършва във

връзка с изпълнение на проект LIFE WATEROIL от оператора, чиято основна цел е да се приложат, тестват и демонстрират технически решения и технологии за решаване на проблеми, свързани с околната среда и здравето;

- през м. Май и м. Юни МАС е извършила измервания в района на к-с „Славейков“;
- през м. Юли МАС е следила КАВ до двата портала на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, водещи към кв. „Долно Езерово“ и АМ Тракия във връзка с изпълнение на проект LIFE WATEROIL;

- в периода Август и Септември МАС измерва КАВ в к-с „Меден рудник“;
- през м. Октомври МАС за втори път е позиционирана в к-с „Изгрев“;
- от края на м. Октомври до средата на м. Декември МАС следи КАВ в кв. „Лозово“.

Резултатите от имисионния контрол, проведен с МАС на община Бургас през 2023 г. показват следното:

- регистрирани са 3 бр. превишения на СДН на ФПЧ10 на 20.03., 23.03. и 24.03.2023 г. в района на к-с „Изгрев“;

- регистрирани са 2 бр. превишения на СДН на ФПЧ10 на 25.09. и 26.09.2023 г. в района на к-с „Меден Рудник“;

- регистрирано е 1 превишение на СДН на ФПЧ10 на 19.11.2023 г. в района на кв. „Лозово“.

За останалите показатели не са регистрирани превишения на пределните стойности на нормите и пределнодопустимите концентрации.

Резултатите от имисионните измервания в трите постоянни пункта на територията на Община Бургас, част от НСМОС и данните от ДОАС-Камено, ДОАС-Славейков и Мобилната автоматична станция показват, че през 2023 г. превишаване на установените норми за КАВ не се отчитат.

През 2023 г. мобилните автоматични станции на ИАОС – РЛ Стара Загора и РЛ Варна са извършили измервания на качеството на атмосферния въздух в гр. Малко Търново, община Малко Търново. Измерваните показатели са озон, азотни оксиди, серен диоксид, въглероден оксид, фини прахови частици (ФПЧ10).

Резултатите от измерванията не показват превишения на пределните стойности на нормите и пределнодопустимите концентрации. Статистическият 90.4 перцентил, изчислен на база измерените средноденонощни концентрации на ФПЧ10, не превишава среднодневната норма от 50 µg/m³, определена в таблица 2 към Приложение № 1 от Наредба № 12/15.10.2010 г. за норми на серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.

**** Въздействие върху въздуха от дейността на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас***

Дейностите на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас не генерират значителни емисии във въздуха, които подлежат на разрешителен мониторинг и/или периодичен или непрекъснат мониторинг.

Основните източници на емисии в атмосферата от дейността на Дружеството са основно емисиите от работата на пречиствателните станции за питейни и отпадъчни води, строителното и монтажното оборудване, които не се считат за значими.

Емисии на прах от дейността на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас периодично се генерират в резултат на строителни и ремонтни работи, както и в резултат от реконструкцията на водоснабдителната и канализационна мрежа. Не на последно място източник на прахови емисии са и дейностите по реализиране на проекти на Дружеството. Така генерираните емисии са с отрицателно въздействие върху КАВ в района, но същите имат локално и кратковременно, само за периода на строително-монтажните работи въздействие.

Може да се заключи, че дейностите на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас не са значим източник на емисии в атмосферата и тяхното осъществяване не оказва отрицателно въздействие върху КАВ в района на действие на Дружеството.

2. Води

*** Повърхностни и подземни водни тела**

Обособената територия на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас в основната си част попада в Черноморския район за басейново управление и само една малка част от територията е в обсега на Източнобеломорския район за басейново управление.

Черноморският район за басейново управление включва всички реки, формиращи своите течения главно на българска територия, които се вливат в Черно море направо или посредством крайморски езера и заливи, включително вътрешните морски води и териториалното море. На запад граничи с Дунавски басейнов район и с Източнобеломорски басейнов район, на север с Република Румъния, а на юг – с Република Турция.

Източнобеломорски район заема централните части на Южна България и обхваща водосборите на реките Марица, Тунджа, Арда и Бяла река. Те формират началото си на българска територия, след което напускат самостоятелно границите на страната и преминават в Република Гърция и Република Турция. Всичките основни реки в ИБР са част от международния речен басейн на р. Марица, която се влива в Егейско море.

Източнобеломорски район е с площ 35 227 km², която представлява около 32% от територията на страната. На запад граничи със Западнобеломорски район за басейново управление, на север – с Дунавския район за басейново управление, на изток – с Черноморския район за басейново управление, а на юг – с Република Гърция и Република Турция.

Повърхностните водни тела, попадащи в обособената територия на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас и част от Плана за управление на речния басейн за БД „Черноморски район“ с център Варна и Плана за управление на речния басейн за БД „Източнобеломорски район“ с център Пловдив, са дадени в Приложение II, Таблица II-2.

В границите на обособената територия на Дружеството са разпространени изцяло или части от подземни водни тела, които са представени в обобщен вид в Приложение II, Таблица II-3.

*** Зони за защита на водите**

Зоната за защита на водите е територията на водосбора на повърхностно водно тяло или земната повърхност над подземно водно тяло.

Обособената територия на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас попада в границите на две басейнови дирекции – БД Черноморски район и БД Източнобеломорски район. За всяка от тях съгласно съответните Планове за управление на речните басейни (ПУРБ 2022-2027 г.) са определени:

- Зони за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;
- Зони с води за къпане;
- Зони в които водите са чувствителни към биогенни елементи;
- Зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми;
- Защитени територии и зони за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване;

*** Зони за защита на питейните води**

Зоните за опазване и защита на водите предназначени за питейно-битово водоснабдяване, са определени по следния начин:

- Всички водни тела, които се използват за питейно – битово водоснабдяване и имат средно денонощен дебит над 10 куб. или служат за водоснабдяване на повече от 50 човека;

- Водните тела, които се предвижда да бъдат използвани за питейно-битово водоснабдяване.

- Зони за защита на водите предназначени за питейно-битово водоснабдяване - повърхностни води

- В Черноморски район за басейново управление са определени 3 броя самостоятелни питейни повърхностни водни тела - (Приложение I, Фигура 1);

- В Източнобеломорски район за басейново управление са определени 66 зони, като границите на зоните за защита на водите съвпадат с границите на водните тела - (Приложение I, Фигура 8).

Местата за извличане на вода за човешка консумация от повърхностни води трябва да отговарят на определени стандарти, осигуряващи питейна вода със съответното качество.

- Зони за защита на водите предназначени за питейно-битово водоснабдяване - подземни води

- В Черноморски район са идентифицирани 31 бр. подземни тела, които отговарят на критериите, съгласно *Закона за водите* и са определени като води, предназначени за човешка консумация. Съгласно информация от регистъра на издадените разрешителни за водовземане от подземни води, на територията на ЧРБУ съществуват 987 бр. водовземни съоръжения от подземни води за питейно-битово водоснабдяване - (Приложение I, Фигура 2).

Източнобеломорски район са идентифицирани 41 подземни водни тела - (Приложение I, Фигура 9).

*** Зони с води за къпани**

Водите за къпане са специално обособени части от повърхностно водно тяло, използвани масово от хората за къпане – море, язовири, реки, езера за къпане.

Зоните за къпане, са частта от повърхностното водно тяло, където се намират водите за къпане.

- На територията на ЧРБУ от 90 зони за къпане, разположени по Черноморското крайбрежие, 65 са категоризирани с отлично качество на водите, 17 от зоните са с добро качество, със задоволително качество са водите в 5 зони, а с лошо качество - в 3 зони за защита - (Приложение I, Фигура 3).

- На територията на ИБР са определени 3 зони за къпане, разположени на два язовира - яз. Кърджали и яз. Студен кладенец (повърхностни водни тела от категория „езеро“) - (Приложение I, Фигура 10).

*** Зони в които водите се чувствителни към биогенни елементи**

Чувствителните и уязвими зони са територии, обявени за защитени, тъй като водните тела в тези зони са чувствителни към влиянието на хранителни съставки-биогенни елементи (основно азот и фосфор) във водата.

• Нитратно уязвими зони

Териториите, определени за защита на повърхностните и подземните водни тела от замърсяване на водите, причинено или предизвикано от нитрати от земеделски източници, се определят като нитратно уязвими зони.

Съгласно *Наредба № 2 за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници (ДВ, бр.87/2000 г.)*, със Заповед № РД-146/25.02.2015 г. на Министъра на околната среда и водите, са определени:

- водите, които са замърсени и водите, които са застрашени от замърсяване (съдържание на нитрати с концентрация, по-голяма от 50 милиграма на литър), отчитайки физико-химичните и природните характеристики на водите и почвите;

- уязвими зони - тези райони в страната, в които чрез просмукване или оттичане, водите се замърсяват или могат да бъдат замърсени с нитрати от земеделски източници и които допринасят за замърсяването.

Нитратно уязвимите зони в ЧРБУ са представени в Приложение I, Фигура 4.

Нитратно уязвимите зони в ИБР са представени в Приложение I, Фигура 11.

• Чувствителни зони

Понятието „чувствителни зони“ е термин, характеризиращ водоприемника, който се намира или има риск да достигне състояние на евтрофикация - обогатяване с биогенните елементи азот и фосфор.

Когато даден водоприемник е обявен за чувствителна зона, отпадъчните води от всички агломерации с над 10 000 еквивалентни жители, които се заустват в него, подлежат на допълнително пречистване с цел отстраняване на биогенните елементи: азот и фосфор до определени граници. По този начин водоприемникът се предпазва от допълнителна евтрофикация и се цели подобряване на неговото състояние.

В Република България чувствителните зони са определени със Заповед № РД-970/28.07.2003 г. на Министъра на околната среда и водите, като за Черноморския район за басейново управление са както следва:

- Черно море, от границата при с. Дуранкулак до границата при с. Резово;
- всички водни обекти във водосбора на Черно море.

Чувствителна зона на територията на ЧРБУ са представени в Приложение I, Фигура 5.

На територията на ИБР са определени 6 зони за защита на водите – чувствителни зони, съгласно действащата Заповед № РД 970/28.07.2003 г. на министъра на околната среда и водите. Във водосбор на чувствителна зона попада целият басейн на р. Марица и р. Тунджа и басейна на р. Арда от извори до вливане на р. Крумовица - (Приложение I, Фигура 12).

*** Зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми**

В Закона за рибарството и аквакултури, е регламентирано за стопански риболов да се използва българският участък на р. Дунав и Черно море. Управлението, наблюдението и контролът върху рибарството, аквакултурите и търговията с риба и други водни организми се извършват от Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА). Със заповед на Министъра на земеделието и храните, всяка година се забранява риболова на определени и съгласувани с Министерството на околната среда и водите рибностопански обекти, тъй като е необходимо опазване на биологичното разнообразие и създаване на благоприятни условия за естествено възпроизводство на популациите от риба и други водни организми.

Зоните за развъждане на черупкови организми в крайбрежните морски води за ЧРБУ са представени в Приложение I, Фигура 6.

Зоните за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми организми в повърхностните води за ЧРБУ са представени в Приложение I, Фигура 7.

Зоните за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми организми в повърхностните води за ИБР са представени в Приложение I, Фигура 13.

*** Защитени територии и зони обявени за опазване на местообитанията и биологичните видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхната опазване**

При актуализацията на ПУРБ, на територията на Черноморски район за басейново управление, екосистемите, в които водата е основният фактор, от който зависят екологичните условия и свързаните с тях животни и растения - влажни зони остават 7 бр. Това са Дуранкулашко езеро, Шабленско езеро, Комплекс Поморие (Поморийското езеро и устието на р. Ахелой), Атанасовско езеро, Езеро Вая, Пода (Защитена местност Пода и залива Форос), Комплекс Ропотамо.

В първия ПУРБ на територията на ЧРБУ има идентифицирани 50 бр. зони за защита на природните местообитания и на дивата флора и фауна, съгласно Директива 92/43/ЕИО.

Зоните за защита на природните местообитания и на дивата флора и фауна, съгласно Директива 92/43/ЕИО са 55 бр., като 18 броя са защитени зони по Директива за местообитанията.

При актуализацията на ПУРБ са определени 26 бр. зони за защита на птиците по НАТУРА 2000, съгласно Директива 92/43/ЕИО.

При актуализацията на ПУРБ на ЧРБУ, регистъра на защитените територии включва 216 защитени територии.

ИБР са определени 36 зони за защита на водите от мрежата Натура 2000 съгласно Директива 79/409/ЕИО за опазване на дивите птици, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване. При актуализацията на ПУРБ на ИБР техният брой се увеличава на 37, с добавяне на една зона за защита на водите - 33 „Рила буфер“ с код BG0002129, определена със заповед № РД-229 от 11.03.2020 г.

ИБР са определени 46 зони за защита на водите – защитени територии. При тяхната актуализация са определени 48 защитени територии, като са добавени новообявени защитени местности – „Ливади Морянци“ и „Гората на Боряна“.

*** Замърсяване на водите**

По данни от РПИП за обособената територия на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас точкови източници на замърсяване са канализационни системи от населени места, заустващи без пречиствателни станции; канализационни системи с изградени ПСОВ, които не работят ефективно и промишлени предприятия без ЛПСОВ, заустващи в повърхностни водни обекти.

Заустване във водни обекти чрез канализационни системи без изградена ПСОВ се осъществява в няколко населени места, като по-значимите от тях са гр. Карнобат, кв. Крайморие, гр. Камено, гр. Малко Търново, гр. Ахтопол, гр. Българово и гр. Каблешково, както и в няколко села.

Дифузни източници са депа за неопасни отпадъци; нерегламентирани места за натрупване на неопасни отпадъци; хвостохранилища; земни лагуни; изоставени минни галерии, използвани като места за натрупване на отпадъци; земеделски дейности (генериращи води, замърсени с нитрати или други биогенни елементи); животновъдство.

*** Качествен и количествен анализ**

*** Повърхностни води**

Повърхностните води в Черноморски басейнов район, които са и в границите на териториалния обхват на РИОСВ Бургас са Южночерноморските реки, включващи: речен басейн Севернобургаски реки, речен басейн Мандренски реки, речен басейн Южнобургаски реки, речен басейн река Велека, речен басейн река Резовска и част от речен басейн на река Камчия.

През 2023 г. е проведен мониторинг на физико-химични елементи за качеството на: реки - 156 пункта в 142 водни тела и на езера и язовири – 18 пункта в 18 водни тела.

Повърхностните води в Черноморски басейнов район в териториалния обхват на РИОСВ-Бургас включват 73 пункта в реки и 16 пункта в езера и язовири, попадащи в следните речни басейни:

- Мандренски реки;
- Южнобургаски реки;
- река Велека;
- река Резовска;
- част от река Камчия.

Обобщената информация за състоянието на повърхностните води, изготвена на база резултати от мониторинг, проведен в периода януари - декември 2023 г.:

Оценка на състоянието на физико-химични елементи за качеството (ФХЕК) се извършва, съгласно класификационната система, регламентирана с *Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води*. Същата включва следните ФХЕК: разтворен кислород, БПК₅, амониев, нитритен, нитратен и общ азот, ортофосфати и общ фосфор. Констатирано е влошаване на състоянието по ФХЕК в някои водни тела, което е обусловено от замърсяване с азотни и фосфорни съединения от дифузни източници (земеделски практики) и от населени места с недобре функциониращи или неизградени ПСОВ.

В Източнобеломорски басейнов район за управление на водите, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ-Бургас попадат едно повърхностно водно тяло от категория „Реки”, тип R5 Полупланински реки и три водни тела от категория „Реки”, тип R13 Малки и средни равнинни реки.

- BG3TU600R069 „Река Мочурица от извори до с. Мокрен”;
- BG3TU600R068 „Река Мочурица от с. Мокрен до р.Сигмен”;
- BG3TU600R062 „Река Мочурица след вливане на р.Сигмен до устие”;
- BG3TU800R065 „Река Мараш” (попада много малка част от водното тяло).

Като водни тела от категория „Езера” са определени водни обекти с площ над 500 ха – яз.Цанко Церковски.

• BG3TU600L023 „Язовир Цанко Церковски” се отнася към тип L17 Малки и средни равнинни язовири.

Мрежата за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р. Мочурица на територията на РИОСВ-Бургас включва 9 пункта за мониторинг, в които се провежда мониторинг по биологични елементи за качество, като през 2023 г. в два пункта се извършва и анализ на физико-химични елементи за качество (река Мочурица след гр. Карнобат и яз. Цанко Церковски- стена)

Оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела отразява общите тенденции в промяната на екологичното състояние и евентуалните негативни въздействия, които водят до влошаване на състоянието на водните екосистеми. Оценката се извършва по следните елементи за качество: биологични, физико-химични (обща показатели и специфични замърсители) и хидроморфологични елементи в съответствие с изискванията в Приложение V на РДВ и Ръководство № 6.

В таблицата по-долу е дадена информация от „Регионален доклад за състоянието на водите на територията на Източнобеломорски район през 2023 г.“, изготвен на базата резултатите от изпълнения през 2023 г. мониторинг:

Таблица 26. Екологично състояние/потенциал и химично състояние на повърхностните водни тела в ИБР и област Бургас през 2023 г.

Речен басейн	Код на водно тяло	Име на водно тяло	Биологични елементи за качество	Физико-химични показатели за качество	Хидромоρφологични елементи за качество	Обща оценка на ЕС/ЕП	Показатели с отклонения от доброто ЕС/ЕП
Тунджа	BG3TU600 R069	Река Мочурица от извори до с. Мокрен	умерено	умерено	добро	умерено	Макробезгръбначни, Общ фосфор, БПК5 (реки)
Тунджа	BG3TU600 R068	Река Мочурица от с. Мокрен до р.Сигмен	много лошо	умерено	умерено	много лошо	Макробезгръбначни, Риби, БПК5 (реки)
Тунджа	BG3TU600 R062	Река Мочурица след вливане на р.Сигмен до устие	лошо	умерено	лошо	лошо	Фитобентос, Макробезгръбначни, Общ азот, Общ фосфор, БПК5 (реки)
Тунджа	BG3TU800 R065	Река Мараш	умерено	умерено	умерено	умерено	Макробезгръбначни, БПК5 (реки), Общ азот
Тунджа	BG3TU600 L023	Язовир Цанко Церковски	лошо	умерено	умерено	добро	Фитопланктон, Общ фосфор, прозрачност (SD), активна реакция (pH)

Черноморски крайбрежни води (Морски води)

Съгласно публикувания от БДЧР доклад за „Оценка на актуалното състояние на водите в Черноморски район за басейново управление за 2023 г.“:

- В добро екологично състояние са водни тела с кодове BG2BS000C1012 и BG2BS000C1112;

- В умерено екологично състояние са водни тела с кодове BG2BS000C1008, BG2BS000C1208, BG2BS000C1010, BG2BS000C1308, BG2BS000C1007;

В лошо екологично състояние са водни тела с кодове BG2BS000C1108, BG2BS000C1011;

* Подземни води

В земните недра на България са обособени 177 подземни водни тела, представляващи самостоятелни и значими части от пресни подземни води.

След 1999 год. се наблюдава постепенно подобряване на качеството на подземните води за по-голяма част от показателите. Процентът на пунктовете, в които средногодишните стойности надвишават стандартите за качество (СК) на подземните

води, показва тенденции на намаляване на концентрациите на повечето замърсители с изключение на нитратите.

Подземни води на територията на Черноморски район за басейново управление

На територията на Черноморски район за басейново управление са идентифицирани 40 подземни водни тела в 7 водоносни хоризонта, както следва:

- Кватернерен водоносен хоризонт – 13 водни тела;
- Неогенски водоносен хоризонт – 9 водни тела;
- Палеогенски водоносен хоризонт – 4 водни тела;
- Горнокреден водоносен хоризонт – 6 водни тела;
- Долнокреден водоносен хоризонт – 4 водни тела;
- Малм – валанжински водоносен хоризонт – 2 водни тела;
- Юрскотриаски и палеозой – протерозой водоносни хоризонти – 2 водни тела.

Мониторингът през 2023 г. е проведен в съответствие с програмите за количествен, контролен и оперативен мониторинг, разработени съгласно чл. 8 на РДВ и утвърдената „Методика за планиране на мрежи и програми за мониторинг на подземните води“.

В мрежата за мониторинг са включени:

- Пунктове от националната мрежа за мониторинг;
- Пунктове (съоръжения), които се експлоатират от “ВиК” дружествата и от “Напоителни системи”.

Програмата за мониторинг на количественото състояние на подземните води включва 102 пункта в 37 подземни водни тела, в които се наблюдават водните нива на кладенците и дебитите на изворите.

Подземното водно тяло е в добро количествено състояние, когато разполагаемите му ресурси (разликата между средномногогодишното подхранване и необходимите за екосистемите водни количества), не надвишават общото годишно черпене на подземни води и в пунктовете от националната мрежа за мониторинг на количественото състояние не е установена тенденция към понижаване на водните нива.

Информация за пунктовете за мониторинг на подземни води, съдържаща местоположение на мониторинговите пунктове, стойности на изследваните показатели през 2023 г., данни за състоянието на водните тела, вкл. количественото и качествено им състояние по ПУРБ 2022-2027 е представена в Приложение II, Таблица II-4 и Таблица II-5.

Подземни води в Източнобеломорски район за басейново управление

На територията на РИОСВ Бургас са разположени 4 подземни водни тела (по-голяма или по-малка част от тях). През 2023 г. е изпълнен оперативен мониторинг. Националната мрежа за оперативен мониторинг на химичното състояние на подземните води на територията на РИОСВ-Бургас през 2023 г. включва 7 хидрогеоложки пункта за мониторинг:

- BG3G000000QMP014 - Кладенец Лепков, гр. Карнобат, общ. Карнобат;
- BG3G000000NMP015 - Сондаж - 3, с. Чубра, общ. Сунгурларе;
- BG3G000000QMP016 - Сондаж, с. Сунгурларе, общ. Сунгурларе 44;
- BG3G000prQhMP127 - Извор "Синора", с. Вълчин, общ. Сунгурларе;
- BG3G00000N2MP138 - Извор "Софрониева чешма", с. Костен, общ. Сунгурларе;
- BG3G000000QMP135 – ПС “Венец” – Извор, с. Венец, общ. Карнобат;
- BG3G00000K2MP136 - ПС - ПБВ - Извор "Чортлен" + Сондаж, с. Огнен, общ. Карнобат.

Общата оценка на химично състояние (добро/лошо) на ПВТ на територията на РИОСВ-Бургас за 2023 г. е дадена съгласно Обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на БД „Източнобеломорски район“, като са използвани данни от изпълнения в периода 2015 – 2020 г. мониторинг на химичното състояние на подземните водни тела (План за управление на речните басейни 2022-2027 г.).

Оценката на химичното състояние на ПВТ е извършена съгласно подход за оценка на химичното състояние на подземните водни тела и е дадена в две категории – добро и лошо. Подходът е разработен в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕС, Директива 2006/118/ЕО за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване, Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води, Ръководство № 18 за състоянието на подземните води и оценка на тенденциите, Ръководство №17 за предотвратяване или ограничаване на преките и непреките отвеждания и Ръководството за докладване по РДВ през 2016 г.

Резултатът от извършена обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на РИОСВ-Бургас за периода 2015 – 2020 г. (съгласно План за управление на речните басейни 2022-2027 г.) е представен в таблица:

Таблица 27. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ

Код на ПВТ	Наименование	Тест: Обща оценка на химичното състояние на ПВТ (добро/лошо)	Тест: Влошаване на качествата на подземните води, предназначе ни за питейно- битово водоснабдяв ане (добро/лошо)	Обща оценка на химично то състояни е на ПВТ	Вещест ва или показа тели на замърс яване
BG3G00000NQ005	Пориви води в Неоген-Кватернер-Сунгуларско-Карнобатска котловина	добро	добро	добро	
BG3G00000NQ015	Пориви води в Неоген-Кватернер-Сливенско-Стралджанска област	лошо	добро	лошо	нитрати
BG3G0PzK2Pg027	Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен	лошо	добро	лошо	нитрати
BG3G00000K2031	Пукнатинни води - Сливенско-Сунгурларска зона	добро	добро	добро	

През 2023 г. в отделни пунктове за подземни води на територията на РИОСВ-Бургас са регистрирани отклонения от стандарт на част от показателите за наблюдение (само от I група - основни физико-химични показатели), съгласно Заповед № РД-3/06.01.2023 г. на Министъра на околната среда и водите за програмите за мониторинг на подземни води. Резултатите са посочени по пунктове и подземни водни тела Приложение II, Таблица II-5.

3. Отпадъци

„Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас имат разработена програма за управление на отпадъците, с период на действие 2021 – 2028 г. Програмата обхваща дейностите, реализиращи се на всички производствени площадки на ВиК дружеството и генерираните опасни, производствени, битови и строителни отпадъци. Съгласно разработената програма, стратегическа цел на Дружеството, свързана с управлението на отпадъците е в съответствие с политиката на Р България, заложена в Националния

план за управление на отпадъците за периода до 2028 г. и включена към него Национална програма за предотвратяване образуването на отпадъци за периода 2021-2028 г.. Програмата е изпълнение на задълженията и отговорностите за законосъобразно управление на отпадъците на територията на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас, чрез прилагането на собствена политика и предприемане на мерки, осигуряващи:

- предотвратяване или намаляване на количествата на образуваните отпадъци и съдържащите се в тях опасни вещества за намаляване степента на тяхната вредност чрез прилагането на подходящи технологии за третиране и използване на суровини с ограничено съдържание на вредни вещества;
- максимално оползотворяване на отпадъците, чието образуване не може да бъде предотвратено, чрез повторна употреба, рециклиране или използването им като енергиен източник;
- въвеждане на разделна система за събиране на отделните видове отпадъци и чрез това ограничаване до възможния минимум на количествата и видовете опасни отпадъци, неподлежащи на оползотворяване;
- екологосъобразно обезвреждане на отпадъците, които не могат да бъдат оползотворени.

На производствените площадки на ВиК дружеството се генерират опасни, производствени, битови и строителни отпадъци.

На производствените площадки на ВиК дружеството се генерират следните видове отпадъци:

Таблица 28. Видове отпадъци, генерирани на производствените площадки на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас

Код	Наименование	Произход	Характеристики на отпадъците	Площадка за временно съхранение	Количество за 2024 г., t/y
Производствени отпадъци					
16 01 03	Излезли от употреба гуми	При подмяна на автомобилни гуми с изминат пробег при поддръжка на МПС от автомобилния парк на Дружеството	Гума, стоманени телове, не опасни, горими	Същият не се съхранява на територията на производствената площадка на Дружеството. Предава се на доставчика на нови гуми в момента на монтажа	-
16 01 17	Черни метали	Реконструкция на съществуваща инфраструктура, демонтажни дейности, бракуване на машини и апарати, негодни метални части и детайли след извършване на ремонтна дейност и др.	Желязо и сплавите му, несъдържащи опасни замърсители	На мястото на образуване	1.700
16 01 18	Цветни метали	Реконструкция на съществуваща	Цветни метали,	На мястото на образуване	-

Код	Наименование	Произход	Характеристика на отпадъците	Площадка за временно съхранение	Количество за 2024 г., t/y
		инфраструктура, демонтажни дейности и др.	несъдържащи опасни замърсители		
16 02 16	Компоненти, отстранени от излязло от употреба оборудване, различни от посочените в 16 02 15	Ремонт на електрически двигатели, негодни медни намотки след извършване на ремонтна дейност и др.	Метална мед, несъдържащи опасни замърсители	Електро ремонтна база на мястото на образуване	0.000
19 08 01	Отпадъци от решетки и сита	От механично прецеждане на отпадъчните води на ПСОВ	Миришещи, промити и пресовани твърди отпадъци	В непосредствена близост до мястото на образуването им в метални контейнери, на съответната ПСОВ	427.67
19 08 02	Отпадъци от пясъкоуловители	От утаяване на минералните примеси в отпадъчните води на съответните ПСОВ	Промити отпадъци основно с минерален състав	Пясъчни полета на ПСОВ и бункери до пясъкозадържателите в ПСОВ	336.36
19 08 05	Утайки от пречистване на отпадъчни води от населени места	От утаяване на отпадъчни води в първични и вторични утайтели в следствие уплътнени и обезводнени до определена степен	Миришещи твърди отпадъци, основно с органичен състав, влажност 75-80%	Площадка до обезводнителната инсталация или на изсушителните полета на съответната ПСОВ	1 452.774 сухо вещество
20 01 36	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, различно от упоменатото в кодове 20 01 21, 20 01 23 и 20 01 35	Продукти, за които притежателят не намира по-нататъшна употреба (ненужни вещи от канцелариите и други подобни) - смяна на амортизирана офис техника	Амортизирана офис техника без опасни компоненти	В закрито помещение на територията на звено „Автотранспорт“	1.740
Опасни отпадъци					
13 02 08*	Други моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки	От обслужване на двигатели, редуктори и предавателни механизми; от експлоатация на ПСОВ и транспортни средства	Течни, горими отпадъци, смес от високо рафинирани минерални масла и присадки	На територията на звено „Автотранспорт“, в закрити помещения – във варели, устойчиви на действието на маслата	0.360

Код	Наименование	Произход	Характеристика на отпадъците	Площадка за временно съхранение	Количество за 2024 г., t/y
16 06 01*	Оловни акумулатори и батерии	От поддръжка на автомобили, смяна на акумулатори в МПС и мотокари	Твърд отпадък, опасен, съдържащ антимоново-оловна сплав, оловни оксиди, оловен сулфат, разтвор на сярна киселина, PVC и PP, опасен и корозивен при разливане на сярна киселина	На територията на звено „Автотранспорт“, в закрито помещение	1.810
20 01 21*	Луминесцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	От подмяна на изгорели и повредени луминесцентни и живачни лампи	Твърд отпадък, опасен, съдържащ живак, луминофор, стъкло и метални елементи, не запалим	На територията на звено „Автотранспорт“ и на територията на ПСОВ „Бургас“, в закрити помещения	0.111
Битови отпадъци					
20 03 01	Смесени битови отпадъци	От административни, санитарни и битови помещения	Смесени битови отпадъци	Площадка за временно съхранение: контейнери за битови отпадъци, находящи пред административните центрове на Дружеството в различните населени места	Не се води отчетност от Дружеството
Строителни отпадъци					
17 05 04	Почва и камъни различни от упоменатите в 17 05 03	От строителство и събаряне, свързани с ремонт и/или реконструкция на съществуваща инфраструктура, демонтажни дейности, след извършване на ремонтна дейност и др.	Твърди, устойчиви, неопасни отпадъци	Предават се на депо за строителни отпадъци или на площадка за временно съхранение на зенми маси, определена от съответната Община	Не се води отчетност от Дружеството

На производствените площадки Дружеството не извършва „събиране на отпадъци“ по смисъла на т. 41, § 1 от Допълнителните разпоредби на *Закона за управление на отпадъците*. Събирането включва пренасяне на отпадъците от мястото им на

образуване до местата за временното им съхранение. Събиране и транспорт се извършва единствено за малки количества и между отделни площадки на дружеството.

Дружеството приема единствено отпадъчни води съдържащи утайки от други фирми, съгласно сключени договори:

- Утайките образувани в резултат на пречистването на отпадъчни води от населени места се съхраняват временно на производствените площадки на съответната ПСОВ.
- Утайки от малки ПСОВ на територията на, които няма обезводнителни инсталации и площадки за временно съхранение, се извозват до територията на ПСОВ „Бургас“;
- На ПСОВ „Бургас“ временното съхранение и събирането на утайки се извършва на територията на изсушителните полета;
- Утайките от ПСОВ се транспортират от фирма, имаща съответните разрешителни за тяхното обезвреждане и/или оползотворяване, съгласно сключен Договор.

Дружеството извършва дейност по извозване на строителни отпадъци – земни маси от аварии в областта със собствен транспорт.

С цел подобряване на организацията за управление на производствените и опасни отпадъци в Дружеството е въведена система за разделното им събиране, по начин и във вид най-целесъобразен за технологичния процес и последващите процеси по предаването им на външни фирми за последващо третиране /оползотворяване или обезвреждане/.

Описание на системата за разделно събиране на производствените и опасни отпадъци:

*** Производствени отпадъци**

Събирането и съхранението на производствени отпадъци се извършва разделно в определени за целта съдове и площадки по начин предотвратяващ смесването им и запазващ възможността за оползотворяване на полезните им компоненти или свойства.

- Излезли от употреба автомобилни гуми с код 16 01 03

Не се събират и не се съхраняват на територията на площадки на Дружеството. Предават се на доставчика на нови автомобилни гуми при демонтажа на старите и монтаж на новите.

- Черни метали с код 16 01 17

Събират се до мястото на образуването им. Съхраняват се на открити площадки на територията на районите. Едрогабаритните бракувани машини и съоръжения се съхраняват до извозването им на мястото на образуване. Транспортират се и се предават на лицензирана фирма, притежаваща необходимите разрешения по *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор.

- Цветни метали с код 16 01 18

Събират се до мястото на образуването им. Съхраняват се на открити площадки на територията на районите. Транспортират се и се предават на лицензирана фирма, притежаваща необходимите разрешения по *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор.

- Компоненти, отстранени от излязло от употреба оборудване, различни от посочените в 16 02 15 – (намотки от изгорели ел. двигатели), с код 16 02 16

Събират се до мястото на образуването им. Съхраняват се в контейнери на закрита площадка на територията на Електро ремонтна база.

- Отпадъци от решетки и сита с код 19 08 01

Събират се в непосредствена близост до мястото на образуване, в метални контейнери, разположени непосредствено след решетките. Транспортират се и се предават за обезвреждане на лицензирана фирма, притежаваща необходимите разрешения по *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор.

- Отпадъци от пясъкоуловители с код 19 08 02

Събирането се извършва в самите съоръжения, а временното им съхранение - в пясъчни полета с дренажно дъно, в бункер за промит пясък или в контейнери за

отпадъци. Транспортират се и се предават за обезвреждане на лицензирана фирма, притежаваща необходимите разрешения по *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор.

- Утайки от пречистване на отпадъчните води от населени места с код 19 08 05

Събирането се извършва в първичните и вторични утайтели. След механично обезводняване, временно се съхраняват на специално отредени за целта бетонирани площадки, намиращи се непосредствено до инсталациите за обезводняване на утайки и на изсушителни полета, където са налични. Транспортират се и се предават за обезвреждане или оползотворяване на лицензирана фирма, притежаваща необходимите разрешения по *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор.

- Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, различно от упоменатото в 20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 35*, с код 20 01 36

Същият веменно се съхранява в закрито помещение на територията на звено „Автотранспорт“.

*** Опасни отпадъци**

Всеки опасен отпадък се събира разделно в подходящи съдове, устойчиви спрямо съответния отпадък, недопускащи разпиляване и разливане и без риск за човешкото здраве и околната среда. Площадките отговарят на следните условия - изградени са на закрито; притежават подходяща противопожарна осигуреност; оградени са; осигурени са затварящи и заключващи се врати ограничаващи достъпа на неупълномощените лица; ясно обозначени с подходящи табели, указващи вида на отпадъка.

- Други моторни, смазочни и масла за зъбни предавки с код 13 02 08*

Съхраняват се във варели, на територията на звено „Автотранспорт“, в закрито помещение. Транспортират се и се предават за обезвреждане или оползотворяване на лицензирана фирма, притежаваща необходимите разрешения по *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор.

- Оловни акумулаторни батерии с код 16 06 01*

Формират се като отпадък само и единствено от транспортни средства на Дружеството, звено „Авторемонт“, намиращо се на територията на звено „Автотранспорт“. Временно се съхраняват върху дървени палети в закрито помещение. Транспортират се и се предават за обезвреждане или оползотворяване на лицензирана фирма, притежаваща необходимите разрешения по *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор.

- Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак /луминесцентни лампи/ с код 20 01 21*

Съхраняват се в оригиналните им, фабрични опаковки (когато са налични), поместени в специално изработени сандъци на закрито. На територията на звено „Автотранспорт“ и ПСОВ „Бургас“. Осигурена е сярна прах на местата за временно съхранение за неутрализиране чрез поръсване, при евентуално счупване. Транспортират се и се предават за обезвреждане или оползотворяване на лицензирана фирма, притежаваща необходимите разрешения по *Закона за управление на отпадъците*, съгласно сключен договор.

*** Битови отпадъци**

- Смесени битови отпадъци с код 20 03 01

Контейнерите за временно съхранение на смесени битови отпадъци са разположени по схема, определена от общините. „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас ползва общите съдове за смет, като плаща за това на съответната община.

*** Строителни отпадъци**

- Почва и камъни, различни от упоменатите с код 17 05 04

Не се съхраняват. Извършва се извозване непосредствено след образуването им на регионално депо за строителни отпадъци и земни маси.

За тях Дружеството води отчетни книги за производствените и опасните отпадъци по смисъла и съгласно чл. 5, ал. 1 от *Наредба № 1 от 04 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри*. Ежегодно Дружеството изготвя и представя на ИАОС годишни отчети за образуваните отпадъци. Генерираните от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас отпадъци се предават на фирми, притежаващи разрешение по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците* или Комплексно разрешително, които са задължени да ги транспортират при спазване на изискванията на Глава III от *Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и на опасни отпадъци*.

Дружеството не притежава собствено депо и не извършва обезвреждане на отпадъци чрез депониране на площадките на предприятието. Депониране на производствени отпадъци се извършва на регионални депа, въз основа на сключен договор с лица, притежаващи Разрешение по чл. 35 от *Закона за управление на отпадъците*.

4. Почви и нарушени терени

*** Кратка характеристика на почвите и земеползването в района**

Почвата като компонент на околната среда е незаменим, ограничен и практически невъзстановим природен ресурс, което налага опазването му от вредни въздействия и унищожаване, както и неговото устойчиво ползване.

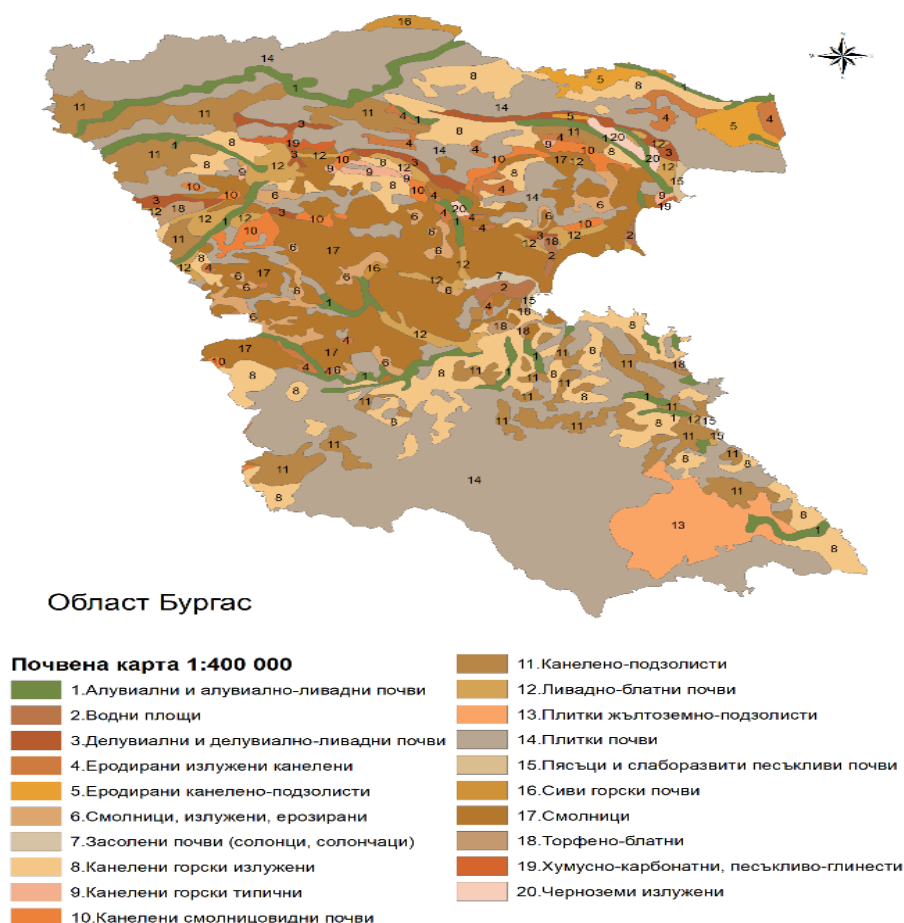
Съгласно почвено-географското райониране на Европа, Бургаска област попада в Средиземноморската почвена област и обхваща части от четири почвени провинции – Източнобалканска, Задбалканска, Среднотракийско - Тунджанска, Странджанска провинции.

В Бургаската низина, попадаща в централна част на Бургаска област, най-често срещан почвен тип са смолниците и смолницовидните почви. Всички смолници са тежки по механичен състав - най-често леко глинести до тежко песъчливо-глинести, а съдържанието на хумус не е високо - при необработваемите почви, в горната част на хумусно-акумулативния хоризонт е 4-6%, но при обработваемите силно намалява - около 2.5-3.5%. Характерно за тези почви е, че през периодите на засушаване образуват пукнатини с размери от 5 до 10 см и дълбочина до и над 1 метър, което позволява проникване на различни замърсители по дълбочина на почвения профил и същевременно прави обработката им трудна.

На силикатни терени при по-специфични условия са разпространени уникалните за България и Балканския полуостров жълтоземи, срещащи се само в Странджанската провинция.

Подножията на склоновете на планините до 600-800 м. надморска височина, покрити със сухи дъбови гори и храсталаци са заети с кафяви и канеленовидни почви. На височина 800-1 500 м се разполагат кафяви планинско-горски почви под букови и смесени гори. В този пояс са разпространени широко и рендзините.

В по-високите части на планинско-горския пояс се появяват кисели кафяви планинско-горски почви.

Фигура 12. Почвени различия на територията на област Бургас

*** Основни екологични проблеми на почвите, оказващи въздействие върху водите**

Основните екологични проблеми и тенденции по отношение на почвите се изразяват най-вече с развитие на проблемите, свързани с почвено запечатване, ерозия, уплътняване, локално замърсяване и вкисляване. Тези процеси могат да окажат пряко въздействие върху качествата на подземните и повърхностни води.

Процесът на почвено запечатване се отнася за почви, използвани и трайно застроени за селищно изграждане, промишлено и инфраструктурно строителство, търговски и транспортни участъци, пътна и железопътна мрежа и др. Очаква се през следващите години процесът да е още по-силно изразен поради запазващите се темпове на разрастване на някои селищни структури и развитието на съпътстваща инфраструктура. Запечатването на почвата може да окаже огромен натиск върху водните ресурси и да доведе до промени в екологичното състояние на водосборите, което може да засегне екосистемите и свързаните с водата услуги, които те предоставят. Изцяло функционираща почва би могла да складира 3 750 тона вода на хектар или почти 400 mm валежи. Запечатването намалява количеството на валежите, което може да бъде абсорбирано от почвата и в крайни случаи то може да бъде сведено почти до нула.

Почвената ерозия засяга огромни площи от територията на страната. Тя е естествен процес, който е силно зависим от антропогенните фактори. Обезлесяването и прочистването на естествената растителност при реализация на инфраструктурни, промишлени, туристически и др. проекти, интензивното земеделие и липсата на адекватни противоерозионни мероприятия водят до задълбочаване на проблемите, свързани със загуба на ценни почви в следствие на развитието на ерозия. По статистически данни на водна ерозия са подложени 72% от всички обработваеми земи с

наклон над 6°. Трайно засегнати от водна ерозия са 43% от общата площ на областта. На ветрова ерозия са подложени земите в равнинните и обезлесени региони. Те съставляват около 12% от обработваемите площи. Иригационна ерозия почти не се забелязва. Почвената ерозия и загубата на почвен слой оказва директно въздействие върху качеството и количеството на водите.

При оказване на натиск върху почвената повърхност се получава уплътняване, което променя качествата на почвата като въздейства върху нейните порьозност и пропускливост. Порите се разрушават (слепват) като в резултат на това се нарушава водно-въздушния режим на почвата и респективно количеството на вода и кислород в нея намалява. На територията на Бургаска област най-податливи на уплътняване са смолниците, които заемат обширни площи в Бургаската низина.

В зависимост от разположението и начина на образуването си, уплътнените почвени слоеве биват: *повърхностна почвена кора, плитко уплътняване в или под орния хоризонт и дълбочинно уплътняване.*

Почвената кора е тънък твърд пласт с дебелина до 0.5-1.0 cm, образуван върху почвената повърхност под влияние на валежите, чиято енергия разгражда структурните агрегати до малки частици.

Плиткото уплътняване се явява на дълбочината на нормалната обработка (орния хоризонт). В различни случаи в зависимост от прилаганата система на обработка може да бъде на 12-13 cm, а в друга - на 25-30 cm.

Дълбокото уплътняване се явява под зоната на нормалната основна обработка. То се причинява от упражненото тегло или сила и се влияе главно от максималното осево тегло на земеделската техника. Възможно е образуването на силно уплътнен и водонепропусклив слой, който възпрепятства свободното движение на водата в почвата и оказва въздействие върху качеството и количеството на подземните води.

Замърсяване на почвите с тежки метали, нефтопродукти, нитрати или препарати за растителна защита оказва директно влияние върху качеството на водите.

Използването на нитрати в органични и изкуствени торове в селското стопанство е основен замърсител на водите. Въпреки, че азотът е жизненоважно подхранващо вещество, което подпомага развитието на растенията и културите, високите му концентрации са вредни за хората и природата.

На територията на страната действа „Програма от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони“, която включва норми и мерки задължителни за всички стопанства. Мерките са различни и включват както забрани за използване на азотсъдържащи торове при полски култури, трайни култури, овощни насаждения, ливади и постоянни пасища в различни периоди от време в райони попадащи в нитратно уязвими зони, така и ограничения в количеството, вида и начина на съхранение и приложение на торовете.

*** Земепопзване, нарушени терени и състояние на почвите в област Бургас**

На територията на област Бургас урбанизираните територии, включващи населени места, селищни образувания и територии с променено предназначение на земеделските земи за неземеделски нужди заемат площ от 30 185.35 ha. Площите, заети от горските територии са 316 931.68 ha, от земеделските територии – 378 635.47 ha, от водни течения 18 294.42 ha, от транспортни връзки – 19 169.92 ha, от защитени територии – 9 013.52 ha и нарушена територия – 1 939.27 ha.

Нарушените терени на територията на РИОСВ – Бургас, предимно от добивната дейност на кариери и рудници, насипища и депа за отпадъци заемат площ от 472,14 ha, като тук е включена и площта на рекултивирани хвостохранилища, на които се извършва мониторинг (104,7 ha).

На територията на област Бургас се прилага система на три нива за мониторинг на почвите. На първо ниво се извършва широко мащабен мониторинг за съдържание на

тежки метали и металоиди, на второ се наблюдават мрежите на вкисляване и засоляване, на трето ниво се определят локалните замърсители от земеделски източници. Целта на тази система на наблюдение е да се обхванат по-големи територии от почвеното многообразие на територията на страната. За целите на наблюдението се определят пунктове за съответната територия, които се следят от РИОСВ - Бургас.

През 2022 г. мониторинг на почвите за съдържание на тежки метали и металоиди от мрежата на I ниво е проведен в десет пункта, попадащи на територията на седем общини в областта. От всеки пункт е извършено пробонабиране за пълен набор от показатели. Почвеното изпитване се извършва от Регионална изпитателна лаборатория Бургас в две дълбочини: 0-10 см. и 0-40 см. за необработваемите и 0-20 см. и 20-40 см. за обработваемите почви в три повторения. Анализът на наблюдаваните индикатори Cu, Pb, Zn, Cd, Cr, Ni, As, Co и Hg установява, че те са в граници на нормите, съгласно *Наредба № 3 за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвата*.

По почвен мониторинг II-ро ниво – засоляване и вкисляване на почвите през 2022 г. са заложили за наблюдение 6 пункта: в с. Ново Паничарево, кв. Рудник, с. Каменар, с. Вресово, гр. Ахтопол и с. Подвис. От всички пунктове са взети почвени проби в две дълбочини 0-20 см. и 20-40 см. Анализирани са киселинността на почвите (рН в KCL), съдържанието на обменни йони H^+ , Al^{3+} , Mn^{2+} , Ca^{2+} , Mg^{2+} и степен на наситеност на почвите бази (V3). Съгласно утвърдените програми за 2022 г. оценката и анализа на получените резултати се извършва от отдел „МБРГЕП“ към ИАОС в срок до 1 месец от постъпването на данните от информационната система.

На територията на РИОСВ – Бургас е решен проблемът със залежалите пестициди в по-голямата си част, с което е ликвидирана потенциалната опасност от евентуално замърсяване и увреждане на почвите, водите и човешкото здраве.

Дейността на Дружеството може да окаже временно отрицателно въздействие върху почвената покривка при изграждане и последващото поддържане на водоснабдителната и канализационната мрежа и при изграждане и експлоатиране на ПСОВ.

При спазване на строителните граници на обектите и нормативно заложените изисквания за възстановяване на нарушените терени, отрицателните въздействия върху почвите могат да бъдат сведени до минимум.

5. Защитени територии и биологично разнообразие

*** Защитени територии**

Опазването на защитените територии и биологичното разнообразие е регламентирано със *Закона за биологичното разнообразие*, *Закона за защитените територии*, *Закона за лечебните растения*, *Закона за защита на животните*, *Закона за 64 генномодифицираните организми*, *Закона за горите* и *Закона за лова и опазване на дивеча*. Българското законодателство е напълно синхронизирано с Европейското законодателство.

Държавата изгражда Национална екологична мрежа, включваща:

- Защитени зони, като част от Европейската екологична мрежа „НАТУРА 2000“, в които могат да участват защитени територии;
- Защитени територии, които не попадат в защитените зони;

За защитените територии, попадащи в границите на защитени зони, се прилага *Закона за защитените територии*.

В Националната екологична мрежа приоритетно се включват КОРИНЕ места, Рамсарски места, важни места за растенията и орнитологични важни места.

Общият брой на защитените територии в страната е 1 061. От тях на територията на РИОСВ - Бургас има 102 защитени територии, от които 6 резервата (Р), 3 поддържани резервата (ПР) и част от поддържан резерват “Калфата”, попадащ основно в територията на РИОСВ - Варна, 1 природен парк (ПП), 56 защитени местности (ЗМ) и 35 природни забележителности (ПЗ).

За всички резервати и поддържани резервати има изработени и утвърдени Планове за управление. Режимите за управление на останалите ЗТ по обобщени данни от РИОСВ - Бургас са представени в Приложение II, Таблица II-6 към настоящия документ.

Таблица 29. Защитени територии по ЗЗТ

Код на ЗТ	Наименование на ЗТ	Категория	Град/Село
1_3_161	Айтоска кория	Природна забележителност	гр. Айтос
1_4_33	Атанасовско езеро	Поддържан резерват	гр. Бургас
1_6_426	Бакърлъка	Защитена местност	с. Равадиново
1_6_448	Батака – естествено находище на Странджански дъб	Защитена местност	с. Близнак
1_6_544	Бегликташ - Ропотамо	Защитена местност	гр. Созопол гр. Приморско
1_6_117	Белия камък	Защитена местност	с. Богданово с. Варовник
1_6_492	Блатото Алепу	Защитена местност	гр. Созопол
1_6_86	Босна	Защитена местност	с. Бяла вода
1_6_503	Бургаски солници	Защитена местност	гр. Бургас
1_6_135	Вая	Защитена местност	гр. Бургас
1_6_81	Велека	Защитена местност	с. Стоилово с. Звездец с. Бръшлян
1_4_22	Вельов вир (водните лилии)	Поддържан резерват	гр. Приморско
1_1_36	Витаново	Резерват	гр. Малко Търново с. Бръшлян
1_3_516	Водениците – Скални образувания	Природна забележителност	с. Извор
1_3_291	Големия камък	Природна забележителност	с. Долно Ябълково
1_6_509	Горна Еленица	Защитена местност	с. Кости с. Българи
1_6_506	Градев средок	Защитена местност	с. Стоилово гр. Малко Търново
1_3_124	Градището – естествено находище на синя хвойна	Природна забележителност	гр. Малко Търново
1_3_146	Добровански гъби	Природна забележителност	с. Бата
1_6_97	Докузак	Защитена местност	с. Калово с. Заберново
1_3_296	Долмена в м. „Лозински дол“	Природна забележителност	с. Долно Ябълково
1_3_295	Долмена в м. „Паша дере“	Природна забележителност	с. Горно Ябълково
1_3_297	Долмените в м. „Влахов дол“	Природна забележителност	с. Долно Ябълково
1_6_467	Дъбовете	Защитена местност	с. Дюля
1_6_606	Залив Корал	Защитена местност	с. Лозенец
1_6_113	Иракли	Защитена местност	с. Емона
1_6_371	Казаков вир	Защитена местност	с. Индже войвода
1_6_19	Калината	Защитена местност	с. Тънково с. Кошарица гр. Несебър

Код на ЗТ	Наименование на ЗТ	Категория	Град/Село
1_4_28	Калфата	Поддържан резерват	с. Дюля
1_3_410	Каменска бърчина – Скално образувание	Природна забележителност	гр. Малко Търново
1_6_7	Колокита /Коренята/	Защитена местност	гр. Созопол
1_6_127	Корията – гора от полски бряст	Защитена местност	гр. Камено
1_6_128	Корията – естествена гора от летен дъб	Защитена местност	с. Равнец
1_3_458	Корията - вековна дъбова гора	Природна забележителност	с. Везенково
1_3_241	Корията - вековна брястова гора	Природна забележителност	с. Гълъбец
1_3_123	Костенурката – Скално образувание	Природна забележителност	с. Снежа с. Добромир
1_6_90	Кривинизово	Защитена местност	с. Звездец
1_6_77	Кълката	Защитена местност	с. Кости
1_6_89	Марина река	Защитена местност	с. Българи
1_3_288	Пещерата „Махарата“, м. „Сарпия“	Природна забележителност	с. Кости
1_6_510	Мечите долове	Защитена местност	с. Бръшлян гр. Малко Търново
1_6_114	Моряне	Защитена местност	с. Звездец
1_6_512	Мурватска река	Защитена местност	с. Росен с. Веселие
1_6_9	Находище на блатно кокиче в м. „Блатото“	Защитена местност	с. Равадиново
1_3_160	Естествено находище на бодливо сграбиче	Природна забележителност	гр. Айтос
1_6_156	Находище на див божур в м. „Царски кладенец“	Защитена местност	с. Росеново
1_3_398	Находище на каспийска и обикновена блатна костенурка в м. „Наково кладенче“	Природна забележителност	гр. Ахтопол
1_6_440	Естествено находище на пирен (<i>Erica arborea</i>) в м. „Дядо Вълчо“	Защитена местност	с. Кости
1_6_483	Находище на урумово лале в м. „Лаликото“	Защитена местност	с. Венец с. Терзийско
1_3_293	Находище на черни боровинки	Природна забележителност	с. Садово
1_6_87	Невестин гроб	Защитена местност	с. Факия
1_3_399	Нос Агалина	Природна забележителност	гр. Созопол
1_3_247	Нос Емине	Природна забележителност	с. Емона
1_3_145	Нос Червенка	Природна забележителност	гр. Черноморец
1_6_186	Орлиците	Защитена местност	с. Камчия
1_6_147	Ортото	Защитена местност	гр. Свети Влас с. Емона
1_6_111	Острови Св. Св. Иван и Петър	Защитена местност	гр. Созопол
1_6_96	Парория	Защитена местност	с. Калово с. Заберново
1_6_214	Петрова нива	Защитена местност	с. Стоилово
1_3_411	Пещерата „Еленина дупка“	Природна забележителност	с. Бяла вода

Код на ЗТ	Наименование на ЗТ	Категория	Град/Село
1_3_539	Пещери и извори на река Младежка	Природна забележителност	с. Младежко с. Близнак
1_6_85	Пладнището	Защитена местност	с. Вълчаново
1_6_82	Пода	Защитена местност	гр. Бургас
1_6_144	Поморийско езеро	Защитена местност	гр. Поморие
1_3_141	Попова скала	Природна забележителност	с. Велика
1_3_143	Пробития камък	Природна забележителност	с. Берово
1_3_465	Професора	Природна забележителност	с. Снежа с. Добромир
1_6_145	Пясъчна банка Кокетрайс	Защитена местност	гр. Несебър
1_4_20	Пясъчната лилия	Поддържан резерват	гр. Созопол
1_3_470	Пясъчни дюни - местност „Алепу“	Природна забележителност	гр. Созопол
1_3_471	Пясъчни дюни – местност „Бабата“ в к.к. „Слънчев бряг“	Природна забележителност	гр. Несебър
1_3_469	Пясъчни дюни между къмпингите „Златна рибка“ и „Градина“	Природна забележителност	гр. Созопол
1_3_466	Пясъчни дюни – между гр. Приморско и м. „Перла“	Природна забележителност	гр. Приморско
1_3_248	Пясъчни дюни - 5 броя	Природна забележителност	гр. Несебър
1_3_467	Пясъчни дюни –Международен младежки център	Природна забележителност	гр. Приморско
1_3_468	Пясъчни дюни в м. „Каваците“	Природна забележителност	гр. Созопол
1_6_120	Раков дол	Защитена местност	с. Габър
1_1_53	Ропотамо	Резерват	гр. Созопол гр. Приморско
1_6_91	Руденово	Защитена местност	с. Сливарово
1_3_122	Свинската глава – Скално образувание	Природна забележителност	с. Добромир
1_6_106	Силистар	Защитена местност	с. Резово с. Синеморец
1_1_1	Силкосия	Резерват	с. Българи с. Кости
1_3_144	Скалните образувания, Фиордите и Тюленовата пещера в м. „Маслен нос“	Природна забележителност	гр. Приморско
1_6_130	Смриките-естествено находище на червена пираканта	Защитена местност	гр. Обзор
1_1_50	Средока	Резерват	гр. Малко Търново с. Стоилово
1_6_92	Стамополу	Защитена местност	гр. Приморско
1_6_116	Старият соват	Защитена местност	с. Зидарово с. Габър
1_5_7	Странджа	Природен парк	с. Сливарово с. Визица с. Варвара с. Бяла вода с. Заберново с. Звездец

Код на ЗТ	Наименование на ЗТ	Категория	Град/Село
			с. Бръшлян с. Бродилово с. Българи с. Велика с. Изгрев с. Калово с. Близак с. Евренозово с. Граматиково с. Младежко гр. Царево гр. Ахтопол с. Кондолово с. Кости гр. Малко Търново с. Стоилово с. Резово с. Синеморец
1_6_507	Странджанска зеленика	Защитена местност	с. Кости с. Сливарово
1_6_508	Странджански дъбрави	Защитена местност	с. Кондолово с. Велика
1_1_51	Тисовица	Резерват	с. Кондолово
1_3_162	Трите братя – Скално образувание	Природна забележителност	гр. Айтос
1_6_129	Трите церя	Защитена местност	с. Череша
1_6_115	Тясна река	Защитена местност	с. Вършило с. Индже войвода
1_1_15	Узунбуджак	Резерват	с. Сливарово
1_6_435	Узунгерен	Защитена местност	с. Твърдица гр. Бургас
1_6_105	Устие на река Велека	Защитена местност	с. Синеморец гр. Ахтопол
1_6_84	Устие на река Изворска	Защитена местност	с. Твърдица с. Димчево с. Извор
1_6_370	Хисаря	Защитена местност	гр. Айтос
1_6_20	Чаирите – находище на блатно кокиче	Защитена местност	гр. Несебър с. Кошарица с. Тънково
1_6_124	Ченгене скеле	Защитена местност	гр. Бургас
1_3_292	Чифликова нива – Скални образувания	Природна забележителност	с. Пчелин

Източник: <http://eea.government.bg/zpo/bg/>

При необходимост от дейности, свързани с ВиК съоръжения в границите на защитени територии следва да се спазват разпоредбите на *Закона за защитените територии* и в частност:

Чл. 13. (1) Строителството, поддържането и ползването на обекти в защитените територии се извършват в съответствие с режима на дейностите, установен по реда на този закон, със заповедта за обявяване и с плана за управление на защитените територии, устройствените и технически планове и проекти.

(2) Строителството на нови обекти, разширението, преустройството и промяната на предназначението на съществуващи обекти, за които не се изисква оценка на въздействието на околната среда, се извършват след съгласуване с министъра на околната среда и водите или с оправомощени от него длъжностни лица, независимо от разрешенията, които се изискват по други закони.

*** Биологично разнообразие**

Разглежданата област обхващаща южната част на Черноморското крайбрежие и неговите влажни зони, Странджа планина и част от Котленска планина и се отличава с богато и уникално биоразнообразие, със съхранени и опазени множество застрашени, защитени, реликтни и ендемични растителни и животински видове и техните генетични ресурси.

Големият брой влажни зони с международно значение (пет от общо единадесет за територията на цялата страна) осигурява благоприятна среда за гнездене на много птици, както и хранителна база за зимуващите и прелетни птици. Тук се намира най-богатото на птици място в България - Атанасовско езеро. От 409 вида, срещащи се на територията на цялата страна в района му са регистрирани около 333. Тук намират подслон 14 световно застрашени вида като къдроглав пеликан, малък корморан, червеногуша гъска, малка белочела гъска, тънноклюн свирец, белоока потапница и др. Езерото е едно от малкото места в България, където се размножава гривестата рибарка, малката черноглава чайка и дебелоклюната рибарка. На територията му гнезди преобладаващата част от българската популация на саблеклюна и на морския дъждосвирец. С голямо разнообразие на представителите на птичия свят се характеризират и останалите влажни зони местността „Пода”, Комплекс Ропотамо, Поморийско езеро и Бургаско езеро. През последните години се наблюдава увеличаване популацията на розовото фламинго на територията на Атанасовско езеро и Поморийско езеро, което е в резултат на подобряване условията на пребиваване.

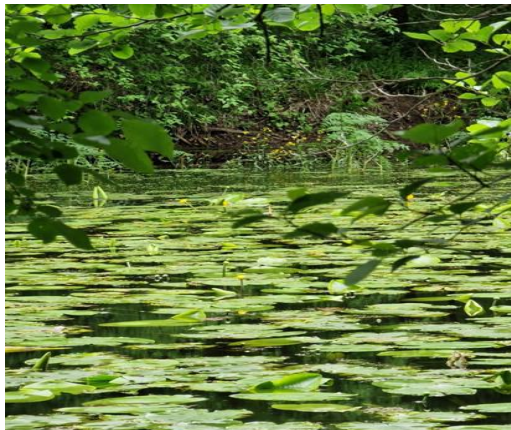
По източното крайбрежие на Черно море минава вторият по големина прелетен път на птиците от Европа към Африка „Виа Понтика“. Всяка пролет и есен над района прелитат хиляди щъркели, грабливи птици, пеликани.

С голямо флористично и фаунистично богатство се отличава и територията на Странджа планина. Топлият и мек климат, в съчетание с изобилните валежи и високата влажност е причина тук да се съхранят редица терциерно-реликтни видове и съобщества, характерни за понтийско-евксинската вечнозелена флора, от която най-известна е цъфтящата с красиви виолетови цветове странджанска зеленика (*Rhododendron ponticum*). Разнообразните климатични, топографски и почвени условия в Странджа определят качествата и многообразието на горските местообитания. В тях се срещат кавказки, средноевропейски и медитерански представители на растителния свят. Преобладават дъбови гори с участие основно на източен горун (*Quercus polycarpa*) и благун (*Q. frainetto*) и гори от източен бук (*Fagus orientalis*). В природен парк „Странджа“ се срещат около 1670 вида висши растения (над 44% от видовото богатство в страната). Български ендемити са йордановото подрумиче (*Anthemis jordanovi*), странджанското сапунче (*Saponaria strandjensis*), търиловото великденче (*Veronica turrilliana*). Изключително рядък за странджанските гори е тисът (*Taxus baccata*). Особено ценни за флората са странджанската зеленика, странджанския дъб, пирена, калуната, колхидски джел, понтийското бясно дърво, червената пираканта, кавказка иглика, багрилна звъника, тракийски ранилист.

Терциерни реликти, срещащи се на територията на Странджа са странджански дъб, лавровишня, понтийско бясно дърво, колхидски джел, чашковидна звъника, странджанска боровинка, кавказка иглика, дива мушмула и др.

Заедно с прилежащото крайбрежие странджанският район е и един от най-богатите на животински видове в страната. Тук се срещат 32 вида земноводни и влечуги, сред

които са вдлъбнатоцел смок, змиегущер, леопардов смок, дъждовник, сухоземна костенурка. В реките на Странджа живеят 40 вида риби като речна пъстърва, кримска мряна, резовски карагъоз, лупавец, брияна, див шаран. Впечатляващо е и птичето богатство на Странджа, 261 вида, от тях гнездящи 124. Срещат се черен щъркел, бухал, скален орел, земеродно рибарче. Описаните бозайници в Странджа са 54 вида, сред които златка, пъстър пор, видра, невестулка, вълк, чакал, лисица и др.

По Южното Черноморие се намират и две от малкото за нашата страна находища на интересния защитен вид – жълта водна роза, бърдуче (*Nuphar lutea*), който цъфти с красиви яркожълти цветове. Находищата са в защитена местност „Устието на река Велека“, землище на село Синеморец и в поддържан резерват „Вельов вир“ край град Приморско. Другите находища на вида са край реките Марица и Струма, където има стоящи и бавнотечащи сладки води.

Интерес представлява и единственото за територията на България естествено находище на българския ендемит бодливо сграбиче (*Astracantha aitosensis*), известно сред населението като айтоски генгер. Този своеобразен и изключително интересен растителен вид е разпространен в България само върху характерните със своята обезлесеност, скален състав и сухост планински възвишения на изток и запад от град Айтос. Територията е обявена за природна забележителност през 1972 г. Растенията са силно разклонени в горната си част и с почти плоска повърхност, напомнящи миниатюрни акации от африканските савани. В сравнение с големите си туфи, цветчетата на астрагалуса са съвсем дребни и почти незабележими сред влакнестите листа и бодли.

По крайбрежните пясъци и дюни в местността „Каваците“ край гр. Созопол, в резерват „Ропотамо“ и поддържан резерват „Пясъчната лилия“ се наблюдават находища с висока плътност на защитения растителен вид пясъчна лилия (*Pancratium maritimum*).

Голяма част от биологичното разнообразие е съсредоточена в горските територии, ползването и опазването на които е регламентирано със *Закона за горите* (ЗГ) и *Закона за лова и опазване на дивеча* (ЗЛОД), прилагани от Министерството на земеделието, храните и горите (МЗХГ).

За защитени на територията на цялата страна се обявяват дивите животински и растителни видове, посочени в приложение № 3 на ЗБР.

От растения под режим на опазване и регулирано ползване, за територията на РИОСВ-Бургас, най-използваният вид е блатното кокиче (*Leucojum aestivum*). Видът е с голямо икономическо значение. Използва се като суровина за добиване на алкалоида галантамин, на чиято основа се произвежда уникалното българско лекарство за лечение на детски паралич „Нивалин“.

За региона на РИОСВ - Бургас със Заповед № РД-521 от 2003 г. на Министъра на околната среда и водите са определени

пет находища, от които е възможен добив на листо-стъблена маса от блатно кокиче за стопански нужди:

- защитена територия ЗМ „Находище на блатно кокиче в м. Блатото“, община Созопол;
- защитена територия ЗМ „Калината“, община Несебър;
- защитена територия ЗМ „Находище на блатно кокиче в м. „Чаирите“, община Поморие;
- находище в землището на с. Присад, община Созопол;
- находище в землището на с. Лозенец, община Царево.

Добивът на блатно кокиче от находищата се извършва при доказано добро състояние на находището. За целта комисия от експерти определя състоянието на находищата и допустимите количества за добив, които се отразяват в ежегодна заповед на министъра на околната среда и водите.

През 2024 г. е обнародвана заповед на Министъра на околната среда и водите за добив на листо-стъблена маса от блатно кокиче за стопански нужди. За същата година няма постъпили заявления в РИОСВ-Бургас с искане за ползване на листо-стъблена маса от вида.

Районът, контролиран от РИОСВ - Бургас е с възможности за стопанско събиране и обработване на лечебни растения, включени в приложението на *Закона за лечебните растения*. В инспекцията са регистрирани 14 билкозаготвителни пункта и складове за съхранение на лечебни растения.

В края на 2024 г. на територията на РИОСВ-Бургас има защитени 53 броя вековни дървета, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие. Всички дървета са обозначени с информационни табели и където има възможност са оградени с дървена ограда. Списък на вековните дървета на територията на РИОСВ - Бургас е представен в Приложение II, Таблица II-7 към настоящия документ.

При изграждане или разширение на ВиК инфраструктурата основните въздействия върху биологичното разнообразие са свързани с:

- потенциална загуба на местообитания, вкл. на природни местообитания и на местообитания на растителни и животински видове;
- потенциална фрагментация на местообитания;
- временни бариери за животински видове с ограничени локомоторни способности;
- временно нарушаване на водния баланс /качеството на водите;
- обезпокояване на животински видове;
- увреждане на околната среда, основно свързано с прахови емисии от строителните работи, инцидентно замърсяване (напр. теч на масла от механизацията) и др.;
- инцидентно унищожаване на видове.

При ремонтни дейности, свързани с изкопни работи, не се очаква загуба или фрагментация на местообитания, но останалите въздействия са аналогични, макар и в по-ниска степен.

При експлоатацията потенциалните въздействия са свързани основно със заустване на отпадъчни води, които не отговарят на нормативните показатели. Тези въздействия водят до нарушаване качеството на местообитанията и могат да се отразят пряко на жизнеспособността и на числеността на популациите на водозависимите видове.

Голяма част от консервационно-значимите елементи на биологичното разнообразие е обхваната от мрежата от защитени зони и защитени територии в България.

При осъществяване на дейности, свързани с ВиК съоръжения, които имат потенциал да окажат отрицателни въздействия върху биологичното разнообразие, следва да се спазват съответните им режими, планове за управление и специфични цели на опазване.

При дейността си „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас има предвид разпоредбите на Раздел II от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и особено:

Чл. 37. За защитени на територията на цялата страна се обявяват дивите животински и растителни видове, посочени в приложение № 3 на ЗБР.

Чл. 38 (1). За животинските видове от приложение № 3 се забраняват:

1. всички форми на умишлено улавяне или убиване на екземпляри с каквито и да е уреди, средства и методи;

2. преследване и обезпокояване, особено през периодите на размножаване, отглеждане на малките, презимуване и миграция;

3. унищожаване или вземане на яйца, включително в случаите, когато те са изоставени; разрушаване, увреждане или преместване на гнезда;

4. увреждане или унищожаване на места за размножаване, почивка и струпване по време на миграция;

5. вземане на намерени мъртви екземпляри;

6. притежаване, отглеждане, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на взети от природата екземпляри;

7. препариране, притежаване, излагане на публични места, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на препарирани екземпляри.

(2) Забраните по ал. 1, т. 1, 2, 6 и 7 са валидни за всички жизнени стадии от развитието на животните.

Чл. 40. (1) За растителните видове от приложение № 3 се забраняват:

1. брането, събирането, отрязването, изкореняването или друг начин на унищожаване на екземпляри в техните естествени области на разпространение;

2. притежаването, отглеждането, пренасянето, превозването, изнасянето зад граница, търговията и предлагането за продажба или размяна на взети от природата екземпляри.

(2) Забраните по ал. 1 са валидни за всички жизнени стадии от развитието на растенията.

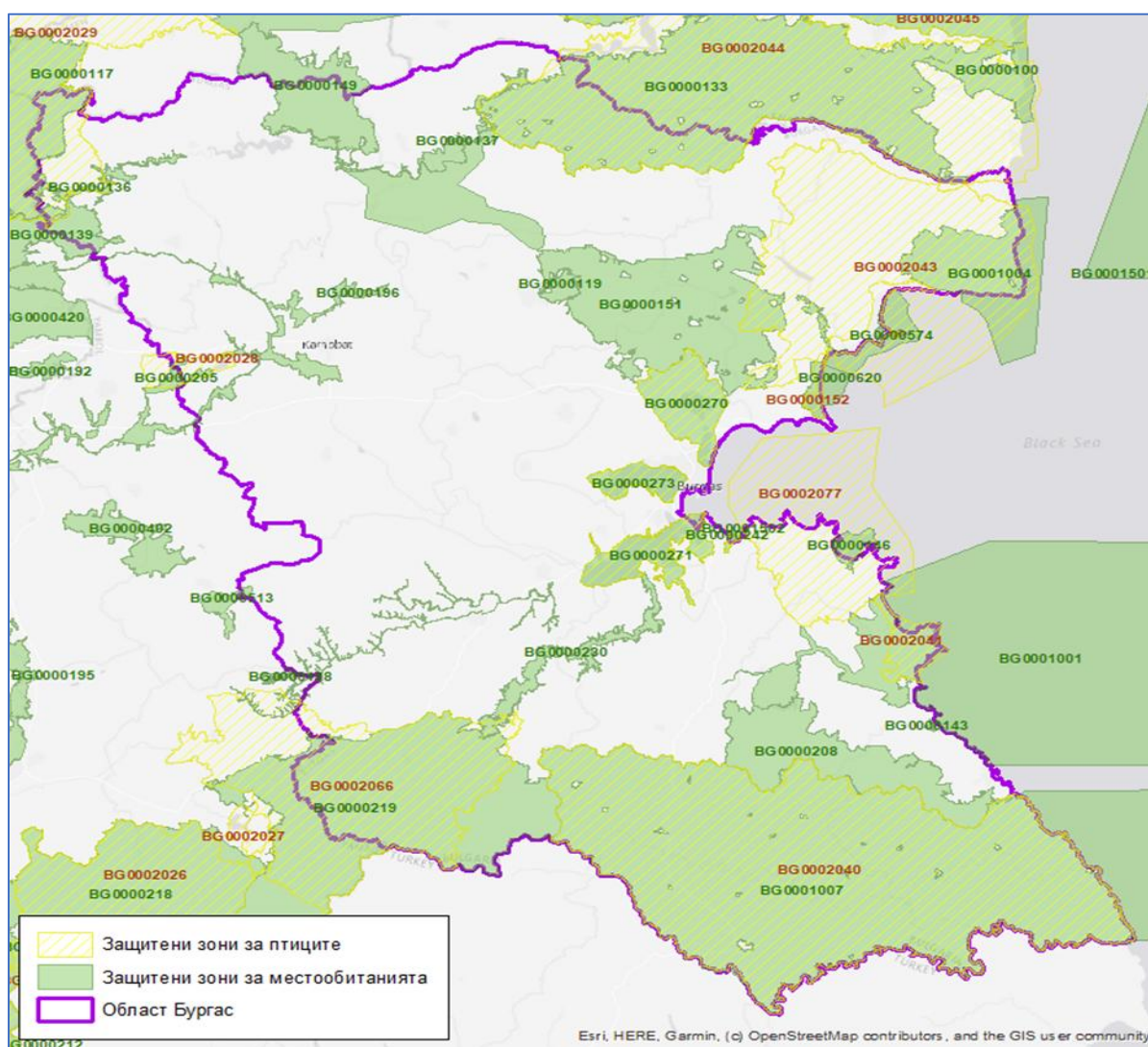
*** Защитени зони**

Изграждането на защитените зони (НАТУРА 2000 местата) в Р България е регламентирано в Закона за биологичното разнообразие. Натура 2000 е общоевропейска екологична мрежа, съставена от защитени зони, целяща да осигури дългосрочното оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания за Европа в съответствие с основните международни договорености в областта на опазването на околната среда и биологичното разнообразие. Местата, попадащи в екологичната мрежа, се определят в съответствие с две основни за опазването на околната среда Директиви на Европейския съюз – Директива 92/43/ЕИО за опазване на

природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите) и Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците). Определени са два типа защитени зони:

- защитени зони за опазване на дивите птици;
- защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

В разглежданата област попадат изцяло или частично 37 защитени зони (33) по смисъла на *Закона за биологичното разнообразие*, съставляващи част от мрежата Натура 2000 в България. Четири от тях са защитени зони като по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (ДХ), така и по Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици (ДП), с еднакви кодове и граници, така че реалният брой на зоните е общо 41.

Фигура 13. Защитени зони по ЗБР

Специфичните цели на опазване в защитените зони се посочват в техните заповеди за обявяване.

Таблица 30. Защитени зони по ЗБР

№	Код на ЗЗ	Наименование	Директива	Заповед за обявяване
1	BG0000117	Котленска планина	ДХ	РД – 986/10.12.2020 г. (ДВ, бр. 5/2021 г.)
2	BG0000119	Трите братя	ДХ	РД – 375/15.05.2020 г. (ДВ, бр. 50/2020 г.), изм.

№	Код на ЗЗ	Наименование	Директива	Заповед за обявяване
				РД – 725/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
3	BG0000133	Камчийска и Еменска планина	ДХ	РД – 992/10.12.2020 г. (ДВ, бр. 11/2021 г.), изм. РД - 707/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
4	BG0000136	Река Горна Луда Камчия	ДХ	РД – 985/10.12.2020 г. (ДВ, бр. 4/2021 г.)
5	BG0000137	Река Долна Луда Камчия	ДХ	РД – 1015/17.12.2020 г. (ДВ, бр. 15/2021 г.), изм. РД - 710/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
6	BG0000139	Луда Камчия	ДХ	РД – 1023/17.12.2020 г. (ДВ, бр. 18/2021 г.)
7	BG0000143	Караагач	ДХ	РД – 726/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
8	BG0000146	Плаж Градина - Златна рибка	ДХ	РД – 285/31.03.2021 г. (ДВ, бр. 45/2021 г.), изм. РД - 715/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
9	BG0000149	Ришки проход	ДХ	РД – 991/10.12.2020 г. (ДВ, бр. 2020 г.), изм. РД - 716/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
10	BG0000151	Айтоска планина	ДХ	РД – 1018/17.12.2020 г. (ДВ, бр. 17/2021 г.), изм. РД - 717/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
11	BG0000152	Поморийско езеро	ДП	РД - 78/03.02.2009 г. (ДВ, бр. 14/2009 г.), изм. РД - 708/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
12	BG0000196	Река Мочурица	ДХ	РД – 316/31.03.2021 г. (ДВ, бр. 52/2021 г.), изм. РД - 711/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
13	BG0000198	Средецка река	ДХ	РД – 346/31.03.2021 г. (ДВ, бр. 56/2021 г.)
14	BG0000205	Стралджа	ДХ	РД - 380/15.05.2020 г. (ДВ, бр. 50/2020 г.)
15	BG0000208	Босна	ДХ	РД – 1013/17.12.2020 г. (ДВ, бр. 13/2021 г.), изм. РД - 712/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
16	BG0000219	Дервентски възвишения 2	ДХ	РД – 344/31.03.2021 г. (ДВ, бр. 55/2021 г.)
17	BG0000230	Факийска река	ДХ	РД – 343/31.03.2021 г. (ДВ, бр. 55/2021 г.)
18	BG0000242*	Залив Ченгене скеле	ДХ и ДП	РД - 513/22.08.2008 г. (ДВ, бр. 78/2008 г.), изм. РД – 282/31.03.2021 г. (ДВ, бр. 41/2021 г.)
19	BG0000270*	Атанасовско езеро	ДХ и ДП	РД - 839/17.11.2008 г. (ДВ, бр. 108/2008 г.), изм. РД - 309/31.03.2021 г. (ДВ, бр. 48/2021 г.), изм. РД - 718/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
20	BG0000271*	Мандра-Пода	ДХ и ДП	РД - 131/10.02.2012 г. (ДВ, бр. 23/2012 г.), РД – 308/31.03.2021 г. (ДВ, бр. 48/2021 г.), изм. РД - 719/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
21	BG0000273*	Бургаско езеро	ДХ и ДП	РД - 769/28.10.2008 г. (ДВ, бр. 102/2008 г.), изм. РД – 307/31.03.2021 г. (ДВ, бр. 48/2021 г.), изм. РД - 714/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
22	BG0000393	Екокоридор Камчия - Емине	ДХ	РД – 335/31.03.2021 г. (ДВ, бр. 53/2021 г.)
23	BG0000513	Войнишки Бакаджик	ДХ	РД – 294/31.03.2021 г. (ДВ, бр. 47/2021 г.)
24	BG0000574	Ахелой - Равда - Несебър	ДХ	РД - 400/12.07.2016 г. (ДВ, бр. 58/2016 г.) , изм. РД - 720/ 28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
25	BG0000620	Поморие	ДХ	РД – 1030/17.12.2020 г. (ДВ, бр. 19/2021 г.), изм. РД - 724/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
26	BG0001001	Ропотамо	ДХ	РД – 1042/17.12.2020 г. (ДВ, бр. 19/2021 г.), изм. РД - 727/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
27	BG0001004	Емине - Иракли	ДХ	РД – 1038/17.12.2020 г. (ДВ, бр. 19/2021 г.), изм. РД - 713/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
28	BG0001007	Странджа	ДХ	РД – 50/17.01.2024 г. (ДВ, бр. 12/2024 г.)
29	BG0001502	Отманли	ДХ	РД – 1178/16.12.2022 г. (ДВ, бр. 103/2022 г.)
30	BG0002028	Комплекс	ДП	РД - 550/05.09.2008 г. (ДВ, бр. 83/2008 г.)

№	Код на ЗЗ	Наименование	Директива	Заповед за обявяване
		Стралджа		
31	BG0002029	Котленска планина	ДП	РД - 910 / 11.12.2008 г. (ДВ, бр. 15/2008 г.), изм. РД - 72/28.01.2013 г. (ДВ, бр. 10/2013 г.)
32	BG0002040	Странджа	ДП	РД - 802/04.11.2008 г. (ДВ, бр. 106/2008 г.), изм. РД - 75/28.01.2013 г. (ДВ, бр. 10/2013 г.)
33	BG0002041	Комплекс Ропотамо	ДП	РД - 82/03.02.2009 г. (ДВ, бр. 14/2009 г.), изм. РД - 722/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
34	BG0002043	Емине	ДП	РД - 560/21.08.2009 г. (ДВ, бр. 69/2009 г.), изм. РД - 76/28.01.2013 г. (ДВ, бр. 10/2013 г.), изм. РД-721/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
35	BG0002044	Камчийска планина	ДП	РД - 132/10.02.2012 г. (ДВ, бр. 23/2012 г.), изм. РД - 77/28.01.2013 г. (ДВ, бр. 10/2013 г.), изм. РД - 709/28.09.2023 г. (ДВ, бр. 83/2023 г.)
36	BG0002066	Западна Странджа	ДП	РД - 533/26.05.2010 г. (ДВ, бр. 52/2010 г.), изм. РД - 83/28.01.2013 г. (ДВ, бр. 10/2013 г.)
37	BG0001501	Емона	ДХ	РД - 1179/16.12.2022 г. (ДВ, бр. 103/2022 г.)

Източник: <http://natura2000.moew.government.bg/Home/Documents>

Част от тези защитени зони биха могли да бъдат засегнати от следните типове дейности:

* *Реконструкция и/или изграждане на тръбопроводи (за питейна и/или отпадъчна вода):*

- изкоп с багер и ръчно до проектна кота;
- полагане на тръбопровод върху 10 см пясъчна възглавница;
- изграждане на изцяло вкопани стоманобетонни шахти;
- обратно засипване с изкопания материал;
- възстановяване на запазения хумусен слой извън пътища;
- възстановяване на пътна настилка за пътища.

* *Реконструкция и/или изграждане на Канализационни помпени станции (КПС) надземни:*

- изкоп с багер и ръчно до проектна кота;
- ниско строителство и/или реконструкция на сградата на КПС;
- монтаж на необходимото оборудване (ел. табла, помпи, спирателни кранове);
- изграждане на необходимите комуникации (електрозахранване, водопровод);
- вертикална планировка и възстановяване на терена;
- ограда.

* *Реконструкция и/или изграждане на Канализационни помпени станции (КПС) бункерни:*

- изкоп с багер и ръчно до проектна кота;
- монтиране на готова шахта;
- монтаж на необходимото оборудване в шахтата;
- свързване с електроразпределителната мрежа;
- обратно засипване с изкопания материал;
- възстановяване на пътна настилка.

* *Рехабилитация на Помпени Станции (за питейна и/или отпадъчна вода):*

- подмяна на амортизирани помпи в сградата на ПС.

* *Изграждане на нова ПСОВ (Карнобат):*

На площадката на ПСОВ:

- ниско строителство на сгради и съоръжения;
- площадкови комуникации (тръбопроводи, кабели, пътища);
- вертикална планировка и възстановяване на терена;
- изграждане на ограда и озеленителен пояс.

Извън площадката на ПСОВ:

- изграждане на довеждащ път;
- изграждане на водопровод за нуждите на ПСОВ;
- изграждане на довеждащ колектор (отделен проект);
- изграждане на електропровод;
- изграждане на отвеждащ канал до приемника.

** Реконструкция на съществуващи ПСОВ:*

В границите на съществуващата площадка на ПСОВ:

- ниско строителство на сгради и съоръжения;
- монтаж на необходимото оборудване;
- площадкови комуникации (тръбопроводи, кабели, пътища);
- Вертикална планировка и възстановяване на терена;

** Изграждане на съоръжение за третиране на технологични отпадъчни води от ПСПВ:*

В границите на съществуващата площадка на ПСПВ:

- ниско строителство на съоръжения (полувкопан бетонов резервоар за утаяване);
- монтаж на необходимото оборудване (помпи, спирателни кранове);
- площадкови комуникации (тръбопроводи, кабели, пътища);
- вертикална планировка и възстановяване на терена.

За всяко инвестиционно предложение на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас ще се извършва процедура за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда, съгласно *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда*.

Интегрираният воден проект за област Бургас включва 31 обекта за изпълнение, посочени в следващата таблица:

Таблица 31. Обекти, предвиждани по Интегриран воден проект за област Бургас

№	Обект
1	Реконструкция на Деривация Ясна Поляна от НВ 4000 м ³ до НВ на гр. Приморско
2	Реконструкция на Деривация Ясна Поляна от ГРШ 1 до връзка към водоеми гр. Царево
3	Реконструкция на Деривация Ясна Поляна от ГРШ 1 до отклонение към гр. Созопол
4	Реконструкция на Деривация Ясна Поляна от отклонение към гр. Созопол до гр. Черноморец
5	Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Царево
6	Реконструкция на ВиК мрежата на с. Лозенец
7	Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Приморско
8	Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Китен
9	Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Созопол
10	Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Черноморец
11	Реконструкция на Деривация Камчия Юг
12	Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Айтос
13	Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Карнобат
14	Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Поморие
15	Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Ахелой
16	Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Обзор
17	Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Несебър
18	Реконструкция и изграждане на ВиК мрежата на кв. Меден Рудник
19	Реконструкция и изграждане на ВиК мрежата на кв. Крайморие
20	Реконструкция на Деривация Камчия Север
21	Реконструкция на главен водопровод за кв. Сарафово
22	Реконструкция на ВиК мрежата на кв. Сарафово
23	Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Бургас- Изток

№	Обект
24	Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Бургас- Запад
25	Нова ПСОВ Карнобат
26	Реконструкция на ПСОВ Бургас
27	Инсталация за изсушаване на утайки на ПСОВ Бургас
28	Разширение на ПСОВ Меден Рудник
29	Реконструкция на ПСОВ Обзор
30	Изграждане на съоръжение за третиране на технологични отпадъчни води (ТОВ) от ПСПВ Камчия
31	Изграждане на съоръжение за третиране на технологични отпадъчни води (ТОВ) от ПСПВ Ясна Поляна

По данни от Дружеството към март 2025 г изпълнението на Интегрирания воден проект е на два етапа, като първият етап включва обекти предимно в урбанизирани територии, а вторият включва обекти, в по-голямата си част попадащи частично или изцяло в границите на защитени зони.

Таблица 32. Първи етап от Интегриран воден проект за област Бургас

Обекти (проекти)	№ обект	Защитена зона	Директива	Актуално състояние	Местоположение/отстояние
Реконструкция и изграждане на ВиК мрежата на кв. Меден Рудник	18	BG0000271 Мандра Пода	ДХ и ДП	Завършен обект, издадено е Разрешение за ползване.	извън зона 800 m
		BG0000273 Бургаско езеро	ДХ и ДП		извън зона 60 m
Нова ПСОВ Карнобат	25	BG0000196 Река Мочурица	ДХ	Изпълнено СМР – 81%, като цяло по всички обекти на ПСОВ. Съставен е Акт образец 10/10.01.2025 г. за спиране на строителството поради прекратяване договора на строителния надзор.	извън зона 1000 m
Реконструкция на ПСОВ Бургас	26	BG0000273 Бургаско езеро	ДХ и ДП	Изпълнено СМР – 5%. Съставен е Акт образец 10/10.01.2025 г. за спиране на строителството поради прекратяване договора на строителния надзор.	извън зона < 18 m
Инсталация за изсушаване на утайки на ПСОВ Бургас	27	BG0000273 Бургаско езеро	ДХ и ДП		извън зона < 18 m
Реконструкция и изграждане на ВиК мрежата на гр. Бургас - Изток	23	BG0000270 Атанасовско езеро	ДХ и ДП	Завършен обект, издадено е Разрешение за ползване.	участък от водопровода, попадащ в зоната, е включен във втори етап останалите елементи са извън зона 50 m
		BG0000273 Бургаско езеро	ДХ и ДП		извън зона 50 m
Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Карнобат	13	BG0000196 Река Мочурица	ДХ	Подписано е Допълнително споразумение № 3/28.02.2025 г. към Договор	извън зона 1000 m

Обекти (проекти)	№ обект	Защитена зона	Директива	Актуално състояние	Местоположение/отстояние
				№ ЗОП-53/12.08.2022 г. за удължаване срока за завършване с 182 к. дни или до 12.09.2025 г. Изпълнено СМР Водопровод - 93%, Канализация - 90%. На 28.04.2025 г. стартира изпълнението на новопроектиран дъждопреливник № 10 по ул. Втора.	
Разширение на ПСОВ Меден Рудник	28	BG0000271 Мандра Пода	ДХ и ДП	Завършен обект, издадено е Разрешение за ползване.	извън зона тангира
Реконструкция и изграждане на ВиК мрежата на гр. Бургас - Запад	24	BG0000273 Бургаско езеро	ДХ и ДП	Издаден Акт образец № 15. Издадено е Разрешение за ползване № ДК-07-Б 58/25.03.2025 г. на външно ел. захранване; Със Заповед № ДК-08-Б-98/28.04.25г. е насрочена ДПК за обекта.	извън зона тангира (5 m)
Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Китен	8	BG0000143 Караагач	ДХ	Стартирало СМР през април 2024 г. за Подобект:	извън зона < 60m
		BG0001001 Ропотамо	ДХ	Реконструкция на улична водопроводна мрежа и външни водопроводи гр. Китен, община Приморско - изпълнени 100.00%. За Подобект: Реконструкция и доизграждане на улична канализационна мрежа и съоръжения – гр. Китен, за част: „Доизграждане на Дъждовен клон III“ - изпълнени 100.00%, за част: Изграждане на напорен тръбопровод от КПС 5 - изпълнени 100.0%, за част: „Реконструкция на канализационен колектор за битови води“ - клон 1 изпълнен на 100.00%, клон 2 изпълнен на 100.00%, за част: Рехабилитация на съществуващи КПС 3 и КПС 4 - изпълнение 40.00%, за част: Изграждане на Напорен тръбопровод от КПС 3 до ПСОВ „Китен“ - изпълнени 95.00%.	извън зона 10 m
Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Айтос	12	BG0000119 Трите братя	ДХ	Проектирането е завършено. Изпълнено е СМР водопровод – 97.5%,	в зона

Обекти (проекти)	№ обект	Защитена зона	Директива	Актуално състояние	Местоположение/отстояние
				канализация – 82.22%.	
Реконструкция на Деривация Камчия Юг	11	BG0000196 Река Мочурица	ДХ	Проектирането е завършено. Строителството е приключило на 100%. Издаден Акт образец 15, проведени са 72-часови проби в периода от 07.04.2025 до 09.04.2025 г. Предстои въвеждане на обекта в експлоатация.	извън зона над 1 km
Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Царево	5	BG0000208 Босна	ДХ	Изградена е линейна част по водопроводна и канализационна мрежа на 100%. Остава за изграждане Подобект 1 „Реконструкция на улична водопроводна мрежа и външни водопроводи на гр. Царево, община Царево“ - част 3 „Изграждане на втора камера на НВ Царево“. На 17.01.2025 г. Община Царево предостави одобрен проект за изменение на план за регулация за УПИ I-507-131 с отреждане за „техническа инфраструктура“ и ПИ 48619.507.129 по КKKP на землището на гр. Царево. На 26.03.2025 г. е подписан Договор със собствениците на земята и са изплатени обещанията. Изменението е внесено в кадастъра и е издадена скица на новият ПИ 48619.507.23 по КKKP на гр. Царево. Община Царево предостави на 04.04.2025 г. предоставя цялата необходима документация на Изпълнителя. Изготвя се на ново Технически проект за Етап III „Изграждане на втора камера на НВ Царево“. Предстои съгласуване и изготвяне на Комплексен доклад за оценка на съответствието.	извън зона < 700 m
		BG0001001 Ропотамо	ДХ		извън зона < 600 m
Реконструкция на ВиК мрежата на с. Лозенец	6	BG0000143 Караагач	ДХ	Извършва се СМР за Подобект 1: „Изграждане на втора камера на напорен резервоар на с. Лозенец“ изпълнението е 99%. За	извън зона 18 m
		BG0001001 Ропотамо	ДХ		извън зона < 200 m

Обекти (проекти)	№ обект	Защитена зона	Директива	Актуално състояние	Местоположение/отстояние
				Подобект 2: „Изграждане на канализационен тласкател от КПС 1 - Лозенец до ПСОВ „Лозенец“ е изпълнено 100%. За Подобект 3: „Изграждане на нов канализационен тласкател до ПСОВ Китен и реконструкция на КПС в ПСОВ Лозенец“ - изпълнение 96%. Има изготвен проект за изменение на ПУП-ПП, във връзка с подобект: „Изграждане на нов канализационен тласкател до ПСОВ Китен и реконструкция на КПС в ПСОВ Лозенец“. На 31.03.2025 г. проекта е внесен за одобрение в Областна управа Бургас и върнат на 10.04.2025 г. за отстраняване на забележки. Направена е корекция на изменение на ПУП-ПП и предстои отново да се внесе в Областна администрация Бургас.	
Реконструкция на главен водопровод за кв. Сарафово	21	BG0000151 Айтоска планина	ДХ	Приключен, издадено е Разрешение за ползване и Сертификат за изпълнение.	извън зона над 950 m.
		BG0000270 Атанасовско езеро	ДХ и ДП		извън зона над 1 km.
		BG0002043 Емине	ДП		извън зона над 850 m.
Реконструкция на ВиК мрежата на кв. Сарафово	22	BG0000270 Атанасовско езеро	ДХ и ДП	За строежа е издаден Сертификат за приемане, издадена е заповед за ДПК от РДНСК, заседанието се проведе успешно на 28.05.2025 г., подписан е акт 16. Предстои да се издаде Сертификат за изпълнение, РП от РДНСК и да се издаде сертификат за окончателно плащане.	извън зона над 1700 m
Реконструкция на Деривация Ясна Поляна от ГРШ 1 до връзка към водоеми гр. Царево	2	BG0000208 Босна	ДХ	Изпълнени са 98% - линейна част и 98% - шахти и отклонения. Остават за изпълнение безизкопни преминавания,	извън зона < 2 km
		BG0000143 Караагач	ДХ		извън зона 600 m
		BG0001001	ДХ		в зона

Обекти (проекти)	№ обект	Защитена зона	Директива	Актуално състояние	Местоположение/отстояние
		Ропотамо		преминаването в обсадна тръба на участъка до язовир „Потурнашки“ и довършителни СМР - работи по шахти оток.	извън зона 750 m
		BG0002041 Комплекс Ропотамо	ДП		
Реконструкция на ПСОВ „Обзор“	29	BG0002044 Камчийска планина	ДП	Строежът е приключен. Приет е с Акт 15 от 25.11.2024 г. и Сетификат за приемане от 11.12.2024г. Проведени са пробни изпитания. Проведена е ДПК и е издаденно РП от РДНСК. Издаден окончателен отчет и СМП № 4 за възстановена гаранция.	в зона

Таблица 33. Втори етап от Интегриран воден проект за област Бургас

Обекти (проекти)	№ обект	Защитена зона	Директива		Местоположение/отстояние
Реконструкция и изграждане на ВиК мрежата на кв. Краймorie	19	BG0000271 Мандра Пода	ДХ и ДП	Подготовка на документи за сключване на Договор с Изпълнител.	в зона
		BG0000273 Бургаско езеро	ДХ и ДП		извън зона < 170 m
Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Приморско	7	BG0001001 Ропотамо	ДХ	Етапа на проектиране е приключил от Изпълнителя.	в зона
		BG0002041 Комплекс Ропотамо	ДП	Техническият проект е съгласуван от Възложителя. В момента се съгласува по дружествата.	извън зона тангира
Реконструкция на Деривация Камчия Север	20	BG0000151 Айтоска планина	ДХ	Изготвен е технически проект и ОСИП, но бяха изтеглени по указание на Инженера. При проведена работна среща в общината са дадени отговори на поставени от Инженера въпроси. Община Бургас предостави писмен отговор и допълни издаденото РС. Предстои Инженера да издаде положителен доклад за изготвения технически проект за да се пристъпи към одобряване на проекта от Гл. архитект.	извън зона < 820 m.
		BG0000270 Атанасовско езеро	ДХ и ДП		в зона
Реконструкция на Деривация Ясна Поляна от НВ 4000 м³ до НВ на гр. Приморско	1	BG0001001 Ропотамо	ДХ	Техническият проект е съгласуван и предаден за изготвяне на ОСИП на Инженера/Строителния надзор.	в зона
		BG0002041 Комплекс Ропотамо	ДП		извън зона < 300 m

Обекти (проекти)	№ обект	Защитена зона	Директива		Местоположение/отстояние
Реконструкция на Деривация Ясна Поляна от ГРШ 1 до отклонение към гр. Созопол	3	BG0000146 Плаж Градина - Златна рибка	ДХ	Етап на проектиране на ТП. Изготвена е част 1 от ТП, предаден на Възложителя на 13.03.2025 г. и на 19.03.2025 г. е предаден на Инженера за изготвяне на ОСИП. На 20.05.2025 г. е предаден изготвен Доклад за оценка на съответствието. Предстои откриване на строителна площадка. Изготвена е част 2 на ТП и към момента се съгласува с инстанциите. На 14.05.2025 г. е издадена Заповед на Областния управител за допълване на Разрешението за строеж с чл. 148, ал. 5 от ЗУТ.	извън зона < 600 m
		BG0001001 Ропотамо	ДХ		в зона
		BG0002041 Комплекс Ропотамо	ДП		в зона
		BG0002077 Бакърлъка	ДП		в зона
Реконструкция на Деривация Ясна Поляна от отклонение към гр. Созопол до гр. Черноморец	4	BG0000146 Плаж Градина - Златна рибка	ДХ	Изготвен технически проект, който е съгласуван с всички експлоатационни дружества, с изключение на Областно пътно управление.	в зона периферия
		BG0002077 Бакърлъка	ДП		в зона
Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Несебър, к.к. Сл. Бряг, Равда	17	BG0000574 Ахелой - Равда - Несебър	ДХ	Етап на проектиране на ТП. Проекта е предаден на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас за съгласуване в качеството му на експлоатационно дружество, отстраняват се констатирани забележки.	в зона
		BG0002043 Емине	ДП		в зона
Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Ахелой	15	BG0000574 Ахелой - Равда - Несебър	ДХ	За подобекта към общ. Поморие е в процес на проектиране. Предстои съгласуване на проект с „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас, като експлоатационно дружество и изготвяне на ОСИП. За подобекта към общ. Несебър - проекта е одобрен, издадено е РС, открита е строителна площадка, одобрена е работната програма, изчаква се до 3 месеца доставка на одобрени материали.	извън зона < 500 m
		BG0002043 Емине	ДП		в зона
Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Созопол	9	BG0000146 Плаж Градина - Златна рибка	ДХ	Техническият проект е съгласуван с всички институции. Проектът е подписан от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас и Община Созопол в качеството им на Възложители. Възложен	извън зона < 250 m
		BG0001001 Ропотамо	ДХ		извън зона < 330 м.
		BG0002077 Бакърлъка	ДП		в зона

Обекти (проекти)	№ обект	Защитена зона	Директива		Местоположение/отстояние
				ОСИП. Спряна ОСИП, поради необходимост от провеждане на допълнителни устройствени процедури от страна на Община Созопол. Подготовка на процедура за избор на изпълнител на археологическо наблюдение и разкопки по трасето на обекта.	
Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Черноморец	10	BG0000146 Плаж Градина - Златна рибка	ДХ	Техническият проект е съгласуван с всички съгласувателни институции и разписан от Възложителите. Възложен е ОСИП. Получен положителен ОСИП и е заверен ТП. Предстои внасяне в Община Созопол за одобряване и допълване на РС. Взето е решение на ОбС Созопол за изпълнение СМР на обекта до 01.07.2025 г., след което следва да се спазва забраната съгл. ЗУЧК.	в зона периферия
		BG0002077 Бакърлъка	ДП		в зона
Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Поморие	14	BG0000151 Айтоска планина	ДХ	Изготвен ТП. Получено е становище за съгласуване от НИНК. Проекта предстои да се съгласува с АПИ. С останалите институции е съгласуван.	в зона
		BG0000152 Поморийско езеро	ДП		извън зона < 400 m
		BG0000620 Поморие	ДХ		извън зона < 200 m
		BG0002043 Емине	ДП		в зона
Реконструкция на ВиК мрежата на гр. Обзор	16	BG0000133 Камчийска и Еменска планина	ДХ	Изготвен ТП, съгласуван с всички експлоатационни дружества. Предстои съгласуване и одобряване от Възложителите.	извън зона < 650 m
		BG0001004 Емине - Иракли	ДХ		извън зона < 550 m
		BG0002043 Емине	ДП		в зона
		BG0002044 Камчийска планина	ДП		в зона

6. Демографско състояние на населените места на територията, обслужвана от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас
*** Брой, възрастова структура и териториално разпределение на населението**

Обслужваната от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас територия обхваща цялата област Бургас, включваща 13 общини – Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе и Царево, като след проведен референдум през 2021 г. се обособява и още една община – Обзор, която до този момент е част от община Несебър.

Към 31 декември 2024 г. населението на област Бургас е 388 919 души, което представлява 6.0% от населението на страната и нарежда областта на 4-то място по брой на населението непосредствено след областите София (столица), Пловдив и Варна. В сравнение с 2023 г. населението на областта намалява с 4 473 души или с 1.2%. Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението, са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция на населението.

По-голямата част от общия брой на населението са жени – съответно 202 477 жени към 186 442 мъже.

От населението на областта 388 919 души, 297 995 души живеят в градовете, а 90 924 души в селата.

Детайлна информация относно населението по пол и местоживее в общините в обхвата на ВиК Бургас за 2024 година е дадена в следващата таблица:

Таблица 34. Население по пол и местоживее в общините в обхвата на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас

Общини	Общо	Мъже	Жени	Градове		Села	
				Мъже	Жени	Мъже	ени
Бургас	195 719	92 430	103 289	89 822	100 666	2 608	2 623
Айтос	24 956	11 978	12 978	8 116	9 055	3 862	3 923
Камено	9 239	4 588	4 651	1 740	1 839	2 848	2 812
Карнобат	19 893	9 576	10 317	6 817	7 551	2 759	2 766
Малко Търново	2 523	1 225	1 298	745	831	480	467
Несебър	33 749	16 054	17 695	11 522	13 021	4 532	4 674
Поморие	26 597	12 794	13 803	9 022	9 961	3 772	3 842
Приморско	6 252	2 990	3 262	1 946	2 165	1 044	1 097
Руен	25 818	12 923	12 895	0	0	12 923	12 895
Созопол	12 628	6 236	6 392	3 191	3 336	3 045	3 056
Средец	12 839	6 537	6 302	3 669	3 859	2 868	2 443
Сунгурларе	10 288	5 029	5 259	1 310	1 342	3 719	3 917
Царево	8 418	4 082	4 336	3 117	3 352	965	984
Област Бургас	388 919	186 442	202 477	141 017	156 978	45 425	45 499
Република България	6 437 360	3 095 140	3 342 220	2 257 769	2 486 342	837 371	855 878

Източник: НСИ

Продължава процесът на демографско остаряване на населението, като показателите за област Бургас са близки до тези за страната. Към 31.12.2024 год. населението на област Бургас на 65 и повече години е 89 301 души. Процесът на остаряване е по-силно изразен сред жените отколкото сред мъжете, което се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и в резултат на това на по-ниската средна продължителност на живота при тях. Остаряването на населението е по-силно изразено в селата отколкото в градовете. Детайлна информация за населението в област Бургас по възраст, местоживее и пол е дадена в следващата таблица:

Таблица 35. Население в област Бургас по възраст, местоживее и пол към 31.12.2024 год.

Възраст	Общо			Градове		Села	
	Общо	Мъже	Жени	Жени	Мъже	Жени	Мъже
Общо	388 919	186 442	202 477	141 017	156 978	45 425	45 499
0	3 049	1 548	1 501	1 171	1 099	377	402
1 - 4	13 635	7 115	6 520	5 422	4 956	1 693	1 564
5 - 9	19 368	9 883	9 485	7 652	7 330	2 231	2 155
10 - 14	20 661	10 666	9 995	8 125	7 697	2 541	2 298
15 - 19	21 922	11 303	10 619	8 538	8 056	2 765	2 563
20 - 24	15 492	7 840	7 652	5 693	5 669	2 147	1 983
25 - 29	14 806	7 604	7 202	5 580	5 431	2 024	1 771
30 - 34	19 426	9 756	9 670	7 174	7 389	2 582	2 281
35 - 39	25 720	12 851	12 869	9 926	10 371	2 925	2 498
40 - 44	28 528	14 514	14 014	11 223	11 297	3 291	2 717
45 - 49	31 165	15 773	15 392	12 403	12 382	3 370	3 010
50 - 54	31 085	15 631	15 454	12 029	12 212	3 602	3 242
55 - 59	27 199	13 302	13 897	9 982	10 676	3 320	3 221
60 - 64	27 562	12 801	14 761	9 529	11 426	3 272	3 335
65 - 69	27 806	12 307	15 499	9 146	11 960	3 161	3 539
70 - 74	24 814	10 515	14 299	7 840	11 060	2 675	3 239
75 - 79	18 756	7 190	11 566	5 353	8 902	1 837	2 664
80 - 84	10 267	3 511	6 756	2 531	4 991	980	1 765
85 - 89	5 465	1 702	3 763	1 224	2 875	478	888
90 - 94	1 872	546	1 326	408	1 022	138	304
95 - 99	298	77	221	63	166	14	55
100 +	23	7	16	5	11	2	5

Източник: НСИ

Информация за населението в област Бургас и в общините от област Бургас под, във и над трудоспособна възраст към 31.12.2024 год. по области, общини и местоживее е дадена в следващата таблица:

Таблица 36. Информация за населението в област Бургас и в общините от област Бургас под, във и над трудоспособна възраст към 31.12.2024 год. по области, общини и местоживее

Области Общини Възрастови категории	Общо			В т. ч. в градовете		
	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени
Бургас	195 719	92 430	103 289	190 488	89 822	100 666
Под трудоспособна възраст	31 266	16 060	15 206	30 521	15 693	14 828
В трудоспособна възраст	116 531	59 053	57 478	113 607	57 465	56 142
Над трудоспособна възраст	47 922	17 317	30 605	46 360	16 664	29 696
Камено	9 239	4 588	4 651	3 579	1 740	1 839
Под трудоспособна възраст	1 427	717	710	609	323	286
В трудоспособна възраст	5 074	2 823	2 251	2 014	1 074	940
Над трудоспособна възраст	2 738	1 048	1 690	956	343	613

Области Общини Възрастови категории	Общо			В т. ч. в градовете		
	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени
Карнобат	19 893	9 576	10 317	14 368	6 817	7 551
Под трудоспособна възраст	3 284	1 723	1 561	2 401	1 235	1 166
В трудоспособна възраст	11 087	5 833	5 254	8 156	4 236	3 920
Над трудоспособна възраст	5 522	2 020	3 502	3 811	1 346	2 465
Малко Търново	2 523	1 225	1 298	1 576	745	831
Под трудоспособна възраст	286	157	129	161	96	65
В трудоспособна възраст	1 209	678	531	792	427	365
Над трудоспособна възраст	1 028	390	638	623	222	401
Несебър	33 749	16 054	17 695	24 543	11 522	13 021
Под трудоспособна възраст	5 055	2 570	2 485	3 614	1 842	1 772
В трудоспособна възраст	19 973	10 124	9 849	14 656	7 319	7 337
Над трудоспособна възраст	8 721	3 360	5 361	6 273	2 361	3 912
Поморие	26 597	12 794	13 803	18 983	9 022	9 961
Под трудоспособна възраст	4 011	2 049	1 962	2 739	1 407	1 332
В трудоспособна възраст	15 403	7 964	7 439	10 793	5 533	5 260
Над трудоспособна възраст	7 183	2 781	4 402	5 451	2 082	3 369
Приморско	6 252	2 990	3 262	4 111	1 946	2 165
Под трудоспособна възраст	828	399	429	543	260	283
В трудоспособна възраст	3 535	1 860	1 675	2 415	1 242	1 173
Над трудоспособна възраст	1 889	731	1 158	1 153	444	709
Руен	25 818	12 923	12 895	-	-	-
Под трудоспособна възраст	4 278	2 244	2 034	-	-	-
В трудоспособна възраст	15 833	8 413	7 420	-	-	-
Над трудоспособна възраст	5 707	2 266	3 441	-	-	-
Созопол	12 628	6 236	6 392	6 527	3 191	3 336
Под трудоспособна възраст	1 666	864	802	686	350	336
В трудоспособна възраст	7 256	3 898	3 358	3 708	1 972	1 736
Над трудоспособна възраст	3 706	1 474	2 232	2 133	869	1 264
Средец	12 839	6 537	6 302	7 528	3 669	3 859
Под трудоспособна възраст	2 115	1 089	1 026	1 349	702	647
В трудоспособна възраст	7 122	4 012	3 110	4 319	2 283	2 036
Над трудоспособна възраст	3 602	1 436	2 166	1 860	684	1 176
Сунгурларе	10 288	5 029	5 259	2 652	1 310	1 342
Под трудоспособна възраст	1 772	908	864	495	265	230
В трудоспособна възраст	5 785	3 110	2 675	1 521	810	711
Над трудоспособна възраст	2 731	1 011	1 720	636	235	401
Царево	8 418	4 082	4 336	6 469	3 117	3 352
Под трудоспособна възраст	1 203	596	607	989	502	487
В трудоспособна възраст	4 879	2 578	2 301	3 819	1 992	1 827
Над трудоспособна възраст	2 336	908	1 428	1 661	623	1 038

Източник: НСИ

- * Естествен и механичен прираст на населението
- Раждаемост

През 2024 г. в областта са регистрирани 3 055 родени деца, като от тях 3 037 (99.4%) са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените намалява с 339 деца, или с 10.0%. Детайлна информация за раждаемостта в област Бургас, вкл. и по общини в границите на област Бургас, е дадена в следващата таблица:

Таблица 37. Раждаемост в област Бургас към 31.12.2024 год.

Общини	Живородени		
	Общо	Момчета	Момичета
Област Бургас	3 037	1 540	1 497
Айтос	214	125	89
Бургас	1 499	758	741
Камено	97	50	47
Карнобат	165	85	80
Малко Търново	13	6	7
Несебър	222	111	111
Поморие	211	97	114
Приморско	45	25	20
Руен	210	105	105
Созопол	85	43	42
Средец	120	65	55
Сунгурларе	96	41	55
Царево	60	29	31

Източник: НСИ

Коефициентът на общата раждаемост за област Бургас през 2024 г. е 7.9‰, а през предходната 2023 г. е бил 8.8‰.

Броят на живородените момчета (1 540) в област Бургас е с 43 повече от този на живородените момичета (1 497), или на 1 000 момчета се падат 972 момичета. В градовете и селата на областта живородените през 2024 г. са съответно 2 239 и 798, а коефициентът на раждаемост е 7.6‰ в градовете и 8.8‰ в селата.

Броят на жените във фертилна възраст (15 - 49 навършени години), или размерът на родилните контингенти и тяхната плодовитост, оказват решаващо влияние върху равнището на раждаемостта и определят характера на възпроизводството на населението. Към 31.12.2024 г. броят на жените във фертилна възраст в област Бургас е 77 418.

• Смъртност

Броят на умрелите в област Бургас през 2024 г. е 5 152 души. Детайлна информация за смъртността в област Бургас, вкл. и по общин, е дадена в следващата таблица:

Таблица 38. Обща смъртност в област Бургас към 31.12.2024 год.

Общини	Смъртност		
	Общо	Мъже	Жени
Област Бургас	5 152	2 687	2 465
Айтос	363	196	167
Бургас	2 361	1 229	1 132
Камено	195	93	102
Карнобат	354	169	185
Малко Търново	61	32	29

Несебър	283	157	126
Поморие	361	178	183
Приморско	97	56	41
Руен	302	164	138
Созопол	200	108	92
Средец	237	127	110
Сунгурларе	209	97	112
Царево	129	81	48

Източник: НСИ

Коефициентът на обща смъртност е 13.3‰ при 15.6‰ за страната. Спрямо предходната година броят на умрелите се увеличава с 223, или с 4.1%. Смъртността сред мъжете (14.5‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (12.2‰). През 2024 г. на 1 000 жени умират 1 090 мъже. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. В градовете на област Бургас коефициентът на смъртност е 12.4‰, а в селата - 16.3‰.

През 2024 г. в областта са починали 20 деца на възраст до една година, коефициентът на детска смъртност е 6.6‰ и се е увеличил спрямо предходната година 5.0‰.

В структурата на смъртността по причини през 2024 г. не се наблюдават съществени промени. Водеща причина за настъпване на смърт остават болестите на органите на кръвообращението, с относителен дял 60.4%. Сред тях най-голяма е честотата на умиранията от мозъчносъдови болести – 21.49%, исхемична болест на сърцето – 8.61% и инфаркт на миокарда – 5.12%. На второ място са умиранията от новообразувания.

В структурата на останалите причини за смърт следват: болести на храносмилателната система, болести на дихателната система, болести на пикочо-половата система, травми и отравяния и някои други последици от външни причини.

• Естествен прираст

Разликата между ражданията и умиранията представлява естественият прираст на населението. През 2024 г. абсолютният размер на естествения прираст в област Бургас е минус 2 115 души. В сравнение с предходната година отрицателният прираст е нараснал с 116 души (виж следващата таблица).

Таблица 39. Естествен прираст на населението в област Бургас към 31.12.2024 год.

Общини	Естествен прираст		
	Общо	Мъже	Жени
Област Бургас	-2 115	-1 147	-968
Айтос	-149	-71	-78
Бургас	-862	-471	-391
Камено	-98	-43	-55
Карнобат	-189	-84	-105
Малко Търново	-48	-26	-22
Несебър	-61	-46	-15
Поморие	-150	-81	-69
Приморско	-52	-31	-21
Руен	-92	-59	-33
Созопол	-115	-65	-50

Средец	-117	-62	-55
Сунгурларе	-113	-56	-57
Царево	-69	-52	-17

Източник: НСИ

Намалението на населението, измерено чрез коефициента на естествения прираст, е минус 5.4‰ за областта, като в градовете е минус 4.8‰, а в селата - минус 7.5‰, или намалението на населението в резултат на естествения прираст се дължи предимно на негативните демографски тенденции в селата.

• Механично движение на населението

Съществено влияние върху броя и структурите на населението оказва механичният прираст (нетното салдо от вътрешната и външна миграция), който е положителен - 6 588 души. Той се формира като разлика между броя на заселилите се (13 572) и изселилите се (6 984) от областта.

Данни за механичния прираст на населението като цяло за страната и за област Бургас и общините в област Бургас е дадена в следващата таблица:

Таблица 40. Механичен прираст на населението общо за страната и за област Бургас и общините в границите на област Бургас

Общини	Заселени			Изселени			Механичен прираст		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Република България	149 022	72 335	76 687	109 835	50 343	59 492	39 187	21 992	17 195
Област Бургас	13 572	6 537	7 035	6 984	3 266	3 718	6 588	3 271	3 317
Айтос	653	317	336	515	245	270	138	72	66
Бургас	4 626	2 202	2 424	2 854	1 411	1 443	1 772	791	981
Камено	219	108	111	179	92	87	40	16	24
Карнобат	291	127	164	353	145	208	-62	-18	-44
Малко Търново	85	41	44	72	33	39	13	8	5
Несебър	4 454	2 151	2 303	926	448	478	3 528	1 703	1 825
Поморие	1 108	521	587	463	202	261	645	319	326
Приморско	274	136	138	144	69	75	130	67	63
Руен	479	240	239	451	170	281	28	70	-42
Созопол	543	278	265	360	164	196	183	114	69
Средец	304	159	145	287	129	158	17	30	-13
Сунгурларе	251	110	141	229	88	141	22	22	0
Царево	285	147	138	151	70	81	134	77	57

Източник: НСИ

7. Шум

Съгласно Наредба № 6 от 26 юни 2006 г за показателите на шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (Наредба № 6, изм. и доп. ДВ бр. 24 от 25.03.2022 г), граничните стойности на нивата на шума в различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях са както следва:

Таблица 41. Гранични стойности на нивата на шума в различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях

Територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях	Еквивалентно ниво на шума в dB(A)		
	ден	вечер	нощ
Жилищни зони и територии	55	50	45
Смесени централни градски части	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на релсов железопътен и трамваен транспорт	65	60	55
Територии, подложени на въздействието на авиационен шум	65	65	55
Производствено-складови територии и зони	70	70	70
Зони за обществен и индивидуален отдих	45	40	35
Зони за лечебни заведения	45	35	35
Зони за научноизследователска и учебна дейност	45	40	35
Тихи зони извън урбанизираните територии	40	35	35

Забележка: Граничната стойност на максималното ниво на шума при прелитане на летателно средство над определена територия е 85 dB(A).

За област Бургас публикуваните от НСИ данни са за 37 наблюдавани пунктове, всички в гр. Бургас. Данните не дават информация за нивата на шума в съответните територии и устройствени зони.

Таблица 42. Регистрирани шумови нива за област Бургас за периода 2019-2023 г. (брой наблюдавани пунктове 37)

Разпределение на наблюдаваните пунктове според регистрираните шумови нива - dB							
година	под 58	58-62	63-67	68-72	73-77	78-82	над 82
2019	8	3	6	11	9	-	-
2020	7	3	7	14	6	-	-
2021	7	2	9	14	5	-	-
2022	7	2	8	12	8	-	-
2023	7	3	7	13	7	-	-

Източник: НСИ

Програмата за мониторинг на шум в гр. Бургас включва 37 пункта за наблюдение. Разпределението на пунктовете на територията на гр. Бургас е следното:

- пунктове върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета – 18 пункта;
- пунктове върху територии с промишлени източници на шум – производствено-складови територии и зони – 9 пункта;
- пунктовете върху територии, подлежащи на усилен шумозащита – 10 пункта.

През 2023 г. определянето на нивата на шум е извършено, чрез измервания на всичките 37 пункта. Измерванията са проведени по график в периода м. Септември - м. Октомври 2023г., три пъти през деня, в два последователни дни на един пункт.

Въз основа на обобщените данни от измерванията на шум в контролните пунктове на гр. Бургас през 2023 г., РЗИ – Бургас представя следните изводи:

- в съответствие с Наредба № 6/26.06.2006г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието,

границните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението, в границите на здравните норми е шумът в 11 контролни пункта – 30% от пунктовете. През 2023 г. допустимите шумови нива са превишени в 26 пункта - 70% от общия брой контролирани пунктове, което води до извода, че шумовия фон на гр. Бургас е променлив, без съществени промени в общата тенденция;

- шумовите нива, измерени в пунктовете върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик са 11-16 пункта над нормата, в сравнение с предходната година -10-16 пункта над нормата;

- сравнително благоприятна е акустичната обстановка в пунктове върху територии, подлежащи на усилен шумова защита, със сравнително непроменлива тенденция, с леко занижаване;

- пунктовете върху територии с промишлени източници на шум – производствено-складови територии и зони, измерените нива на шума са със завишаване в тенденцията от 2022г.;

- шумовите нива, измерени в пунктовете върху територии, подложени на въздействието на железопътен транспорт и авиационен шум запазват тенденцията да са в нормата, без промяна в тенденцията от миналата година, с леко завишаване на един от пунктовете, подложени на авиационния шум.

От характеристиките на всички пунктове за пробонабиране е видно, че основни източници на шум продължават да бъдат:

- изключително натоварения транспортен трафик на автомобили;
- недостатъчно обходни пътища за транзитно-преминаващи транспортни средства извън града;
- минимално разстояние между сградите и пътните платна;
- недостатъчното екраниране на транспортния шум;
- шумът от увеселителни заведения, особено през летния туристически сезон.

От измерените през 2023г. нива на шум е видно, че шумовото натоварване на гр. Бургас е често над допустимите стойности и може да причини неблагоприятни ефекти върху човешкото здраве.

Таблица 43. Регистрирани шумови нива през 2023 г.

Области / градове	Наблюдавани пунктове - брой	В това число над допустимите норми	Разпределение на наблюдаваните пунктове според регистрираните шумови нива - dB						
			под 58	58-62	63-67	68-72	73-77	78-82	над 82
Общо	744	518	169	129	281	135	29	1	-
Област Бургас	37	26	7	3	7	13	7	-	-
Бургас	37	26	7	3	7	13	7	-	-

Източник: НСИ

По данни от последния Доклад за състоянието на околната среда през 2023г. от РИОСВ-Бургас, наблюдаваните пунктове са както следва:

- 14 пункта, разположени на територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик. Измерени са средни нива на звуково налягане през 2023 г. са от 71 до 76 dB/A/, а отчетените нива през 2022 г. са от 70 до 76 dB/A/.

Наблюдава се леко завишаване на средните нива на шум в следните пунктове:

- бул. „Д. Димов“, бл.55 - 71 dB/A/ за 2023 г., а през 2022 г. - 70 dB/A/;
- ж.к. „Меден рудник“, бул. „Захари Стоянов“ срещу блок 410 - 71 dB/A/ за 2023 г., спрямо предходната 2022 г. - 70 dB/A/.

Отчита се леко занижаване на средните нива на шум в пунктовете:

- бул. „Стефан Стамболов“ бл.43 - 72 dB/A/ за 2023 г., спрямо предходната 2022 г. - 73 dB/A/;
- ул.„Булаир“, до хотел „Булаир“- 71 dB/A/ за 2023 г., спрямо предходната 2022 г. - 72 dB/A/.

Няма промяна в средните нива на шум през настоящата и предходната година в следните пунктове:

- бул. „Стефан Стамболов“, ж.к.„Зорница“ пред бл.2-3 - 73 dB/A/;
- бул. „Струга“ пред бл. 92 - 73 dB/A/;
- бул.„Сан Стефано“, блок 105- 71 dB/A/;
- бул. „Професор Якимов“, пред университет „Проф. Д-р Асен Златаров“ - 76 dB/A/;
- бул. „Демокрация“, бл. 77 - 71 dB/A/;
- бул. „Христо Ботев“, бл. 59 - 72 dB/A/;
- бул.„Иван Вазов“, хотел „Сезони“- 72 dB/A/;
- бул.„Мария Луиза“, блок.1 - 71 dB/A/;
- бул. „Никола Петков“, бл.18 - 71 dB/A/;
- ж.к. „Славейков“, бул. „Стефан Стамболов“ блок 95 - 72 dB/A/.

Отчетените шумови нива в пунктовете от тази група са с 11 dB/A/ до 17 dB/A/ над граничната стойност.

Средночасовата интензивност на автомобилното движение в тази група от контролни пунктове е висока и варира от 1 604 до 3 776 МПС/час. Най-висока средночасова интензивност на автомобилното движение остава в пункт № 1, бул. „Стефан Стамболов“ - ж. к. „Зорница“, пред бл. 2-3, където средната интензивност на МПС/час се е повишила на 3 776, в сравнение с 2022 г. – 3 644 МПС/час. Най-ниската средночасова интензивност на автомобилното движение е на пункт № 10, бул. „М.Луиза“, бл.1, чиято стойност се е повишила на 1 604 МПС/час, в сравнение с 2022 г.- 1 547 МПС/час.

Установеното средно еквивалентно ниво на шум за 2023 г. е същото като за 2022 г. - 71,93 dB/A/, при гранична стойност за този тип територия 60 dB/A/.

Средночасовата интензивност на автомобилното движение в тази зона леко се е увеличила на 2299,64 МПС/час, при 2221,79 МПС/час за предходната година.

• Пунктове, разположени на територии, подложени на въздействието на железопътен транспорт– 2 пункта.

Пунктове, разположени на територии, подложени на въздействието на железопътен транспорт са - Квартал „ЖП - фондови жилища“ 36 и Жилищни общежития /пост 2/.

Няма промяна в средните нива на шум през настоящата година и предходната както на първия пункт - 65 dB/A/, така и във втория пункт - 66 dB/A/. Гранична стойност за тези пунктове е 66 dB/A/.

• Пунктове, разположени на територии, подложени на въздействието на на авиационен шум – 2 пункта.

Пунктовете се намират в кв. „Сарафово“, единия на ул. „Брацигово“ № 27 и другия на ул. „Антон Иванов“ № 41. На тези контролни пунктове за 2023 г. са измерени еквивалентни нива на шум съответно 64 dB/A/ и 54 dB/A/, докато за 2022г. са съответно 64 dB/A/ и 53 dB/A/ dB/A/. Граничната стойност за тази територия е 65 dB/A/. Наблюдава леко завишаване на шума на втория пункт, без промяна на първия, като тенденцията през последните години е занижаване на шумовите нива.

При дейностите по ВиК инфраструктурата се генерира шум основно от строително-монтажната и транспортна техника, за извършване на различни видове работи (изкопни, насипни, монтажни, транспортни и др.).

Нивата на шума, излъчван от основните видове машини и съоръжения, варират в широки граници: багер – 80÷90 dBA, булдозер – 90÷105 dBA, различни видове валяци – 84÷93 dBA, тежкотоварни автомобили – 80÷92 dBA и други. В определени периоди от време, в близост до работещите машини, може да се очаква еквивалентно ниво на шума около 90 dBA.

Съвременните машини са с по-добри технически, включително и акустични характеристики, което води до по-ниски нива на излъчвания шум както в околната среда, така и на работното място на оператора. Като пример: хидравличен багер “Komatsu PC 350 NLC-8” – 83 dBA (71 dBA), булдозер “Komatsu D 155 AX-6” – 89 dBA (78 dBA). Посочените нива на шума са на разстояние 5 м от работещата машина, а тези в скобите – на мястото на оператора. Еквивалентното ниво на шума, в близост до работещата техника, също ще бъде по-ниско (в граници 85-90 dBA).

Очакваното еквивалентно ниво на шума, създаван от товарния транспортен поток, на разстояние 7.5 м от оста на пътя, е в границите 55-60 dBA (по аналогия с други аналогични обекти).

Видно е, че при използване на строително-монтажна и транспортна техника за изграждане или поддръжка на ВиК инфраструктурата има условия за превишаване на граничните стойности на нивата на шума в различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях.

За смекчаване на шумовото замърсяване се препоръчва използване на съвременна механизация с максимално добри акустични характеристики.

V. ФИНАНСОВИ ПАРАМЕТРИ НА ДРУЖЕСТВОТО, СВЪРЗАНИ С ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА

1. Бюджет

В настоящия план, бюджетните пера на Дружеството са съобразени с приходните и разходните пера, заложи в годишните отчети на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас към КЕВР. Обобщени данни за периода 2022 – 2024 г. са представени в следващата таблица.

Таблица 44. Бюджет на ВиК Бургас за периода 2022 – 2024 г.

Бюджетни пера (хил. лв.)	2022 г.	2023 г.	2024 г.
ПРИХОДИ	103 446	108 404	140 659
Приходи от оперативна дейност	103 446	108 402	140 653
Приходи от ВиК услуги	71 235	88 228	106 510
Приходи от начислени лихви за предоставени ВиК услуги	571	865	1 124
Приходи от присъединяване	0	0	0
Други приходи	2 139	1 533	2 490
Приходи от строителство	15 320	17 278	28 825
Приходи от финансираня	14 181	498	1 704
Финансови приходи	0	2	6
Приходи от лихви	0	2	6
Положит. разлики от операции с фин.активи	0	0	0
Положит. разлики от промяна на валут.курсове	0	0	0
Други финансови приходи	0	0	0
РАЗХОДИ	100 455	99 919	137 286
Разходи от оперативна дейност	99 236	98 425	133 936
Суровини и материали	36 005	19 700	20 955
Външни услуги	17 125	22 505	37 163
Разходи за възнаграждения	19 460	23 801	28 443

Бюджетни пера (хил. лв.)	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Разходи за социални осигуровки	6 624	8 141	10 664
Разходи за амортизация	4 314	3 675	3 682
Разходи за обезценка на вземания	3 058	4 951	6 494
Разходи за строителство	10 229	13 059	24 123
Данъци и такси	1 840	1 813	1 889
Разходи от присъединяване	0	0	0
Други разходи	580	780	523
Финансови разходи	1 219	1 494	3 350
Разходи за лихви	1 219	541	2 656
Разходи от обезценка на финансови активи	0	0	0
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	0	55	1
Други финансови разходи	0	898	693
Печалба/ Загуба от оперативна дейност	4 210	9 977	6 716
Печалба/ Загуба преди данъци	2 991	8 485	3 372
Разходи за данъци от печалбата	319	718	204
Други данъци, алтернативни на корпоративния данък	0	0	0
Печалба/ Загуба	2 672	7 767	3 168

Източник: Годишни отчети на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас към КЕВР

2. Приходиизточници

Постъпленията на Дружеството за периода 2022 -2024 г са обобщени в следващата таблица:

Таблица 45. Постъпления на ВиК Бургас за периода 2022 – 2024 г.

Постъпления по приходни пера (хил. лв.)	2022 г.	2023 г.	2024 г.
ПОСТЪПЛЕНИЯ	103 445	108 939	215 614
Постъпления от оперативна дейност	87 864	107 067	107 327
Постъпления от ВиК услуги	70 491	87 283	104 426
Постъпления от начислени лихви за предоставени ВиК услуги	0	0	0
Постъпления от други приходи	15 183	17 183	0
Постъпления от нерегулирана дейност	876	1 120	1 248
Постъпления от услугата доставяне на вода за друг ВиК оператор	1 314	1 481	1 653
Постъпления от услугата доставяне на непитейна вода	0	0	0
Финансови постъпления	15 581	1 872	108 287
Постъпления от лихви	0	2	9
Постъпления от финансираня	14 180	498	22 732
Други финансови постъпления	0	0	70 990
Постъпления от ДДС	1 401	1 372	14 556

Източник: Годишни отчети на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас към КЕВР

3. Разходи, вкл. свързани с опазването на околната среда

Разходите на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас по пера и направления за периода 2022 – 2024 г. са както следва:

Таблица 46. Разходи на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас по пера и направления за периода 2022 – 2024 г., хил.лв.

Разходи по икономически елементи	Доставяне на вода на потребителите			Отвеждане на отпадъчните води			Пречистване на отпадъчните води		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Химикали	566	874	994	0	0	0	800	909	1 010
Електроенергия за	6 727	5 642	5 126	2 271	1 674	1 533	4 050	3 112	2 915

Разходи по икономически елементи	Доставяне на вода на потребителите			Отвеждане на отпадъчните води			Пречистване на отпадъчните води		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
технологични нужди									
Горива и смазочни материали	791	714	711	220	210	177	289	239	241
Работно облекло	57	81	109	3	4	3	13	15	30
Канцеларски материали	43	44	40	3	2	2	8	2	9
Материали за оперативен ремонт	822	968	1 002	95	90	118	140	153	352
Други разходи за материали	145	160	138	18	14	27	37	50	49
Разходи за външни услуги	4 544	6 402	7 673	543	714	744	2 277	2 983	3 167
Разходи за амортизация	17 214	6 123	30 679	4 287	3 925	9 080	2 166	1 216	2 705
Разходи за възнаграждения	12 137	13 564	16 764	1 934	2 131	2 563	4 573	4 997	6 252
Разходи за осигуровки	4 159	4 989	6 517	700	856	1 067	1 506	1 758	2 324
Данъци и такси	1 606	1 568	1 642	32	34	32	199	28	213
Други разходи	56	44	98	3	9	16	34	23	41
Общо разходи	48 866	4 174	71 493	9 896	9 645	15 370	16 092	15 665	19 308
Общо разходи за оперативен ремонт	2 509	3 441	4 384	317	356	432	663	1 246	1 351
Променливи разходи	9 075	8 465	8 153	2 124	1 739	1 581	5 299	4 414	4 463

Източник: Годишни отчети на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас към КЕВР

4. Ниво на такси, вкл. свързани с опазване на околната среда

Съгласно действащото българско законодателство, единичният размер на таксите за водовземане на природни и заустване на отпадъчни води е регламентиран в *Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване*, приета с ПМС № 383 от 29.12.2016 г., обн., ДВ, бр. 2/6.01.2017 г., изм. ДВ, бр. 56/16.07.2019 г.

Единичният размер на таксата за водовземане за обществено питейно – битово водоснабдяване е фиксирана на 0,02 (лв./м³). Единичния размер на таксата за заустване на отпадъчни води се изменя през годините, като за 2017-2018 г. възлиза на 0.005 (лв./м³), 2019-2020 г. на 0.006 (лв./м³), а след 01.01.2021 г. на 0.007 (лв./м³). Важно е да се уточни, че единичния размер на таксата се отнася към годишно фактурираните водни количество от ВиК оператора за потребителите, които ползват услугата „отвеждане на отпадъчни води“, а не към действителния обем заустени отпадъчни води. Общия размер на таксата за заустване се коригира с коефициенти, които отчитат вида на водоприемника, броят на заустванията, както и степента на пречистване на отпадъчните води.

Общият размер на таксите, които ВиК Бургас дължи на МОСВ за водовземане и заустване на води за периода 2022 – 2024 г. е представен в следващата таблица:

Таблица 47. Дължими такси за водовземане и заустване към МОСВ

Такси в хил. лв.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Водовземане	1260.86	1214.49	1305.65
Заустване	145.06	145.64	154.61

Източник: Годишни отчети на ВиК Бургас към КЕВР

VI. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ (SWOT АНАЛИЗ)

„Анализът на средата“ е един от най-важните етапи в стратегическото планиране. В технологията на стратегическото планиране SWOT анализът има ключово значение. Благодарение на него получените резултати от „анализа на средата“ могат да се приоритизират и да бъдат структурирани по начин, позволяващ извличането на генералните стратегически цели. SWOT анализът е акроним от: S – Strengths – силни страни; W – Weakness – слаби страни, проблеми; O – Opportunities – възможности, шансове; T – Threats – заплахи, възможни опасности.

SWOT анализът изхожда от идеята за разделянето на обекта на стратегически анализ от средата, в която той функционира. Обектът на стратегически анализ се разглежда откъм неговите „силни“ и „слаби“ страни. Средата, в която функционира обектът на стратегически анализ се диференцира на „възможности“ и „заплахи“.

Възможности: Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда на Дружеството. Това са благоприятни за Дружеството потенции от които то се възползва или би могло да се възползва.

Заплахи: Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда за Дружеството. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) състояние на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас.

Силни страни: Силните страни са ресурс, умение или друго преимущество, което притежава Дружеството. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас.

Слаби страни: Слабите страни представляват ограниченията или недостига на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието на Дружеството.

Между четирите квадранта съществуват определени зависимости. Връзката между възможностите и силните страни дава представа за лостовете на развитие. Връзката между слабите страни и заплахите формира основните проблеми на развитие. Връзката между силните страни и заплахите определя рисковете на развитие, а връзката между слабите страни и възможностите извежда ограниченията на развитие. От тази класификация произтичат и условните наименования на различните видове стратегии. Най-благоприятната стратегическа позиция е агресивната стратегия. Всеки обект на анализ се стреми да заеме максимална площ в квадранта между силните страни и възможностите. Тази позиция е най-благоприятна и стратегията на развитие трябва да е построена така, че заемащата в нея площ само да се увеличава. Стратегията на развитие, която се определя между слабите страни и възможностите може да се нарече концентрираща, защото тя е насочена към използване на съществуващите благоприятни условия за развитие чрез намаляване на слабите страни. Стратегията на развитие, която се определя между слабите страни и заплахите може да се нарече защитната е найнеблагоприятна. Организацията, попаднала в тази позиция трябва да търси възможност за оцеляване и след това да се опита да премине в някой от другите квадранти. Диверсификационната стратегия се определя между силните страни и заплахите. Основната посока на стратегическо развитие при нея е насочена към намаляване или ограничаване на заплахите и при едновременно укрепване на силните страни. Схема за резултатите от SWOT-анализа на Плана за опазване на околната среда на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас е представена в Таблица 8.

Таблица 48. SWOT анализ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<u>Общи</u> • Получено одобрение от Европейската	<u>Общи</u> • Голяма площ на обслужваната територия

Комисия за финансиране на „Интегриран воден проект за област Бургас“. <u>Водоизточници</u> • Съществуващите повърхностни водоизточници имат достатъчен капацитет за обезпечаване нуждите на вода към настоящия момент, но в дългосрочен план е необходимо да се потърсят алтернативи; • Антропогенният натиск върху повърхностните водоизточници е нисък; • За всяко населено място от област Бургас има изграден водоизточник. <u>Водоснабдителна инфраструктура</u> • Висока степен на покритие на услугата; • Технологичната схема на съществуващите ПСПВ е в съответствие с качествата на съществуващите водоизточници; • Висока енергийна ефективност. <u>Канализационна инфраструктура</u> • Висок процент на покритие на канализационната мрежа в агломерации с над 10 000 ЕЖ; • Наличие на 20 бр. ПСОВ в добро техническо състояние; • Технологичните схеми на ПСОВ са съобразени с неравномерността в натоварването; • Качествата на заустваните отпадъчни води отговарят в голяма степен на изискванията по разрешителните за заустване; • Подобряване на качествата на водоприемниците; • Висок процент на оползотворени утайки в земеделието. <u>Отпадъци</u> • Наличие на Програма за управление на отпадъците, обхващаща пълния обхват от дейности, извършвани от „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас и в съответствие с политиката на Р България, заложена в Националния план за управление на отпадъците за периода до	и множество разпокъсани местни водоизточници; • Големи сезонни вариации в броя на обслужваното население и съответно в количествата на консумираната и отпадъчната вода в курортните зони. <u>Водоизточници</u> • Липса на санитарно охранителни зони около някои водоизточници; • Наличие на нитрати в някои от подземните водоизточници. <u>Водоснабдителна инфраструктура</u> • Липса на устойчива дезинфекция в малки водоснабдителни зони; • Не добро управление на загубите на водата; • Амортизирана инфраструктура. <u>Канализационна инфраструктура</u> • Наличие на директно заустване на отпадъчни води от селищни канализационни системи; • Амортизирано състояние на канализационни клонове и помпени станции; • Висок процент на инфилтрация в някои от големите агломерации; • Липса на локални ПСОВ от промишлени предприятия. <u>Отпадъци</u> • Усъвършенстване на система за разделно събиране на отпадъците.
--	--

2028 г. и включена към него Национална програма за предотвратяване образуването на отпадъци за периода 2021-2028 г.; - Всички производствени площадки и целия персонал на Дружеството са обхванати от прилаганата система за управление на отпадъците, вкл. събиране, съхранение и предаване за последващо третиране. <u>Биоразнообразие</u> - Пречиствателните станции за отпадъчни води предотвратяват съответното замърсяване на екосистемите.	
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<u>Общи</u> - Подмяна на съществуващи енергоемки помпени агрегати с по-съвременни с честотно регулиране и по-висока енергийна ефективност. <u>Водоизточници</u> - Учреждаване на алтернативни водоизточници за отделни населени места; - Подобряване на качеството на водата посредством учреждаване на СОЗ и проучване на естествените процеси в язовирите. <u>Водоснабдителна инфраструктура</u> - Оптимизиране на процесите на пречистване в ПСПВ посредством фина настройка на работата на съоръженията; - Оползотворяване на излишния напор във външните водопроводи за производство на ел. енергия; - Поощряване на устойчивата консумация на вода от домакинствата и промишлените потребители. <u>Канализационна инфраструктура</u> - Оптимизиране на процесите в ПСОВ с оглед постигане на по – висока енергийна ефективност; <u>Отпадъци</u> - Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на количествата депонирани отпадъци чрез подобряване системата за разделно събиране на отпадъци и	<u>Общи</u> - Климатичните промени могат да доведат до засушаване и намален приток към основните източници на вода – яз. „Камчия“ и яз. „Ясна поляна“; <u>Водоизточници</u> - Липса на воден ресурс поради риск от засушаване; - Влошаване на качеството на повърхностните водоизточници в следствие на естествени процеси; - Нерегулирани земеделски практики, водещи до замърсяване с нитрати. <u>Водоснабдителна инфраструктура</u> - Изменения в законодателството, свързано с качеството на питейните води; - Вторично замърсяване на водата във водоснабдителните мрежи в следствие на нерегламентирани включвания, лошо техническо състояние на водопроводите и големи транзитни времена. <u>Канализационна инфраструктура</u> - Нерегламентирани включвания на дъждовни води в битова канализация; <u>Отпадъци</u> - Слаба осведоменост на персонала по прилаганата политика за управление на отпадъците и в частност системата за разделно събиране.

управление на строителните отпадъци съгласно предвижданията на нормативната уредба.	<u>Биоразнообразие</u> • Част от ВиК инфраструктурата навлиза в границите на елементи от НЕМ.
---	--

Най-силна и най-реалистична е връзката между слабите страни и възможностите. Те определят ограниченията на развитие на Дружеството.

VII. ЦЯЛОСТНА ВИЗИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

Визията е обобщена представа за развитието на Дружеството в бъдеще време. Тя представя желаното и възможно състояние на средата, която „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас изгражда, поддържа и развива в един дългосрочен период.

За периода на действие на настоящия плана „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас определя следната визия за своето развитие по отношение на управлението на околната среда:

*** Висок жизнен стандарт и чиста околна среда, чрез въведени високи стандарти в сферата на водоснабдителните и канализационните услуги и услуги по пречистване на води.**

За да реализира своята визия, „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас определя следната стратегическа цел, която да постигне, чрез набор от приоритети, специфични цели и мерки:

*** Опазване на околната среда и повишаване качеството на живот на обособената територия на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас, чрез подобряване на съществуващото състояние на инфраструктурата и подобряване на качеството на услугите за доставяне на питейна вода, отвеждане и пречистване на отпадъчните води, управление на отпадъците и опазване на биоразнообразието.**

Приоритетите, специфичните цели и мерките, предвидени да бъдат приложени от Дружеството за изпълнение на целите са дадени в *Таблица9:*

Таблица 49. Приоритети, специфични цели и мерки

ПРИОРИТЕТИ	СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	МЕРКИ
1. Подобряване на водоснабдителната инфраструктура	1.1. Подобряване на качествата на питейните води за населението, отговарящи на изискванията на екологичното законодателство	1.1.1. Анализиране на хидрогеоложките характеристики на ПВТ и провеждане на проучвания, свързани с установяване на източниците на замърсяване на подземните води и влошаване състоянието им по показател нитрати; 1.1.2. Провеждане на проучвания, свързани с установяване на процесите, влошаващи качеството на повърхностните водни тела - яз. „Камчия“ и яз. „Ясна поляна“; 1.1.3. Учредяване на II и III пояс на СОЗ около водоизточниците, където същите не са учредени към момента и е наличен антропогенен натиск. 1.1.4. Мерки за оптимизация на водоснабдителната система, за осигуряване висока ефективност на водоснабдяване. Създаване на условия за осигуряване на безопасни и висококачествени услуги на водоснабдяване.
	1.2. Обезпечаване на водни количества за питейно-битово водоснабдяване	1.2.1. Обследване на алтернативни източници с оглед обезпечаване на необходимите количества вода за населението.
	1.3. Подобряване работата в ПСПВ	1.3.1. Онлайн мониторинг на вход и изход по показатели мътност, температура, рН; 1.3.2. Рехабилитация, реконструкция и модернизация на съществуващите ПСПВ, с цел повишаване ефективността им и степента на пречистване; 1.3.3. Подробно обследване на филтрите и оптимизиране на работата им; 1.3.4. Намаляване количествата използвани химикали чрез провеждане на лабораторни експерименти (джар тест през различни сезони и температури, опити с различни коагуланти, направа на лабораторни установки и др.).
	1.4. Намаляване на физическите и търговски загуби	1.4.1. Измерване на напор в и извън сезона; 1.4.2. Рехабилитация, реконструкция, модернизация и разширение на водопроводните системи и съоръжения; 1.4.3. Изграждане на DMA зони с регулатори на налягане и настройка на съществуващите; 1.4.4. Реализиране на инвестиционната програма на Дружеството; 1.4.5. Прецизно обследване на загубите;

ПРИОРИТЕТИ	СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	МЕРКИ
		1.4.6. Анализ на резултатите от извършените обследвания и данните от измерванията.
	1.5. Насърчаване устойчивата консумация на вода от потребителите	1.5.1. Провеждане на широкомащабна информационна кампания.
	1.6. Оценка на риска на водоснабдяването	1.6.1. Разработване и актуализиране на План за оценка на риска и Оценка на риска на водоснабдяването.
2. Подобряване на инфраструктурата, свързана с отвеждане и пречистване на отпадъчни води	2.1. Подобряване на покритието и техническото състояние на канализационните мрежи и пречиствателните съоръжения	2.1.1. Реализиране на инвестиционната програма на Дружеството: рехабилитация, реконструкция, модернизация и разширение на канализационните системи и съоръжения; рехабилитация, реконструкция и модернизация на ПСОВ, намаляване на инфилтрацията и осигуряване ефективната работа на ПСОВ.
	2.2. Устойчива експлоатация на канализационните мрежи	2.2.1. Редовно инспектиране на участъци по мрежата за потенциални запушвания на канализационни клонове, преливници и шахти, както и за незаконни зауствания; 2.2.2. Провеждане на информационна кампания с оглед намаляване на изхвърлянето на битови отпадъци от потребителите в канализационните мрежи.
	2.3. Намаляване на риска от наличие на опасни и приоритетни вещества в отпадъчните води	2.3.1. Регулярно вземане на проби от заустванията в канализацията промишлени отпадъчни води.
	2.4. Оптимизиране на процесите на пречистване на отпадъчни води в ПСОВ	2.4.1. Монтиране на измервателна апаратура където не е налична; 2.4.2. Фина настройка на въздуходувки и помпени агрегати.
	2.5. Оценка на антропогенния натиск върху водоприемниците	2.5.1. Обследване на качествата на преливащите водни количества от смесени канализационни системи по време на дъжд; 2.5.2. Оценка на самоочистващия потенциал на водоприемниците.
	2.6. Подобряване на енергийната ефективност	2.6.1. Оптимизация на консумацията на ел. енергия.
	3. Подобряване на управлението на отпадъците	3.1.1. При включване на отпадъчни води от производствени предприятия в канализационната система на населени места да не се допуска въвеждането на приоритетни и опасни вещества в тях;

ПРИОРИТЕТИ	СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	МЕРКИ
		3.1.2. Периодично обследване на калоричността на утайките, проследяване на източниците на наличието на тежки метали в утайките с оглед използването им в земеделието.
	3.2. Намаляване на вредното въздействие от образуванията от дейността на Дружеството отпадъци	3.2.1. Подобряване процеса на предотвратяване образуването на отпадъци.
	3.3. Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на количествата депонирани отпадъци	3.3.1. Оптимизиране и усъвършенстване на системата за разделно събиране и временно съхраняване на отпадъци с цел увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на количествата на отпадъци за крайно обезвреждане; 3.3.2. Управление на строителните отпадъци, съгласно предвижданията на нормативната уредба.
	3.4. Повишаване осведомеността и компетенциите на персонала по отношение управлението на отпадъците, вкл. прилагането на система за разделно събиране и технологични решения за предотвратяване образуването на същите	3.4.1. Провеждане на широкомащабна разяснителна и обучителна кампания сред служителите на Дружеството.
4. Подобряване на управлението във връзка с опазване на биоразнообразието	4.1. Предотвратяване или свеждане до минимум на въздействията върху биоразнообразието от строителството и експлоатацията на ВиК инфраструктура	4.1.1. Изграждането на нова ВиК инфраструктура да се планира с оглед максимално избягване засягането на елементи от Националната екологична мрежа; 4.1.2. Осигуряване на екологичен надзор при строителни или ремонтни (изкопно-насипни) дейности в границите на или в непосредствена близост до защитени зони и при необходимост предприемане на спасителни операции (напр. своевременно изнасяне на защитени земноводни и влечуги извън строителната полоса); 4.1.3. Графикът за извършване на строителни или ремонтни работи в местообитания на защитени животински видове да се планира с оглед избягване на чувствителни периоди (извън размножителния сезон на видовете, в светлата част на денонощието); 4.1.4. По време на строителни или ремонтни дейности да се спазват стриктно границите на

ПРИОРИТЕТИ	СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ	МЕРКИ
		работната полоса, местата за складиране на материали и пътищата за придвижване на транспортната техника; 4.1.5. Строителната и транспортна механизация да се поддържа в изправен вид, за да се предотврати риска от инцидентни замърсявания; 4.1.6. Проектите за строителство да са разработени по начин, позволяващ запазването на дървесната растителност, в случай че това е възможно и приложимо; 4.1.7. Прилагане на стриктен експлоатационен контрол върху действащите ПСОВ, чрез който да се гарантира ненадвишаване на индивидуалните емисионни ограничения на заустваните пречистени отпадъчни води.

VIII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ОСНОВНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Планът за действие обхваща периода 2025 – 2028 година и включва основните мерки и дейности, предвидени за изпълнение. Структурата на Плана за действие е съобразена с целите и приоритетите на програмата и отговаря на изискванията и целите на действащото към момента законодателство. С приемането и прилагането на плана се цели да бъде постигнат оптимален баланс между различните законодателни, институционални, икономически и технически мерки и практическото реализиране на интегриран подход за опазване на околната среда и компонентите ѝ на територията на „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас.

За целите на опазване на околната среда се предвижда изпълнението на следния план за действие, описващ предложените мерки за постигане реализирането на специфичните цели и приоритети и даващ времевата рамка за изпълнение на мерките. Специфичният план за действие е даден в таблицата по-долу.

Таблица 50. План за действие

ЦЕЛИ, ПРИОРИТЕТИ, МЕРКИ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
Приоритет 1: Подобряване на водоснабдителната инфраструктура	
<i>Цел 1. Подобряване на качествата на питейните води</i>	
Анализиране на хидрогеоложките характеристики на ПВТ и провеждане на проучвания, свързани с установяване на източниците на замърсяване на подземните води и влошаване състоянието им по показател нитрати	Постоянен
Провеждане на проучвания, свързани с установяване на процесите, влошаващи качеството на повърхностните водни тела - яз. „Камчия“ и яз. „Ясна поляна“	Постоянен
Учредяване на II и III пояс на СОЗ около водоизточниците, където същите не са учредени към момента и е наличен антропогенен натиск	2028 г.
Мерки за оптимизация на водоснабдителната система, за осигуряване висока ефективност на водоснабдяване. Създаване на условия за осигуряване на безопасни и висококачествени услуги на водоснабдяване	Постоянен
<i>Цел 2. Обезпечаване на водни количества за питейно – битово водоснабдяване</i>	
Обследване на алтернативни източници с оглед обезпечаване на необходимите количества вода за населението	Постоянен
<i>Цел 3. Подобряване работата в ПСПВ</i>	
Онлайн мониторинг на вход и изход по показатели мътност, температура, рН	Ежедневен
Рехабилитация, реконструкция и модернизация на съществуващите ПСПВ, с цел повишаване на ефективността им и степента на пречистване;	2028 г.
Подробно обследване на филтрите и оптимизиране на работата им	Ежегодно
Намаляване количествата използвани химикали чрез провеждане на лабораторни експерименти (джар тест през различни сезони и температури, опити с различни коагуланти, направа на лабораторни установки и др.)	Постоянен
<i>Цел 4. Намаляване на физическите и търговски загуби</i>	
Измерване на напор в и извън сезона	Постоянен
Рехабилитация, реконструкция, модернизация и разширение на водопроводните системи и съоръжения	2028 г.
Изграждане на DMA зони с регулатори на налягане и настройка на съществуващите	2028 г.
Реализиране на инвестиционната програма на Дружеството	2025 – 2028 г.
Прецизно обследване на загубите посредством минимална нощна консумация	2025 – 2028 г.
Анализ на резултатите от извършените обследвания и данните от измерванията	Постоянен
<i>Цел 5. Насърчаване устойчивата консумация на вода от потребителите</i>	

ЦЕЛИ, ПРИОРИТЕТИ, МЕРКИ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
Провеждане на широкомащабна информационна кампания	Постоянен
<i>Цел 6. Оценка на риска на водоснабдяването</i>	
Разработване и подобряване на План за оценка на риска и Оценка на риска на водоснабдяването	Ежегодно
Приоритет 2: Подобряване на инфраструктурата, свързана с отвеждане и пречистване на отпадъчни води	
<i>Цел 1. Подобряване на покритието и техническото състояние на канализационните мрежи и пречиствателните съоръжения</i>	
Реализиране на инвестиционната програма на Дружеството: рехабилитация, реконструкция, модернизация и разширение на канализационните системи и съоръжения; рехабилитация, реконструкция и модернизация на ПСОВ, намаляване на инфилтрацията и осигуряване ефективната работа на ПСОВ	2025 – 2028 г.
<i>Цел 2. Устойчива експлоатация на канализационните мрежи</i>	
Редовно инспектиране на участъци по мрежата за потенциални запушвания на канализационни клонове, преливници и шахти, както и за незаконни зауствания	Постоянен
Провеждане на информационна кампания с оглед намаляване на изхвърлянето на твърди битови отпадъци от потребителите в канализационните мрежи	Постоянен
<i>Цел 3. Намаляване на риска от наличие на опасни и приоритетни вещества в отпадъчните води</i>	
Регулярно вземане на проби от заустваните в канализацията промишлени отпадъчни води	Постоянен
<i>Цел 4. Оптимизиране на процесите на пречистване на отпадъчни води в ПСОВ</i>	
Монтиране на измервателна апаратура където не е налична	Постоянен
Фина настройка на въздуходувки и помпени агрегати	Ежегодно
<i>Цел 5. Оценка на антропогенния натиск върху водоприемниците</i>	
Обследване на качествата на преливащите водни количества от смесени канализационни системи по време на дъжд	Съгласно издадени РЗ
Оценка на самоочистващия потенциал на водоприемниците	Ежегодно
<i>Цел 6. Подобряване на енергийната ефективност</i>	
Оптимизация на консумацията на ел. енергия	Постоянен
Приоритет 3: Подобряване управлението на отпадъците	
<i>Цел 1. Безопасно оползотворяване на утайките от ПСОВ</i>	
При включване на отпадъчни води от производствени предприятия в канализационната система на населени места да не се допуска въвеждането на приоритетни и опасни вещества в тях	Постоянен
Обследване на калоричността на утайките, проследяване на източниците на наличието на тежки метали в утайките с оглед използването им в земеделието	Ежегодно

ЦЕЛИ, ПРИОРИТЕТИ, МЕРКИ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
<i>Цел 2. Намаляване на вредното въздействие от образуваните от дейността на Дружеството отпадъци</i>	
Подобряване процеса на предотвратяване образуването на отпадъци	Постоянен
<i>Цел 3. Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на количествата депонирани отпадъци</i>	
Оптимизиране и усъвършенстване на системата за разделно събиране и временно съхранение на отпадъци с цел увеличаване на количествата рециклируеми и оползотворени отпадъци	Постоянен
Управление на строителните отпадъци, съгласно предвижданията на нормативната уредба	Постоянен
<i>Цел 4. Повишаване осведомеността и компетенциите на персонала по отношение управлението на отпадъците, вкл. прилагането на система за разделно събиране и технологични решения за предотвратяване образуването на същите</i>	
Провеждане на широкомащабна разяснителна и обучителна кампания сред служителите на Дружеството	Постоянен
Приоритет 4: Подобряване на управлението във връзка с опазване на биоразнообразието	
<i>Цел 1. Предотвратяване или свеждане до минимум на въздействията върху биоразнообразието от строителството и експлоатацията на ВиК инфраструктура</i>	
Изграждането на нова ВиК инфраструктура да се планира с оглед максимално избягване засягането на елементи от Националната екологична мрежа	По време на проектирането за целия период на действие на Плана за опазване на околната среда
Осигуряване на екологичен надзор при строителни или ремонтни (изкопно-насипни) дейности в границите на или в непосредствена близост до защитени зони и при необходимост предприемане на спасителни операции (напр. своевременно изнасяне на защитени земноводни и влечуги извън строителната полоса)	По време на строителни или ремонтни работи за целия период на действие на Плана за опазване на околната среда
Графикът за извършване на строителни или ремонтни работи в местообитания на защитени животински видове да се планира с оглед избягване на чувствителни периоди (извън размножителния сезон на видовете, в светлата част на денонощието)	Преди строителни или ремонтни работи за целия период на действие на Плана за опазване на околната

ЦЕЛИ, ПРИОРИТЕТИ, МЕРКИ	СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
По време на строителни или ремонтни дейности да се спазват стриктно границите на работната полоса, местата за складиране на материали и пътищата за придвижване на транспортната техника	среда По време на строителни или ремонтни работи за целия период на действие на Плана за опазване на околната среда
Строителната и транспортна механизация да се поддържа в изправен вид, за да се предотврати риска от инцидентни замърсявания	Текущо за целия период на действие на Плана за опазване на околната среда
Проектите за строителство да са разработени по начин, позволяващ запазването на дървесната растителност, в случай че това е възможно и приложимо	По време на проектирането за целия период на действие на Плана за опазване на околната среда
Прилагане на стриктен експлоатационен контрол върху действащите ПСОВ, чрез който да се гарантира ненадвишаване на индивидуалните емисионни ограничения на заустваните пречистени отпадъчни води.	По време на експлоатацията за целия период на действие на Плана за опазване на околната среда

IX. МОНИТОРИНГ, ОТЧЕТ И КОНТРОЛ ПО ОТНОШЕНИЕ ИЗПЪЛНЕНИЕ ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

В настоящия раздел са представени правилата за мониторинг или още наблюдение и контрол и отчитане на изпълнението на Плана за опазване на околната среда. Целта е да се проследи и измери постигането на основните цели на Плана (плана за действие за опазване на околната среда), както и тяхната ефективност в хода на нейната реализация.

Наблюдението по изпълнение на плана за действие ще даде ясна представа за съотношението между поставените цели, вложените ресурси, действията за постигане на целите и постигнатите резултати, както и ще е в основата на получаване на достатъчна и навременна информация за възникналите в хода на реализацията на Плана въздействия. Контролът от своя страна ще установи условията, в които се пораждат или е възможно да се породят отклонения, в резултат от което ще се създадат предпоставки за тяхното бързо предотвратяване и отстраняване, преди последствията от тях да станат толкова сериозни, че де не могат да бъдат преодоленни.

Наблюдението за изпълнението на плана за действие ще се осъществява както вътрешно, в рамките на Дружеството, така и външно, от страна на заинтересованите страни и широката общественост. Външното наблюдение е от особена важност по отношение на проверката на качеството и резултатите от вътрешния мониторинг.

Вътрешното наблюдение ще се извършва от експерти – служители в Дружеството, съобразно отговорностите им за осъществяване на съответните мерки, описани в плана за действие. В хода на вътрешното наблюдение акцентът ще бъде поставен основно върху разпределението на наличните ресурси, изразходването на отпуснатите средства, изпълнението на поставените задачи за постигане на целите, спазването на сроковете, възникването на непредвидени обстоятелства, предлагането на подходящи промени, внасянето на своевременни корекции, както и върху установяването на действителния напредък в прилагането на определена политика (програма, проект) в дадена област. Вътрешното наблюдение трябва да е ежедневна дейност на експертите.

Като резултат от вътрешния мониторинг е изработването на годишните отчети за изпълнение на Плана за опазване на околната среда, които ще се предоставят на ръководството на ВиК Дружеството. Планът за опазване на околната среда ще бъде публикуван на интернет страницата на Дружеството, където ще е достъпен за широката общественост и всички заинтересовани страни.

Външното наблюдение ще се осъществява от неправителствени организации, заинтересовани лица и широката общественост. Външният мониторинг създава допълнителна сигурност по отношение на независимостта, откритостта, обективността и прозрачността при оценката на междинните и крайните резултати, като за целта ще се осигури достъп до необходимата информация, за да може да се оцени точното съответствие на реалното изпълнение с набелязаните мерки и на ефективното усвояване на финансовите средства.

Оценката на изпълнението на плана за действие и съответно целият План за опазване на околната среда се извършва чрез сравняване на постигнатите резултати с данните за изходното, съществуващо състояние към момента на създаване на Плана. Освен обективните технически и икономически резултати е необходимо да бъдат отчетени и неподлежащите на количествена оценка резултати, както и косвените резултати. В резултат на оценката могат да бъдат предложени промени в някои от целите и мерките на

Плана, както и промени в инструментите за тяхното изпълнение. Основните надеждни източници на информация за извършване на оценката са:

- Годишни отчети за изпълнение на Плана за опазване на околната среда от предходни години;
- Информация за изготвените, изпълнявани, прекратени и изпълнени проекти, в т.ч. финансирани от европейските фондове;
- Информация относно предишни осъществени планове и проекти;
- Годишни доклади за изпълнение на бюджета на Дружеството;
- Данни от Национален статистически институт и Териториално статистическо бюро;
- Данни от Дирекция “Мониторинг на околната среда” към Изпълнителна агенция по околна среда;
- Отчети по договори между Дружеството и други компании, извършващи например услуги по управление на отпадъците, генерирани от дейностите на Дружеството, вкл. и документация по оползотворяване на утайките от ПСОВ в земеделието;
- Годишни отчети до ИАОС, подадени от Дружеството, вкл. генерираните отпадъци и съответно тяхното последващо третиране;
- Годишни доклади до съответните БД във връзка с изпълнение на условията и мерките, заложи в издадените разрешителни за водовземане и заустване на генерираните потоци отпадъчни води;
- Годишни отчети до КЕВР;
- Протоколи от публични обсъждания, работни срещи, тематично свързани с реализацията на Плана за опазване на околната среда и в частност дейности и/или проекти, чието изпълнение е в пряка връзка с реализацията на Плана.

X. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение I. Картен материал

Приложение II. Табличен материал